

servi exclusiv cercetărilor științifice și se compune din 33 laboratorii diferite. Se găsește în Bagneux, aproape de Paris. POSTUL GEN. EL. Co.

Revista „Haut Parleur” nr. 728 aduce vestea că societatea „General Electric Co.” a construit un post de emisie pe unde scurte 31 și 48 metri de 100 Kw. în antenă. Emisiunile acestui post se vor auzi pe toată suprafața pământului.

TELEVIZIUNEA IN CEATĂ

Brevetul nr. 505686 al societății „Marconi” rezolvă televiziunea în ceață. Se întrebuințează o celulă fotoelectrică având catoda din geraniu, un metal foarte rar, extrem de sensibil față de razele infraroșii.

TURAȚIA 150.000

Revista „Television” 139/1939 comunică lansarea unui motoras construit pentru experiențe în domeniul televiziunii. Acest motor se întrebuințează la explorarea mecanică a imaginilor, iar turația lui poate fi reglată extrem de precis și în modul cel mai variat. Cea mai mare turație atinge 150.000 învârtituri pe minut, adică 2500 pe secundă. Motorul este echipat și cu transmisie pentru reducerea turației, în raport de 10 : 1, 100 : 1, 1000 : 1 și 10.000 : 1.

SUPRALICITARE

Pe când seria de 1,4 volți a lămpilor de baterie încă nu a fost dezvoltată în Europa, se lansează în America o lampă cu totul nouă în ce privește alimentarea. Ea necesită 0,75 volți tensiune de încălzire la filament, prin urmare dintr-o baterie Dura Optima monocelulară se pot alimenta două lămpi cu filamentele puse în serie. Revista Radio-Craft 1939/3 conține numeroase amănunte la o serie proiectată.

AUGETRON

În revista „Radio-Mentor” nr. 10/1939 sunt indicate caracteristicile generale ale unei lămpi amplificatoare cu șase etaje multiplicatoare. Ea funcționează cu emisie secundară. Este echipată cu o catodă indirect încălzită ca organ de emisie electronică, un grătar de comandă și o placă găurită ca anodă de trecere. Electrozii de emisie secundară sunt șase plăci metalice acoperite cu o substanță, care degajează foarte ușor electronii secundari. Această placă fiind lovită de electroni primari, emite un curent electronic secundar. Plăcile de emisie secundară au toată suprafața modelată drept niște pâlnii, așa dar electronii obțin la ieșire o componentă motrice verticală pe planul electrodei. În total sunt prevăzute șase etaje de multiplicare electronică prin emisie secundară. Fiecare etaj necesită o tensiune de vreo 300 de volți, așa dar pentru funcționarea lămpii nu trebuie o tensiune anodică de două mii de volți. La ultima placă obținem un curent de 10 miliamperi. Factorul real de amplificare este de o mie, iar panta acestei „lămpi” atinge 40 mA/Volt, este deci de patru ori mai mare decât lămpile normale cele mai moderne.

EGIPTUL MĂREȘTE PUTINȚELE

Pentru intensificarea propagandei în statele vecine, societatea Egyptian State Broadcasting va mări puterea posturilor de emisie. Se proiectează și construirea unui post emițător pe unde scurte în Sudan. Costul acestei construcții se ridică la 80 mii leg. Lucrările au și început și vor fi terminate în primăvara anului 1940.

MULTIVIBRATORII

În tehnica oscilografiei, se folosesc trei genuri de generatori: baza de timp, multivibratorul, vobulatorul

În capitolele publicate despre generatorul frecvenței locale „bazate de timp”, am precizat condițiuni pe cari trebuie să le îndeplinească un asemenea generator. Ele sunt: stabilitate, puritate (adică lipsa armonicilor), reglabilitate fină, amplitudini suficiente pentru a comanda raza dela o margine la cealaltă a ecranului.

Dar cum în aparate oscilografice se mai folosesc încă două genuri de generatori, anume „multivibratorii” și „vobulatorii”, deschidem capitole separate pentru fiecare. Azi ne ocupăm cu multivibratorul.

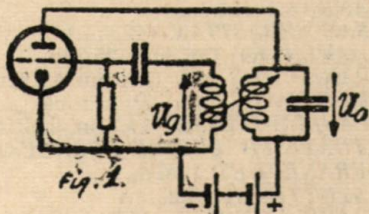
DEFINIȚIA

Multivibrator se numește un generator de frecvențe, care livrează oscilații bogate în armonici superioare. Frecvența generală trebuie să fie, dealtfel, stabilă.

Pentru generare, ne folosim de lămpile Philips întrebuințate curent în orice aparat de radio, iar montajele pot fi analizate drept amplificatori de joasă frecvență echipate cu o reacție puternică.

Aceeaș denumire — multivibrator — se acordă tuturor generatorilor de frecvență (joasă sau înaltă) cari lucrează fără circuite acordate.

Intrucât există multe afinități între multivibratorii și celelalte montaje de generatoare, urmărind dezvoltarea multivibratorului, putem porni de la o origi-

ne comună tuturor montajelor generatoare:

LAMPA CU REACȚIE

Amatorul cunoaște montajele cu reacție, fiindcă acest mijloc dă aparatelor sale o sensibilitate considerabilă și mărește selectivitatea circuitului de detecție, reducând amortizamentul unui circuit acordat.

În aparate superheterodyne, montajul etajului oscilator (generator de oscilație locală) este de obicei, o copie fidelă a unei lămpi detectoare cu reacție. Cu deosebirea că la lampa detectoare, circuitul de grătar se acordează, iar circuitul de placă servește numai pentru readucerea oscilațiilor la grătar. La montajele „oscilatoare” este invers.

Fig. 1 ne dă principiul montajului „oscilator”. Circuitul de grătar nu este acordat, ci are numai un self de cuplaj. În schimb, circuitul de placă este precis acordat. În circuitul de grătar avem o frecvență „Ug”, iar în circuitul de placă regăsim aceeaș frecvență amplificată „Ua”. Este natural, că „Ua” se găsește în contrafază cu „Ug”.

În timpul funcționării, amplitudinile de modulație „Ug” sunt livrate de circuitul de placă. În acest scop, o parte din „Ua” se comunică, în sens invers fazei sale, circuitului de grătar. În cazul nostru, această comunicare se face prin cuplaj inițiat între cele două selfuri.

Din momentul, când amplitudinea lua-

tă din Ua și comunicată circuitului de grătar este suficient de mare și are sensul „Ua”, lampa începe să oscileze căzând în acroșaj.

Intrucât lampa amplifică, cantitatea de amplitudină readuse din circuitul de placă în cel de grătar poate fi cu atât mai mic, cu cât este factorul de amplificare

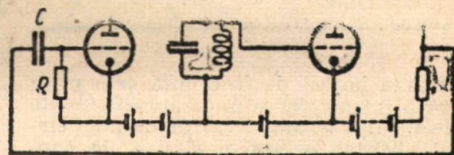

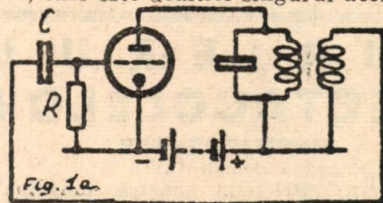
Fig. 2.

mai mare. Astfel se explică, că lămpi moderne, cu mare amplificare, acroșează mai ușor.

Transformatorul de înaltă frecvență, format din cele două selfuri (cel de grătar și cel de placă) servește pentru readucerea amplitudinilor de la placă la grătar. Sensul promotor de acroșaj al readucerii se obține prin inversarea capetelor selfului de grătar. Pentru a asigura acroșajul numai pentru o singură frecvență, circuitul de placă este acordat printr-un condensator variabil.

Aranjamentul din fig. 1 poate fi desenat și în alt fel: fig. 1 a) Și în acest caz, ni se evidențiază că transformatorul de înaltă frecvență servește pentru comunicarea amplitudinilor în contrafază, căci la secundarul acestui transformator obținem amplitudini, defazate cu 180 grade.

Aceiaș lucru poate fi obținut fără transformator, folosind o a doua lampă. În fig. 2 am înlocuit transformatorul printr-o lampă. Defectul acestui aranjament este, că pentru lampa adăugată (aceea din dreapta) ne trebuiesc alte surse de alimentare; nu e posibilă alimentarea ambelor lămpi din aceeaș sursă de tensiune. Funcționarea generatorului în schimb, ne apare evidentă: lampa din stânga are un circuit acordat în circuitul plăcii, conectat cu grătarul lămpii de inversarea fazei. La placa acesteia, obținem faza inversă și comunicăm direct grătarului primei lămpi. Și acest aranjament aduce starea de acroșaj, iar frecvența generată este aleasă prin acordul circuitului de placă, care este dealtfel singurul acordat.

SURSA COMUNĂ

Montajul generator din fig. 2 poate fi executat și cu o singură sursă de tensiune anodică, conform figurei 3. Aici folosim lămpi indirect încălzite Philips, de exemplu triodele E 415, E 424 N, E 438, etc. Lampa din dreapta, care servește pentru inversarea fazei readuse de la placa primei lămpi la grătarul ei, primește o negativare automată, asigurată prin rezistență catodică și stabilizată prin condensator catodic. Potentiometrul din circuitul de placă al lămpii inversoare dează servește pentru dozarea „reacției”, astfel că putem eși din acroșaj sau să rămânem în preajma acroșajului.

În toate aceste montaje, cuprinse în figurile 1, 2 și 3 frecvența generată are o bandă îngustă. Prin introducerea reacției, frecvența pe care am acordat circuitul de placă al lămpii „detectoare”, se mai îngustează. Ori noi vrem să obținem un generator care livrează o bandă largă de frecvențe, pline cu oscilațiuni armonice superioare.

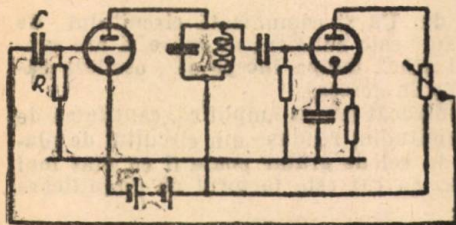

Fig. 1.

Lărgirea benzii de frecvență este posibilă prin introducerea unor amortizmente în circuitul acordat, sau înlocuind circuitul acordat printr'un sistem de condensator și rezistență, așa cum o facem la amplificarea prin rezistențe. În acest caz, montajul se modifică conform fig. 4. Și acest generator funcționează livrând o frecvență determinată de rezistența interioară a lămpilor, de rezistențele anodice și catodice și de condensatorii C1-C2. Dintre aceștia din urmă, C1 servește pentru eliminarea frecvențelor joase, iar C2 pentru transmiterea frecvențelor mai mari.

Verificând într'un oscilograf Philips caracteristica oscilațiunilor livrate de acest generator din fig. 4, vom găsi că la o reacție mică, oscilațiunile livrate de acroșaj sunt aproape pure, adică sinusoide. Numai atunci când exagerăm reacția, oscilațiunile devin pline cu armonice superioare.

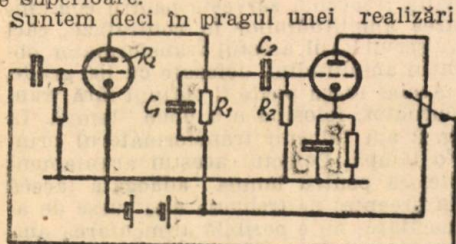

Fig. 4.

noi: generatorul neacordat, care livrează oscilațiuni bogate în armonice. Cum desvoltăm mai departe acest generator și cum ajungem la formele uzuale în tehnica oscilografiei și în aparatele auxiliare pentru acordarea aparatelor de radio, vom afla într'un articol viitor.

Ing. WALTER STETSON

CURIERUL SPECTACOLELOR

CINEMATOGRAFE

ARO: „Noaptea destinului”.
CAPITOL: „Prietenia noastră, moartea”.
CARLTON: „Femea albă a maharajului”.
ELYSEE: „Jesse James, brigandul”.
MIORIȚA: „Noaptea amintirilor” și „Paradisul îndrăgostiților”.
NISSA: „Cauciuc” și „Drama din Schanghai”.
PALLAS: „Masca iubirii” și „Gunga Din”.
REGAL: „Ea și El”.
ROXY: „La Madelon”.
RIALTO: „Bosfor” și „Nevasta mea superbă”.
SELECT: „Drum bun Mister Lester”.
TRIANON: „Cheea de aur”.

Radio - jurnalul la diferite stațiuni

IN LIMBA ROMÂNĂ

- 14 BUCUREȘTI și RADIO ROMANIA (364,5m. și 1875m.)
18.30 VIENA (506,8m.)
18.30 BRESLAU (315,8m.)
19.45 TIRANA (38,2m.) afară de Duminică
20.19 ROMA (31,02m.)
20.19 BARI I (283,3m.)
20.30 VIENA (506,8m.)
20.30 BRESLAU (315,8m.)
20.45 BUCUREȘTI și RADIO ROMANIA (364,5m. și 1875m.)
21.50 BELGRAD (49,18m.—31,56m.)
22.30 DAVENTRY (30,96m. și 49,59m.)
22.10: BUCUREȘTI și RADIO ROMANIA (364,5m. și 1875m.)
22.45 PARIS P. T. T. (432m.)
22.45 NICE P. T. T. (253m.)
23.40 VIENA (506,8m.)
23.40 BRESLAU (315,8m.)
23.45 PARIS P. T. T. (432m.)
23.45 NICE P. T. T. (253m.)
23.45 RADIO-PARIS (1648m.)
23.45 LYON P. T. T. (463m.)

IN LIMBA FRANCEZĂ

- 2 PARIS-MONDIAL (25,24m.—25,60m.)
3.30 MOSCOVA (25m.—31,25m.—39,89m.—49,75m.)
4.15 PARIS-MONDIAL (25,24m.—25,60m.)
9.30 PARIS-MONDIAL (19,83m.—25,24m.) în cursul săptămânii.
12 PARIS-MONDIAL (19,68m.—16,81m.)
12 ROMA (25,4m.—16,84m.)
12.50 BELGRAD (49,18m.—31,56m.)
13.45 ANKARA (31,7m.)
14 SAN SEBASTIAN (42,6m.)
14.15 DAVENTRY (16,86m.—25,29m.)
14.30 PARIS-MONDIAL (19,68m.—16,81m.)
16 MOSCOVA (25m.) Duminică
17.15 PARIS-MONDIAL (41,21m.—25,24m.)
17.30 TOATE POSTURILE FRANCEZE
18.30 FRANKFURT (251m.)
18.30 STUTTGART (523m.)
18.40 PARIS-MONDIAL (41,21m.—25,24m.)
19 TOATE POSTURILE FRANCEZE
19.40 VALADOLLID (42,83m.)
20 FRANKFURT (251m.)
20 STUTTGART (523m.)
20 ROMA (420,8m.)
20 MOSCOVA (25m.—31,25m.)
20.01 ROMA I (420,8m.)
20.01 ROMA (31,15m.—25,40m.)
20.30 ANKARA (31,7m.)
20.30 TOATE POSTURILE FRANCEZE
20.30 BRUXELLES francez (483,9m.)
20.30 RUYSELDE (29,4m.)
20.30 BRUXELLES (483,9m.)
20.50 SOTTENS (443,1m.)
21 POSTE-PARISIEN (312,8m.)
21 RADIO-VATICAN (31,06m.)
21.15 DAVENTRY (30,96m.—49,59m.)
21.30 BELGRAD (49,18m.)

- 21.30 RADIO-VATICAN (31,41m.)
21.30 MOSCOVA (31,51m.—39,89m.—49,75m.)
21.31 SCHENECTADY (19,56m.)
21.40 BELGRAD (49,18m.)
22 BURGOS (238m.)
22 NEW-YORK (16,87m.)
22.05 TOKIO (19,79m.—25,42m.)
22.10 FRANKFURT (251m.)
22.10 STUTTGART (523m.)
22.15 MADRID (30,43m.) în cursul săptămânii
22.30 OVIEDO (40m.)
22.30 SOFIA (352,9 m.) Sâmbătă
22.45 TOATE POSTURILE FRANCEZE
23 BRUXELLES francez (483,9m.)
23 DAVENTRY (30,96m.—49,59m.)
23 BRATISLAVA (298,8m.)
23.08 MOSCOVA (25m.—17,44m.)
23.20 LISABONA (31,09m.)
23 BRUXELLES (483,9m.)
23.40 BUDAPESTA (549,5m.)

- 23.45 BUCUREȘTI și RADIO-ROMANIA (364,5m. și 1875m.)
0.20 FRANKFURT (251m.)
0.20 STUTTGART (523m.)
0.20 SARAGOSSA (352,9m.)
0.25 CHUNG-KING (25,21m.)
0.30 VALLADOLID (42,82m.)
1 TOATE POSTURILE FRANCEZE
1 ROMA (420,8m.—31,02m.)
1.15 FRANKFURT (251m.)
1.15 STUTTGART (523m.)
1.45 DAVENTRY (30,96m.—49,59m.)

IN LIMBA GERMANĂ

- 5.40 PARIS-MONDIAL (25,24m.—25,50m.)
8 ZEESEN (19,74m.—31,38m.)
11.30 ZEESEN (19,74m.—31,38m.)
14.30 DAVENTRY (16,86m.—25,29m.)
14.30 MOSCOVA (25m.)
18 TOATE POSTURILE GERMANE
20 VARȘOVIA I (1339m.)
20 MOSCOVA (31,51m.—39,89m.—49,75m.)
20.30 BEROMUNSTER (539,6m.)
20.50 STRASSBOURG (349,2m.)
21 TOATE POSTURILE GERMANE
21 MOSCOVA (31,51m.—39,89m.—49,75m.)
21.20 BELGRAD (49,18m.—31,56m.)
21.30 DAVENTRY (30,96m.—49,59m.)
21.30 ROMA (31,13m.)
22.30 VARȘOVIA I (1339m.)
23 TOATE POSTURILE GERMANE
23 MOSCOVA (31,51m.—39,89m.—49,75m.—1107m.—1442m.)
23.15 DAVENTRY (30,96m.—49,59m.)
23.20 BRNO (325,4 m.)
23.30 PRAGA I (470m.)
23.30 MOSCOVA (31,51m.—49,75m.—1107m.—1442m.)
23.40 MOSCOVA (31,51m.)
23.40 BUDAPESTA (549,5m.)
23.45 PARIS-P. T. T. (431,7m.)
23.45 STRASSBOURG (349,2m.)
23.45 LYON (463m.)
23.45 RENNES (388,6m.)
23.45 BUCUREȘTI și RADIO-ROMANIA (364,5m. și 1875m.)
1 DEUTSCHLDS (1571m.)
1 BRESLAU (316m.)
1 KOENIGSBERG (291m.)
1 VIENA (705m.)
2.30 DAVENTRY (41,49m.—25,29m.—16,84m.)

Organele lămpii de radio

CATODA

O parte importantă a lămpii de radio: catoda, servește pentru livrarea electronilor. În esență, catoda este o mică cantitate de metal, pe care îl încălzim până ce mișcarea termică a electronilor le dă o viteză suficientă. Din această clipă a „încălzirii”, electronii părăsesc suprafața catodei.

Deosebim între catode direct încălzite și cele indirect încălzite. În cazul unei catode direct încălzite, o fabricăm dintr-un metal, care la încălzire degajează un mare număr de electroni. Astfel, ajungem la catodele filamente, confecționate de exemplu în wolfram sau nichel.

Catodele indirect încălzite se fabrică dintr-un tubușor de metal foarte subțire, acoperit de un strat de materie emi-

prafată și formează un strat de toriuoxyd monomolecular.

Acest strat emite electroni mulți chiar și la o temperatură redusă s'ar putea fabrica lămpi destul de bune cu acest material de catodă, dacă filamentele cu oxyd de toriu n'ar fi atât de sensibile. Ele pretind un vid perfect în lampă, căci ionizarea produsă într'un vid imperfect provoacă distrugerea stratului de emisiune.

Aceste filamente de wolfram activat cu oxyd de toriu se încălzesc normal până la culoarea galbenă; amatorii bătrâni își aduc aminte de lămpile acelea, la cari arderea filamentului a fost încă vizibilă.

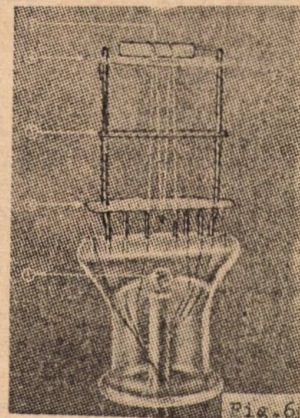
De atunci, filamentele direct încălzite au fost îmbunătățite. Azi ele se fabrică dintr'un fir de nichel sau dintr'o bandă subțire de nichel, acoperit cu un amestec din carbonat de bariu sau carbonat de stronțiu, cu o substanță fixatoare (excipient). Stratul este catoda propriu zisă, iar firul sau banda de nichel servește numai pentru încălzirea acestui strat.

În timp ce evacuăm aerul din balonul lămpii, încălzim catoda printr'un artificiu și în acest timp, carbonații se prefac în oxizi, câștigă o emisiune electronică foarte abundentă. Alegerea metalului sau aliajului din care fabricăm filamentul propriu zis, are o influență asupra capacității de emisie.

La aceste filamente, curentul consumat pentru încălzirea firului sau benzii este extrem de redus. Catoda nu se încălzește decât cel mult până la o culoare. Prin soclul de sticlă trece un tubușor la o temperatură și mai joasă. Durabilitatea catodei este mare; lămpile noastre de radio din seriile moderne durează numeroși ani.

În desenele noastre, vedem două modele de filament activat. Fig. 6 reprezintă catoda unei lămpi de baterie de mică consumație, sub forma unui fir subțire, întins între suportii de filament (suportii elastici). Catoda este montată pe un soclu de sticlă, prin care trec firele de conexiune cari leagă electrodele lămpii cu contactele (piciorușele) exterioare. Prin soclul de sticlă trece un tubușor

de evacuare (1). Distanțele între suportii electrodelor sunt normalizate prin fixarea unor discuri de mică, o materie care nu degajează gaze și astfel poate fi introdus în balonul destinat evacuării,

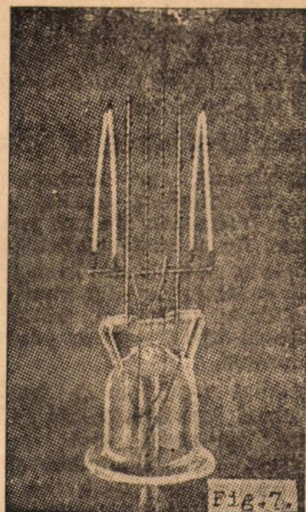
Deosebim două discuri de mică: unul inferior (2), altul superior (4). Pentru a lua filamentului proprietățile de microfonicitate pe cari le are în timpul ce lampa funcționează, se prevede o tăbliță de mică (3) la mijlocul filamentului. Sus se găsesc două arcuri fine, prin cari filamentul stă mereu întins; arcurile nu trebuie să fie atât de tari ca să rupă filamentul când este încălzit.

În fig. 7 vedem filamentul unei lămpi redresoare de mare emisiune. În locul firului, se folosește o bandă de nichel; partea nefixată la suporturi a acestei benzi este acoperită printr'un strat emițător (oxyd de bariu sau stronțiu), despre care am cunoscut mai sus.

Filamente direct încălzite nu mai găsim azi, decât în lămpile desinate încălzirii din baterie uscată Dura Optima, baterii cari înlocuiesc acumulatorii; în lămpile finale direct încălzite folosite în unele montaje alimentate din sector și în unele tipuri ale lămpilor redresoare. Toate celelalte tipuri de lămpi, se fabrică cu catode indirect încălzite.

Ing. C. BASARABEANU

(Din volumul „Grundlagen der Röhrentechnik Vol. I” al uzinelor Philips din Eindhoven).

toare de electroni. În interiorul tubușorului se găsește filamentul de încălzire, izolat de tubul metalic. Materialul izolator (caolină, etc.) transmite căldura filamentului tubușorului și materiei emițătoare de pe tub.

CATODA DIRECT ÎNCĂLZITĂ

Interesele unei economii ne silesc să alegem un material de filament, care poate să degajeze cât mai mulți electroni, la o încălzire redusă. Filamentele confecționate din materiale propice consumă foarte puțin curent de încălzire.

La începutul fabricației, se folosea wolfram, curat, un metal care trebuie încălzit până la căldura albă, ca să emite. Lămpile din epoca aceea, luminau ca și becurile și consumau un curent de încălzire enorm.

Dintre toate metalele laminabile, wolframul are cea mai ridicată temperatura de topire: 3655 grade. K. El livrează electroni în mare cantitate la temperaturile mai joase, așa dar se mai folosește în anumite construcții de lămpi, cari vor lucra la tensiuni mari (lămpile de emisiune). Însă în obișnuitele lămpi de radio, wolframul metalic nu este utilizabil.

Uzinele Philips au elaborat un procedeu, prin care se îmbunătățesc proprietățile de emisiune ale wolframului. Se amestecă praf de wolfram încălzit cu 2 la sută oxyd de toriu, se mărește temperatura până ce praful se solidifică; în acest moment a mai rămas vreo 0,7 la sută toriu în aliaj. Se trag sârme fine din aliaj, se introduc în vid cât mai perfect și se încălzesc la temperatură mare. În urma acestui tratament, toriul este la su-

TOTUL PENTRU RADIO
LA
KING RADIO

STR. CAROL 9
Telefon 3.34.58

PENTRU CONSTRUCTORI

Cel mai mare depozit de piese de prima calitate. Condensatorii, rezistențele electrolitice „N. S. F.” și Siemens. DIFUZOARE permanente dinamice și baletel libere „MEMBRA” și BETECO. SCALE modele noi, cutii și șasiuri pentru tot felul de aparate. Bobine și Kit-uri originale pentru scheme publicate în această revistă. LABORATORUL nostru condus de cei mai de seamă specialiști execută reparații și modificări conștiincios și eficient.

GALENISTI

Preferați detectoarele și căștile „King” fiind neîntrecute. Galena cu difuzor „King” oferă audiție în toată țara. Lei 1.200. expediți contra ramburs.

PENTRU PROVINCIE

APARATUL „FERO KING 3 B”. 20-2000 oferă recepția posturilor străine toată ziua cu o claritate și selectivitate necunoscută până azi. Cereți prospecte.

CURIOZITĂȚILE ȘTIINȚEI

LOOPING-THE-LOOP

În anii școlăriei, corpul nostru este încă obișnuit cu gimnastică și mișcare rapidă. În anii maturității, omul devine un animal gras și greoi, incapabil să sară pe un scaun. Se ferește de mișcările violente și preferă pe cele ritmice, încete. De aceea, constatările făcute de artiștii trapezului, looping-the-loopului, roții morții etc. ni se par stranii.

Conform celor observate de aceștia în executarea celor mai acrobatică figuri de gimnastică, corpul omenesc pierde greutate când coboară spre pământ. Iar atunci, când se găsește în urcare, greutatea corpului și a membrilor sale crește enorm.

La acele numere de acrobație, cari sunt legate cu salturi mari, creșterea de greutate este atât de mare, încât artiștilor abia le este posibil să-și ridice măcar o mână sau un picior.

VEDEREA ÎN LUMINĂ ȘI ÎNTUNERIC

Nervii vizuali, cari acoperă câmpul sensibil din interiorul ochilor noștri, se disting la microscop, fie sub forma unor bastonașe, fie ca niște găuri de sticlă. În ambele cazuri, aceste formațiuni reprezintă capetele nervilor vizuali; bastonașele servesc vederii în întuneric, iar „găturile de sticlă” servesc pentru vederea în lumină.

În câmpul capetelor de nervi, sunt unele locuri foarte populate în „gături de sticlă”, iar altele unde preponderă bastonașele. Această însemnează, că pentru a vedea noaptea, nu trebuie să constrângem ochiul să-și ia reglajul obișnuit la vedere precisă ziua, ci să privim fără țință. Căci locul destinat celei mai clare vederi în ochiul nostru, nu are nici un bastonaș. Astronomii știu acest lucru și la explorarea cerului întunecat percep mai bine impresiile, dacă nu se uită țință la locul vizat.

Tecând din lumină în întuneric, capetele de nervi în forma de bastonașe, încep să fabrice o purpură, secretată de unele celule pigmentare. Adaptarea la întuneric se face foarte încet; durează un ceas. Însă, după acest răstimp, vedem în întuneric de opt mii de ori mai bine, decât în momentul când am eșit din lumină.

Dacă ochii noștri obișnuiți cu întunericul, sunt loviți de o rază luminoasă, purpura necesară noctoviziunii este rapid dezagregată și avem impresia orbirei. Unii oameni au o secreție bogată de purpură; ei văd foarte bine noaptea.

În deșertul Gobi trăiește un popor nomad, Orothonii, cari văd normal în primii ani ai vieții lor. Deobicei, odată cu pubertatea, ei pierd facultatea de a vedea ziua. În schimb văd noaptea perfect. Ziua dorm, iar noaptea vânează, pescuiesc etc. Această boală curioasă, care atacă pe toți membrii tribului, se datorește nisipului fin al deșertului, care provoacă o inflamație și dă naștere boalei. Este un caz unic în lume; nu se cunoaște nici un alt trib, la care o astfel de boală să fie privilegiul exclusiv al unui popor. Desigur că boala lor distruge capetele nervilor „gât de sticlă” și în consecință, bastonașele și purpura noctoviziore se dezvoltă peste normal.

Ultimele stiri

Franta

Anglia

Italia

America

Germania

Rusia

Ascultați-le zilnic
prin
PHILIPS RADIO
1940

Cele mai bune aparate pentru
recepția pe unde scurte

Portretul lui G. Asachi
(de Giovanni Schiavoni)

Portretiști de odinioară

Monumentele noastre bisericesti arata, in numeroase exemple sugestive, evolutia artei portretului la noi in secolul al XVIII-lea, in acea epoca de cucernicie cand tipicul si schematicul artei bizantine hotarasc inchegarea formală a chipurilor de Domni si Domnite, de Mitropoliti, jupanite si boeri, — ctitori ai locasurilor sfinte.

Arta aceasta mai mult sau mai puțin anonimă, nu diferențiază expresia individuală. Neîntind preocupată să cuprindă un caracter in trăsăturile feței, ea nu subliniază acele accente, acele elemente specifice care deosebesc un chip omenesc de altul. E, fără îndoială, un meșteșug îndemânatic de a uniformiza fizionomiile, de a transfigura omenescul până la înfrățirea lui cu divinitatea. Ctitorii rămân astfel de cele mai multe ori tot atât de anonimi ca și meșterii uitați care i-au zugrăvit.

Începutul secolului al XIX-lea ne aduce un număr însemnat de artiști străini, care deșteaptă la Curtea Domnilor și în pătura boierească gustul pentru portretul adevărat, pentru acea reprezentare plastică menită să perpetueze — mai puțin simbolic și mai puțin convențional — chipul Dregătorilor și al Doamnelor lor și dincolo de zidurile pe care le ctioresc. E epoca portretului romantic, de care și Nicolae Polcovnicul, marele meșter din pragul veacului, s'a arătat înrăurit.

După vestitul Liotard, pictorii Nicolò Livadati, Nicolae Barabas, Iosif Schoefft, Giovanni Schiavoni, Carol Wahlstein, Anton Chladek și Carol Popp de Szathmary aduc, în acorduri cromatice inedite, reprezentări expresive ale unor modele cu viață lăuntrică proprie, cu personalitate distinctă.

Gh. Asachi, Gheorghe Lemeni, Gheorghe Panaitescu-Bardasare, Constantin D. Stahi, Ioan D. Negulici, Constantin Rosenthal și Barbu Iscovescu cultivă la rândul lor genul portretistic, influențați de școala apuseană contemporană în care s'au format.

Eclecticii cu educație clasică sau cu educație romantică, pictorii aceștia fac numeroase concesii gustului public, lipind adesea portretele de căldura vieții, spre a le înzestra cu efecte artificiale. Nu putem tăgădui totuși, că în opera lor există și exemplele deștului de apropiate de adevăr, tratate sincere, înțelese cu gust sigur și căutând să redea nu numai asemănarea formală, dar și expresia psihologică a celui portretat. **H. BLAZIAN**

ARTĂ DECORATIVĂ MOBILE ȘI ORNAMENT

Există astăzi o estetică ce înlătură ornamentația și decorul din interiorul unei case. Unii partizani ai acestei estetici afirmă că cea mai frumoasă masă este o masă de bucătărie: câteva scânduri de brad alb, susținute pe patru picioare de fag. Se cere numai ca toate acestea să fie solide, echilibrate, fără dungii, fără scobituri anti-higienice. Și dacă masa corespunde condițiilor cerute, ea nu va fi urâtă.

Alții sunt de părere că idealul unei camere de locuit este încrustarea în pereți a patului, fotoliilor și mesei, care, atunci când sunt strânse, nu lasă decât urma unor tăblii de lemn vâpsit. Într-o asemenea cameră n'are ce căuta nici cel mai mic tablou.

N'avem de făcut nicio obiecție teoriilor care inspiră aceste rezultate; adeseori, ele duc la realizarea unor lucruri foarte frumoase. Dar pentru asta, nu vom nesocoti toată strădania artiștilor moderni aplicată ornamentației interioarelor actuale. Oricât de simplu, oricât de gol va fi un interior corespunzând esteticii anti-ornamentale, el va adăposti totdeauna un vas, o lampă inutilă sau alte obiecte de prisos, care aduc totuși căldura necesară unor mobile severe, unor linii tăioase.

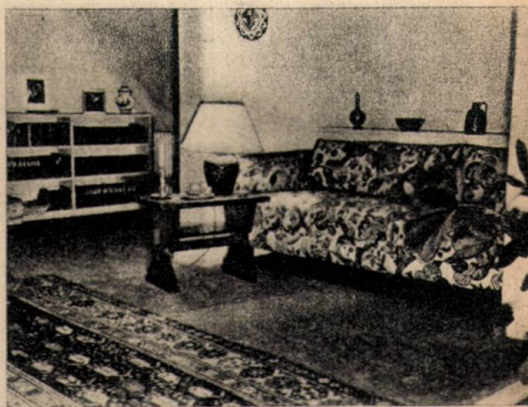
De altfel, un ansamblu nu rămâne niciodată așa cum l-a conceput decoratorul. Cine trăiește într-un dormitor sau într-un salon, simte repede nevoia să însuflețească lucrurile, să le imprime o notă personală. Dacă are gust, nu va strica frumusețea unei creații, înstrăinând-o de felul cum a fost concepută.

Totuși, sunt oameni care par că au înțeles intenția, armonia unui ansamblu, dar nu se pot opri să introducă lucruri disperate și stridente. Există credința că în artă toată lumea se pricepe. Dacă am socoti că stilul modern este cu totul diferit de celelalte stiluri de până acum, am

vedea că astăzi nu pot fi amestecate mobilele unui interior. Altădată, deosebirea nu era prea mare, dar acum, dacă pe un bufet în linii geometrice așezăm un cearșnic baroc, imbinarea între cele două lucruri, oricât am voi, nu poate să se producă armonios.

Din pricina acestui obicei de a întrebuința obiecte pe care le avem mai de mult, alături de altele recent cumpărate, foarte rar se întâmplă ca într-o casă de astăzi stilul modern să rămână pur.

Indiferent de concepție, fie ea simplă până la înlăturarea oricărui ornament,

Interior modern

fie respectând atmosfera completă a unei camere, inclusiv covoarele și perdelele, vrem să sfătuim lumea să respecte legile unui ansamblu și să nu facă dintr-o încăpere un bazar. Un lucru demodat, oricât de scump ne-ar fi nouă, dacă nu-și mai găsește întrebuințare în niciun colț al apartamentului, nu trebuie să aibă decât o singură destinație: podul casei.

TACHE SOROCEANU

ȘTIINȚĂ POPULARIZATĂ

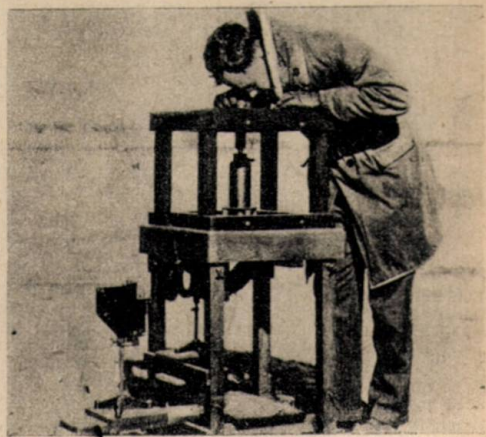
FOTOGRAFIEREA CETEI

La noi, ceața este un fenomen bine cunoscut, însă destul de rar. Doar în dimineți posomorite de toamnă ne trezim cu acest vâl alb al tristeții sau odată cu lăsarea serei, se așază ceața lăptoasă pe străzile orașelor și incurcă circulația și mai mult... Însă tărmurile sguđuite de marea nordică ale depărtatului Albion sunt mereu încununate de ceturi. Acolo soarele este un venetic contemplat cu curiozitate. Nu e de mirare deci, dacă tânărul domn H. G. Houghton a fost atât de impresionat de ceața care orbește și sub pipăitul degetelor se dizolvă în nimic, încât și-a propus s'o fotografieze.

Bineînțeles, nu e vorba de fotografierea fenomenului nouriilor, ci a particulelor din cari este alcătuit noul negru. Domnul mai sus pomenit a inventat un aparat fotografic combinat cu un microscop și oridecâte ori se lasă ceața, el se repede la stativul aparatului său. Apăsând cu piciorul o pedală, se produce o descărcare luminoasă, spre a lumina o particulă ce se ivește în fața obiectivului.

Și tânărul cercetător va căuta să răpească cetei, orice caracter poetic, spre a nu o mai lăsa să exercite vreo in-

fluență asupra dispoziției omului. El va fotografia ceața care se lasă asupra mormintelor părăsire în cimitirul vechi,

Dr. H. G. Houghton face un instantaneu despre un strop de ceață

ca și ceața care învălue vârfurile de munte și este înăbușitoare, care dau naștere cetei ce ample toamna bulevardele metropolelor.

TEMPIULUL IN NATURII

Un explorator, care a străbătut deșertul Gobi în direcția munților Sudi-Actai, a urmărit cursul fluviului legendar, care pe vremuri traversa partea numită Gurban Saichat a deșertului. Acest fluviu fără nume avea pe timpuri o lățime de șase kilometri și se scurgea spre golful Corean. Nu se știe cum a dispărut. Odihnindu-se într-o noapte în cortul său, a fost surprins de căderea în masă a meteorilor. Cerul părea a fi din purpură incendiată; aerul s'a umplut de mirosul pucioasei, iar stânci încinse, cădeau în număr mare. Căderea unui meteor foarte mare a sguduit pământul pe o distanță de zeci de kilometri.

Știința răpește legendelor, misticismul. Totuși, având în mână frânturi de meteori, nu putem să ne eschivăm de impresia jalnică a acestor vestigii ale unei lumi dispărute. Căci meteorii sunt bucăți rupte din inima unei planete sau a unui soare de mult dispărut de pe cer. Pietrele căzute din spațiul interstelar ne dovedesc, că în întregul univers nu se găsesc alte materii, decât cele cunoscute și la noi. De curând, seria elementelor cunoscute a fost completată și azi știm că atât pământul nostru, cât și toate corpurile cerești, sunt clădite din cele 92 de elemente, cari alcătuiesc un șir între hidrogeniu și uraniu.

Dacă într-o zi s'ar opri o navă interplanetară pe țărnițele pământului și din nava aceasta s'ar coborî uranide, adică vizitatori dintre locuitorii planetei Uranus, corpul lor va fi alcătuit din aceleași elemente ca și corpul nostru; doar sistemul de respirație, de asimilare și de forță moto-muschiulară ar fi cel adecvat condițiilor de existență de pe Uranus. Dacă vizitatorii ar veni din fundul spațiului, de pe una dintre miriadele lumii ale Căii Laptelui, atunci poate în locul vieții bazate pe cărbune, oxygen și hydrogen, viețile lor s'ar datorii altor formule chimice — poate a clorului și a cianului; din nările lor ar ieși gaze otrăvicioase, în vinele lor ar curge otrăvă compactă, iar atmosfera pământească nu i-ar prii. Totuși, corpurile lor ar fi formate din îmbinarea celor 92 de elemente, cari servesc pentru clădirea întregului univers și afară de ele, pe pământ și pe orice alt corp ceresc, nu există altă materie.

Din cele 92 de cărămizi a fost clădit templul naturii, un templu uriaș, fără sfârșit și în care toată lumea percepută până acum de noi, cu miliarde de sori și sisteme planetare, cu adâncuri pe care lumina nu le poate traversa decât în bilioane de ani, nu se încadrează altfel decât în cuib de furnici la picioarele unui munte uriaș. Cele 92 de elemente se găsesc pretutindeni. Inșă prezența lor este diferită: conform jocului de forțe și echilibru, pe-alcure unele sunt comasate, iar în altă parte covârșesc altele. În lumea „noastră”, elementele sunt blânde și viața a putut să se infiripeze sub formele cele mai plâpânde. Sunt alți aștri, pe care trăesc fantome cu nervi de aramă, corp de platină și mușchi de fier — inșă și lumea aceasta a monștrilor este clădită din cele 92 de cărămizi.

Printr'un desen simbolic, înfățișăm cărămizile care formează o piramidă, ordonată după „greutatea atomică”, un criteriu vag inșă foarte important pentru

chimisti. Dar dacă vom consulta un inginer chimist, el ne va explica că, pentru formarea lumii, aproape că ajung 14 elemente din cele 92: hidrogenul, cărbunele, azotul, oxygenul, sodiu, magneziu, aluminiu, siliciu, fosfor, sulf, clor, potasiu, calciu și fier, pentru a clădi un univers întreg. Restul de 78 elemente se găsesc, cel puțin în lumea noastră, numai sporadic. Nu este inșă exclus, ca în altă parte a universului, tocmai aceste elemente să fie abundente, iar oxygenul sau cărbunele să fie o raritate.

UN STROP DE APĂ

Intr'un kilogram de apă adică 10x10x10 centimetri cubi de apă, se găsesc cam un milion de stropi mici. Un strop are o greutate de un miligram; dacă pulverizăm apa cu ajutorul unui pulverizator de parfum, obținem astfel de stropi. Știm că apa este alcătuită din molecule, fiecare moleculă cuprinzând doi atomi de hydrogen și un atom de oxygen. In

Distribuția elementelor constitutive ale unui cristal de sare de bucătărie

stropul suflat de pulverizatorul sus amintit, se găsesc 34 quadrilioane molecule. Un quadrilion este egal cu un miliard înmulțit cu un miliard...

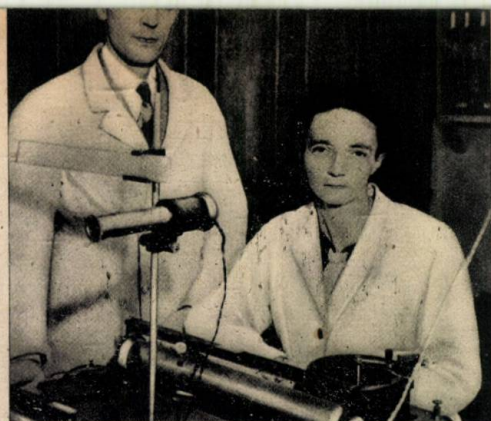
Pentru cântărirea unui strop de apă mai avem cântare de farmacie. Mărirea stropului de apă o apreciam după observațiunile noastre proprii: știm că atingând cel mai catifelat obraz de față mare, stropul abia se simte. Dar ce măsură și ce apreciere mai putem avea pentru molecula de apă?

Aici aprecierea directă este înlocuită prin formula matematică, care intervine mereu acolo, unde omul nu se mai bizue pe simțurile sale.

ATOMUL

Intr'o moleculă de apă se găsesc trei atomi. Știința nu s'a oprit nici în fața acestor cărămizi minuscule, ci a explorat structura lor. Inșă în anul 1919, fizicianul Rutherford a stabilit modelul atomului de hydrogen. Și în urma acestor cercetări, cari pe rând au dezvăluit structura tuturor atomilor adică a tuturor elementelor, a rezumat recunoașterea faptului că materia este numai o formă de înfățișare a energiei. Chiar în materia moartă, fără manifestățiuni exterioare, se desfășoară cea mai nebunatică activitate.

Cum e posibilă această afirmație? Să cercetăm cel mai simplu atom: cel de hydrogen. Se compune dintr'un sămbure, care este extrem de mic: de o sută de mii de ori mai mic decât e atomul inșuși. Iar pe periferia atomului, circulă cu o vi-

Savanții francezi: soții Joliot-Curie, care au reușit să obțină o transmutare a elementelor prin radio-activitate artificială

teză de mii de kilometri pe secundă, un electron. Intre sămburele și electronul-satelit, nu e nimic: e cel mai desăvârșit și autentic vid!

Dacă am mări atomul ca să aibă un diametru de o mie de metri, atunci sămburele ar avea o mărime de un centimetru diametru, iar electronul ar fi încă de 1800 de ori mai mic... adică ar avea mărimea unui grăunte de praf microscopic. Să ne închipuim un atom astfel mărit: sămburele îl mai găsim fiindcă are mărimea unei alune, inșă la o distanță de o mie de metri în jurul acestui sămbure, în zadar am căuta electronul, căci nu e cu putință să observăm un grăunte de praf care circulă cu o viteză de o sută de ori mai mare, decât glonțul de pușcă.

DEVALORIZAREA MATERIEI

Totuși, știința a găsit mijloace pentru evidențierea acestor corpuscule infinit de mici. S'a stabilit pentru fiecare element în parte, formula compoziției sale, din sămbure sau sămburi și un număr de electroni. Cu cât mai mulți electroni are atomul unui element, cu atât este mai superior în grad. Greutatea atomică este în raport cu numărul electronilor; iar cum ne arată desenul „templului naturii”, mercurul este un element superior aurului, fiindcă are o greutate atomică mai mare. Inșă adevărul, atomul de mercur are cu un electron și un proton mai mult decât atomul de aur.

Dacă am avea puțină să privim în interiorul acestor atomi superiori? Ceeace am vedea, n'r fi tocmai mult: în centru, un număr de sămburi (protoni), pe periferie un număr de electroni. În spațiul între aceștia, nimic!

Răpind unui atom de mercur, un proton și un electron, el se transformă într'un atom de aur. Dar cum să răpim aceste corpuscule infinit de mici? Fizicienii au găsit mijloace și pentru aceste operații; inșă costul transformării între- ce înmilit, valoarea aurului ce se poate obține pe această cale.

Din punctul de vedere fizico-chimic, mercurul este o materie superioară aurului. În preceptele noastre, atribuind aurului o valoare practică incomparabil mai mare, pe când—din punctul de vedere al ființelor vii ce suntem — nici o materie „moartă”, nu valorează nimic! Numai o materie organică: fruct, țesut comestibil, sevă, etc. care poate fi încorporat și asimilat, reprezintă o valoare. Pâinea este mult mai scumpă decât un bulgăre de aur de aceeași mărime; iar sângele omenesc reprezintă valuta cea mai nobilă.

Pe măsură ce omenirea se depărtează de aceste considerente, viața se complică și se produc complicațiuni dureroase. Știința ne oferă inșă un îndreptar sigur, călăuzindu-se înapoi la adevăratele noțiuni de valoare.

DARIUS

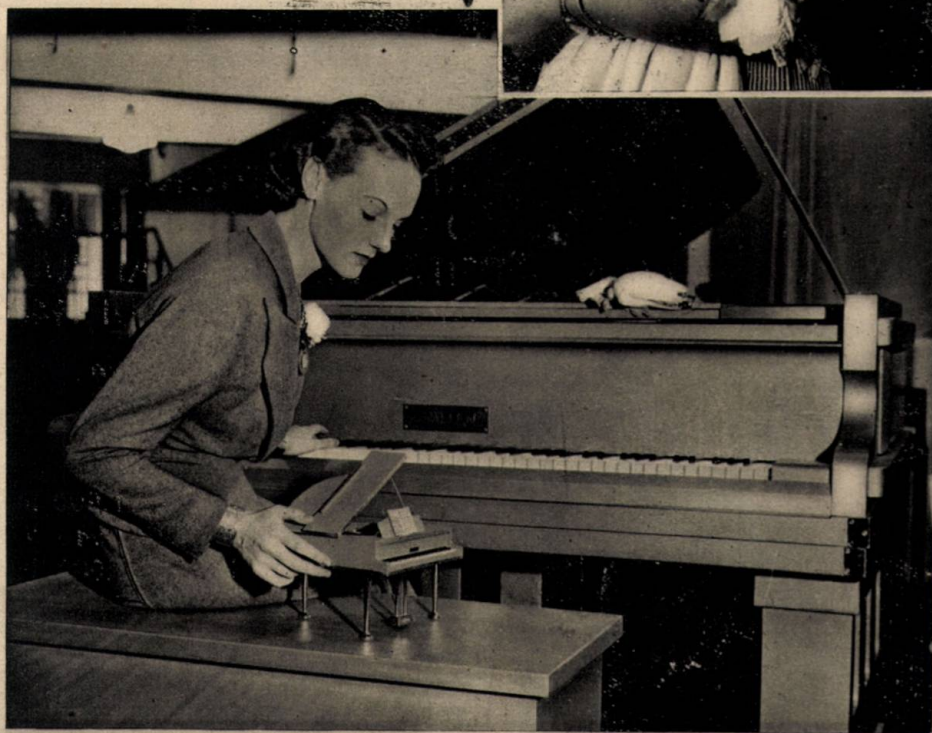
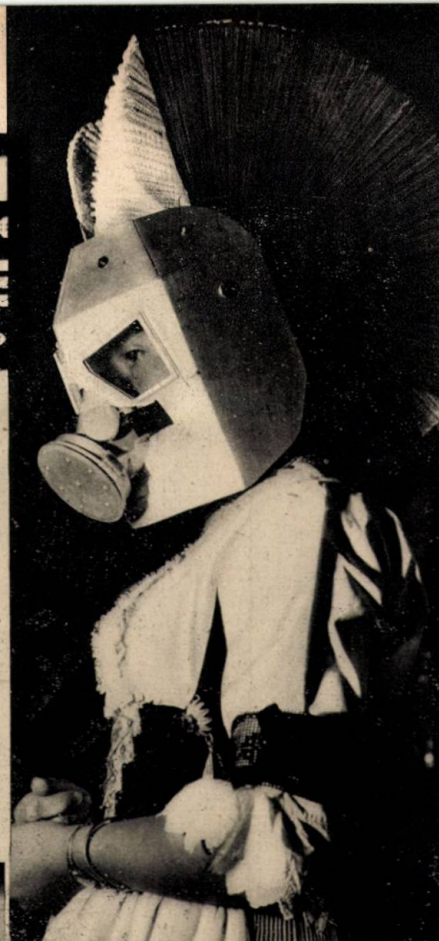
CURIOZITĂȚI TEHNICE

APĂRĂTOR CONTRA PRAFULUI

Să nu credeți că e o mască contra gazelor, ci un dispozitiv inofensiv de protecție împotriva prafului, pe care-l folosesc gospodinele elvețiene când deretice odăile.

UN PITIC ȘI UN URIAȘ

Ilustrația înfățișează cel mai mare și cel mai mic pian, prezentate în cadrul unei recente expoziții de instrumente muzicale la Londra.

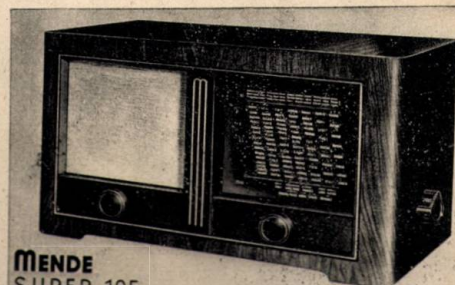

DISPOZITIV DE SALVARE

Iată un dispozitiv practic pentru salvarea pe mare, alcătuit dintr'un colac lat cu fundul dublu de cauciuc și prevăzut în partea superioară cu un fel de acoperiș. Se obține astfel o cabină plătuțoasă pentru o singură persoană. O vergea metalică cu un steag permite vederea cabinei de către vasele apropiate.

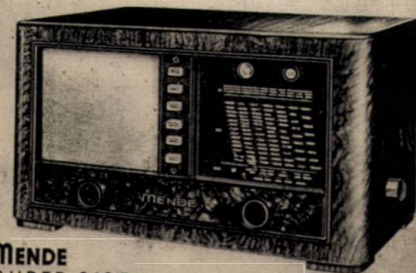
MENDE

cea mai mare fabrică de aparate de radio din Germania lansează seria 1939/40, oferind: Cele mai desăvârșite calități tehnice și acustice. Cele mai convenabile prețuri. Toate aparatele în casele originale.

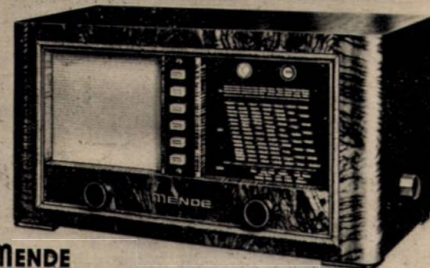
**MENDE
SUPER 195**

Trei game de unde, patru lămpi dintre care două duble, excelentă recepție a undelor scurte, fadingcontrol dublu, casetă de rezonanță.
Mende 195 W pentru curent alternativ ... lei 12000. —
Mende 195 GW universal ... lei 12000. —
Mende 195 B pentru baterie (fără acumulator și baterie) ... lei 12000. —

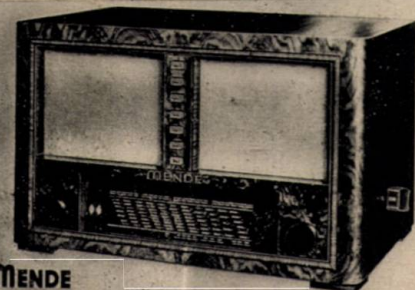
**MENDE
SUPER 216 DK**

Cinci lămpi, dintre cari două duble, trei game de unde, fadingcontrol triplu, compensare de distorsiuni, ochiul magic. Cu tabulator pentru acord automat.
Mende 216 WDK pentru curent alternativ ... lei 15500. —
Mende 216 GWDK universal ... lei 15500. —

**MENDE
SUPER 240 DK**

Șase lămpi dintre cari una dublă, noul ochi magic, fadingcontrol triplu, recepție mondială în trei game de unde, tabulator.
Mende 240 WDK pentru curent alternativ ... lei 17000. —
Bloc vibrator Mende pentru adaptarea la curent continuu 220 volți ... lei 4500. —

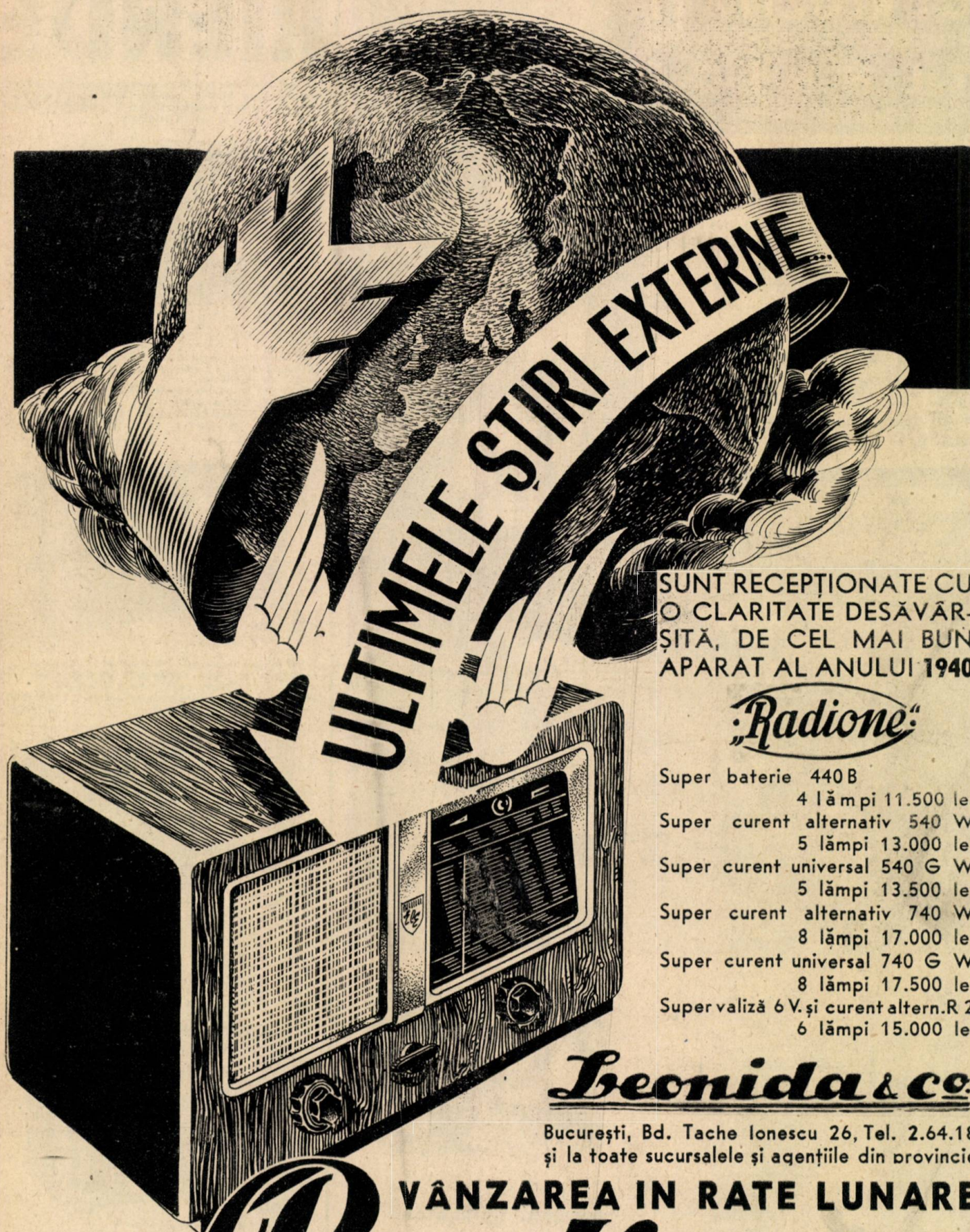
**MENDE
GROSS-SUPER 330 DK**

Șase lămpi dintre cari una dublă, șapte circuite, ultra-fadingcontrol triplu, tabulator, vorbitor deosebit de mare, recepție mondială în trei game de unde.
Mende 330 WDK pentru curent alternativ ... lei 21500. —
Bloc vibrator Mende pentru adaptarea la curent continuu 220 volți ... lei 4500. —

Reprezentanță generală pentru România:
„DAIMO N” București I.

Str. Scaune 4, colț cu Bulev. Domniței
(în spatele clădirii Astra Română)

Toate prețurile se înțeleg loco București, la plata integrală.
La livrările în provincie se adaugă spesele de transport.

SUNT RECEPȚIONATE CU
O CLARITATE DESĂVÂR-
ȘITĂ, DE CEL MAI BUN
APARAT AL ANULUI 1940

Radione

Super baterie 440 B
4 lămpi 11.500 lei
Super curent alternativ 540 W
5 lămpi 13.000 lei
Super curent universal 540 G W
5 lămpi 13.500 lei
Super curent alternativ 740 W
8 lămpi 17.000 lei
Super curent universal 740 G W
8 lămpi 17.500 lei
Supervaliză 6 V. și curent altern. R 2
6 lămpi 15.000 lei

Beonida & co.

București, Bd. Tache Ionescu 26, Tel. 2.64.18
și la toate sucursalele și agențiile din provincie

VÂNZAREA IN RATE LUNARE

Radione

Radio-Adevărul

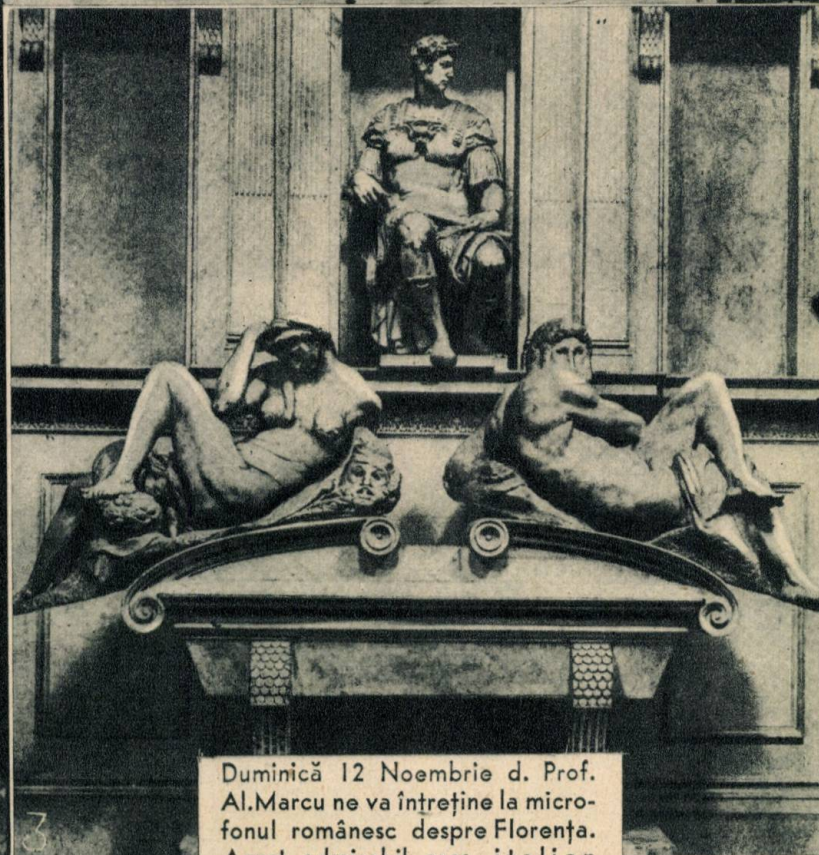

GEORGE ENESCU
de
I. Dimitriu - Bârlad

FLORENȚA

(1) Venus de Medici, (2) Piazza della Signoria, (3) Iulian de Medici, (4) Perseu de Benvenuto Cellini, (5) Laurent de Medici, (6) Fecioara și copilul.

Duminică 12 Noembrie d. Prof. Al. Marcu ne va întreține la microfonul românesc despre Florența. Acest admirabil oraș italian prezintă un extraordinar interes. Poeții și scriitorii au cântat și au descris cu dragoste și pasiune frumusețea subtilă a naturii florentine, însă alături de realitate, poeziile și operele plastice născute în acest „oraș al florilor” continuă să răspândească în lume farmecul lor, alcătuit din vis și dragoste. Florentinul este amabil și spiritual, iar femeile acestui oraș par desprinse din frescele lui Botticelli.

Florența oferă din belșug artistului tezaure incomparabile și eruditului operele nemuritoare ale scriitorilor, savanților și poezilor. Amatorul de antichități și colecționarul cu gustul rafinat găsesc în frumoasele magazine florentine de artă o profuziune de capod'opere, mici și mari, vechi și moderne, obiecte de artă și bibelouri fin executate.

Un popas la Florența este plăcut și variat, odihnitor și totdeodată bogat în atracții de tot felul. El lasă o amintire neștersă.

Redacția și Administrația:
Str. Constantin Mille 5-7-9
Telefon 3.84.30

Director: Tudor Teodorescu-Braniște • Inscrisă sub No. 237 în Registrul
Publicațiilor Periodice la Tribunalul Ilfov, Secția I-a Comercială.
ABONAMENTE: 1 an Lei 200; 6 luni Lei 100; 3 luni Lei 50

EDITURA
„ZIARUL” S. A. R.
BUCUREȘTI

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării No. 15.585/939

Inchinare lui George Enescu

Oricând, o revenire printre noi a marelui George Enescu este o sărbătoare aleasă nu numai pentru desfătarea noastră artistică, dar și pentru mândria noastră națională.

Sufletul românesc n'a cunoscut niciodată un ambasador cultural cu mai înalt prestigiu și un tălmăcitor mai adânc al marilor și eternelor sale frumuseți, decât acest fiu al Moldovei, care dealungul strălucitei sale cariere, a crescut deopotrivă ca artist universal și ca Român.

Ne închinăm adânc în fața geniului său cuprinzător și a inimii sale calde.

ION MARIN SADOVEANU
Subsecretar de Stat la
Ministerul Cultelor și Artelor

UN MARE ARHITECT AL ARMONIILOR SONORE

George Enescu la pupitru de dirijor ne dovedește astăzi că vioara care se exprimă numai în monolog, prin urmare la singular, este un instrument prea sărac pentru el și că orchestra este demnă de a răspunde bogăției talentului său.

Arta lui Enescu cuprinde realizarea în spațiu a maselor sonore în felul în care un mare arhitect armonizează alternanțele verticale și pătrunde cu intuiție genială până la miezul mișcării sonore, reținând astfel din fluiditatea expresiei ceiace va rămânea permanent în amintirea ascultătorului.

Această facultate de rezonanță este semnul cel mai valabil al artei sale.

Tot prin ecoul interior pe care-l prinde în taina creației, maestrul poate să transpună o impresie plastică, o vibrație sufletească în cuvântul abstract al undelor.

Metoda lui este o epurație care merge până la hotarul caracterizării muzicale și se înrudește cu simplificările artei vechi din Extremul Orient: galbul unui vas chinezesc poate stârni noțiunea de ură, o linie subțire în aurul unui Kakemono — certitudinea vieții de apoi...
Va reuși George Enescu

stilul subtil în care fiecare clipă îi cere o concentrare de alchimist?

Opera „Oedip” înfățișează problema în toată complexitatea ei și, după spusele cunoscătorilor cari au auzit-o, o rezolvă.

„Suita Țărănească” executată la Filarmonică acum câteva zile îndrăznește o deplasare a conceptului muzical romantic și ne deschide un orizont nou. Ce formă va căpăta arta lui Enescu pe acest plan necunoscut?

În așteptare, elementul de emoție reprezintă încrederea.

Așteptăm cu emoție...

CELLA DELAVRANCEA

AMINTIRI DESPRE GEORGE ENESCU

de HORIA FURTUNĂ

L-am cunoscut acum 32 de ani, la Paris. Tânăr student, avid de omni re scibili, urmăream, cu toată neoboseala vârstei, conferințele, teatrele, concertele. În sala Erard, l-am auzit pentru întâia oară pe George Enescu.

Pe vremea aceea, trimetam săptămânal unui cotidian din București, cronici pariziene. Cursul lui Henri Bergson de la Collège de France, timp de doi ani, se găsește și azi rezumat în coloanele acelui ziar.

Am scris despre concertele lui Enescu câteva cronici pătrunse de un entuziasm care nu depășea realitatea fenomenului muzical despre care vorbeam. George Enescu mi-a trimis o scrisoare mișcătoare, care mi-a rămas tot atât de scumpă și neprețuită până azi. Imi spunea între altele, că n'o să uite niciodată că i-am fost „un ami de la première heure!”

(Continuare în pag. 6-a)

Prin gâtul, spre inimile frate...

George Enescu

București, în 3 Noiembrie 1929

O repetiție în studio a Orh. Radio dirijată de D. George Enescu

ȘI UN GLAS DIN NEVĂZUT...

Mi se face suprema cinste de a fi rugat să scriu aici și eu despre Enescu câteva rânduri... câteva pagini, cari ar putea lua proporția unor tot atâtea volume.

Și mare mi-i perplexitatea.

Despre dânsul, să împânzească alții lumea cu volume și volume, referitoare la multele feluri de manifestare a geniului lui; alții, spirite mai răscolitoare, inimi mai generoase, minți mai puternice, s'o facă... deși, la vreo ocazie, de el vorbit-am și eu cum poate nimeni altul n'a făcut-o. Dar eu voi tăcea.

Vreți să știți și de la mine cine-i acest Enescu al vostru tuturor, al lumii, al lui Dumnezeu? Chiar de vă voi spune-o, n'o veți ști: el e Enescu al meu.

O știe el însuși oare? Știe el cât l-am înțeles, eu, pe dânsul? Și cât, pe mine, înțelesu-m'a și el? În decurs de peste trei decenii, nouri au putut să se adune între noi; au fost ei, nouri, aduși de vânturi rele. Dar tot de-atâtea ori s'au risipit: Am fost sortiți să ne împăuneze aceleași statornice vâpăi de soare...

Și laudele mele nu vor putea întrece pe-ale altora; nici tinerele de rău să-i clintescă vajnica putere de viață sau vraja făuritoare. De aceea nimeni nu va găsi în aceste rânduri ceeace fiecare poate va fi așteptând în ascunzișurile sacotelilor sale. Și de aceea am spus că sânt perplex. Căci, mai apoi, nu fac ni-

mic din obligație pentru nimeni. Imi ajunge obligația față de mine

MAESTRUL...

Admirația pe care o port maestrului George Enescu se nuanțează cu aspecte rare. Compozitorul, dirijorul și virtuozul Enescu reprezintă în muzica contemporană un fenomen real. Memoria sa prodigioasă înregistrează fără scădere și defecțiune toate partițiile, toate contururile melodice ca într-o enciclopedie vie și vibrantă.

În anul 1919, i-am trimis una din primele mele compoziții: o partitură de orchestră. Vremea a trecut și uitasem eu însumi cele ce scrisesem.

În anul 1927, stând alături de George Enescu, la o masă, Maestrul se apleacă

și de acela ce sălășluiește 'n mine.

Și mă zmulg dintr'un alunecuş prăpăstios. Nu mai știu nimic. Și nici nu vreau să știu dacă Enescu e al lui Dumnezeu, al lumii sau al vostru. El e Enescu al meu.

D. GUCLIN

la urechea mea și-mi fredonează câteva fraze muzicale, întrebându-mă:

— Știi de unde sunt astea?

— Nu! — îi răspunsei sincer.

Cum? Nu-ți aduci aminte? Sunt din compoziția dumitale pe care mi-ai trimis-o acum opt ani!

★

Toți cei ce l-au apropiat pe George Enescu pot povesti aspecte similare ale memoriei surprinzătoare cu care e înzestrat.

Prin spiritul său muzical atât de vast, prin entuziasmul cu care ajută, sfătuiește și încurajază pe tinerii compozitori români, George Enescu e pentru țara noastră cea mai legitimă mândrie, cea mai scumpă nădejde și cea mai superbă întrupare a geniului românesc.

IONEL PERLEA

D. George Enescu în mijlocul membrilor Orh. Radio

Suita sătească a lui George Enescu

Acum câteva zile, în timp ce Enescu repeta cu orchestra noua sa lucrare „Suita sătească”, nu resimțeam numai bucuria auditivă a muzicii, ci și mulțumirea sufletească că această operă e zămislită de un Român.

Suntem obișnuiți să importăm capodoperele muzicale străine și să le prețuim după valoarea lor. Dar nu ni se întâmplă prea des să ascultăm muzică românească, de o valoare excepțională, și nici nu putem pretinde așa ceva. Școala noastră muzicală este prea tânără, încă, și trebuie să fim mulțumiți că ce a dat până acum, întrece cu mult mijlocia producției occidentale.

Dar cu Enescu e altceva. El stă deasupra acestei școli, precum Eminescu se află deasupra școlii literare românești. O nouă lucrare a lui Enescu este așteptată cu înfrigurare pentru că ea înfățișează întotdeauna o altă latură necunoscută a sufletului acestui om.

De rândul acesta, în „Suita sătească” Enescu ne descoperă un simțământ pe care în viața de toate zilele nu se sfiește a-l mărturisi, dar pe care nu-l tradusese încă în muzică. E cunoscută venerația lui față de memoria părinților și dragostea sa pentru locurile unde s'a născut și a copilărit. Cu nemărginită pietate, merge în fiecare an să-și facă pelerinajul în fundul Moldovei, la mormintele celor iubiți și să-și revadă peticul de pământ pe care l-a păstrat cu grele sacrificii.

Nu putem ști de când i-a încolțit ideea de a zugrăvi muzical aceste simțăminte. În orice caz, n'o putea plăzui prea de timpuriu, pentru că amintirile copilăriei se cristalizează pe măsură ce înaintezi în viață și că numai un om matur poate să le istorisească cu duh și cu miez.

Enescu n'a scris până acum muzică descriptivă, afară de aceia pe care anumite situațiuni din „Oedip” o cereau. Nici muzică cu program n'a compus, căci nu putem numi așa Simfonia a treia, inspirată de durerile războiului.

În „Suita sătească” Enescu se îndepărtează oareșcum de muzica pură și-și croește drum nou spre muzica descriptivă.

Și trebuie să mărturisim că marele muzician a făcut o impresionantă demonstrație în acest domeniu. Pentru că descripțiile lui Enescu nu sunt un scop, ci un mijloc nou de a investimanta gândul muzical, care rămâne tot atât de nobil, poetic și bogat ca în toate compozițiile sale de până acum. Ce poate fi, de pildă, mai fermecător decât tema de inspirație românească din partea întâia a suitei, pe care Enescu o numește „Reînvierea câmpului”, cu neîntreruptă țesătură contrapunctică ce ajută să întregască ideea de renaștere clocotitoare a naturii? Dar acel Scherzo burlesc, numit „Joc de copii”, în care mucoșii satului se hârjonesc, pe tolocă cântând din muzicuțe, plesnind cu biciul, luându-se la trântă și făcând ghiduși, într-o atmosferă ce reamintește pe aceia din „Till Eulenspiegel” al lui Strauss, având totuși o superioritate asupra acestora prin instrumentația mai spumoasă și mai colorată?

Dar, după părerea noastră, partea a treia, — în care cu adevărat revin adu-

cerile aminte: ale casei părintești, ale vișărilor din pridvor, cu ochii la cer, urmărind trecerea cocorilor în amurg și ascultând clopotul bisericii din deal, — este aceia care te mișcă și te zgudue mai

GEORGE ENESCU dirijând

mult. E un crâmpel de viață pe care muzica n'icând n'a știut s'o zugrăvească cu atâta simțire, cu atâta înțelegere, cu atâta noutate de nuanță sonoră. Nu se pot tălmăci nici noblețea cantilenei, nici meșteșugul cu care Enescu izbutește s'o

treacă dela un instrument la altul sub formă de canon sau de imitație. Nu se poate tălmăci simțământul de „necunoscut” pe care îl redă sonoritatea, neauzită încă, de îmbinare a trei tromboni și patru trompete, ce țin în surdină și vibrato note alăturate, — sonoritate ce imită croncănitul ciorilor și zborul îndepărlat al păsărilor călătoare. Nu se poate tălmăci prin cuvinte nici felul cum înțelege Enescu să traducă în orchestră căderea serii peste satul ce se pregătește de odihnă. Trebuie să ascuți și să reascuți acest miraculos tablou, unic în literatura muzicală.

Partea a patra: „Pârâu sub lună” nu este mai puțin uluitoare ca freamăt sonor și ca gingășie poetică. Ea te transpune în lumea basmelor cu ieie și cu licurici.

În sfârșit, „dansul rustic” cu care se încheie noua Suită a lui Enescu se caracterizează prin noutatea formei. Jocul țărănesc, românesc ce se aude la început capătă diferite schimbări ritmice ce par a-l transforma în dansuri occidentale, pentru că la sfârșit să revină amplificat la starea lui originală.

Noua lucrare a lui Enescu întregeste bogata-i producție. O întregeste prin maturitatea concepției artistice, prin desăvârșita stăpânire a meșteșugului muzical, prin simțire rafinată, prin prodigioasă instrumentație și noutatea ei. E o lucrare ce intră fără prihană în literatura muzicală universală, și care va rămâne neclintită în repertoriul marilor orchestre.

MIHAIL JORA

GEORGE ENESCU ȘI MUNCA

S'a spus și s'a scris în nenumărate rânduri că George Enescu este fără îndoială exemplul celei mai extraordinare și mai complexe organizațiuni muzicale a timpului de față; că această multilateralitate a genului său se traduce prin manifestări deopotrivă de însemnate și de desăvârșite, fie pe tărâmul execuției, fie pe acela al creației muzicale; s'a mai spus deasemeni că apariția neașteptată a lui Enescu în muzica românească răstoarnă toate legile unei evoluții normale, prin faptul că geniul lui apare fără să fi avut precursori și fără ca poporul român să fi cunoscut vre-o tradiție muzicală, nu seculară, dar nici măcar de câteva decenii.

Nu s'a vorbit însă destul despre uriașa putere de muncă a lui Enescu. Cultul muncii este atât de adânc sădit în sufletul marelui muzician, încât munca constituie la dânsul unica țință și plăcere a vieții. Fără această muncă intensă și încordată, zilnic susținută și înțreținută, viața n'ar mai avea nici-un rost.

A dobândi o virtuozitate strălucitoare, ca aceia pe care o posedă Maestrul, a crea adevărate capodopere muzicale, a cele trei Simfonii, cele trei Suite de orchestră, ca dixerul sau ca monumentul „Oedip”, a colinda Universul întreg spre a propovădui arta sa minunată, înseamnă o putere neobișnuită de muncă fără preget, un nesecat izvor de energie

vitală, un admirabil exemplu de stăruință și de răbdare.

Cei ce au avut fericirea să cunoască mai de aproape pe Maestrul, au avut, nu odată, prilejul să vadă pe Enescu coborând din tren după o noapte nedormită, venind în fața orchestrei spre a repeta un concert simfonic, pentru că apoi în după amiaza aceleiași zile să repete cu un pianist concertul de sonate pe care-l execută seara în fața publicului. Și de foarte multe ori ziua pentru el nu se termina aci, căci Enescu, în loc să se odihnească după efortul făcut, își relua locul la masa de lucru, în fața unei partițiuni, lucrând până în zori la vre-o compoziție începută.

Enescu nu știe ce înseamnă a-și cruța forțele pe care le cheltuiește din belșug, iar faptul că ocupațiile sale sunt atât de multiple și de variate, face ca oboseala să nu fie câtuș de puțin resimțită. Enescu a scris cândva: „Să te odihnești de muncă prin muncă”. „Muncă liberă, ordonată și armonioasă funcționare a nobilelor facultăți, întreținute mlădioase și fecunde printr'un exercițiu continuu, liniștit izvor de fericire”.

Puterea de muncă a lui Enescu, energia pe care o desfășoară cu atâta stăruință, sunt, pentru contemporani, pilde vii de ceiace poate realiza geniul unit cu munca tenace și continuă.

ALFRED ALESSANDRESCU

Personalitatea lui George Enescu

Vasta operă a lui George Enescu nu ne este atât de familiară pe cât ar trebui, nefiind la îndemâna oricui, în ediții tipărite și răspândite în public. O mare parte dintre lucrările lui cele mai importante trăesc în noi numai prin memoria audiențelor; sunt ca acele priveliști — greu accesibile pentru mijloacele curente de transport.

George Enescu se desprinde ca un masiv în care putem desluși cu uimire culmi diferite, de o măsură neobișnuită. Sunt piscurile și crestele diverse ale interpretului, ale creatorului și, cea din urmă dar nu cea mai puțin considerabilă, a omului în sine: fenomenul unei personalități complete de artist modern, exemplar unic de umanitate.

George Enescu are un mare neajuns pentru cei ce văd trăind într'insul una din caracteristicile adevăratei arte românești, atunci când în rare exemplare aceeași artă e profundă și autentică: discreția, pudoarea — dorința de a nu se descoperi, de a nu se revela decât inițialului răbdător și dornic.

De aici izvorăsc toate acele meandre învăluitoare, toată acea disimulare, chinată parcă, a prețiosului gând originar.

Trebuie să trecem prin multe curți și pridvoare până să ajungem la Arca sfântă a templului înălțat în eterul pur sau pe culmea învăluită în nori, — la templul ce la început pare a fi clădit în abstract.

O ultimă sugestie, desprinsă dintr'o mărturie a omului, va rezuma oarecum întregul crez, întreaga lui conștiință de artist.

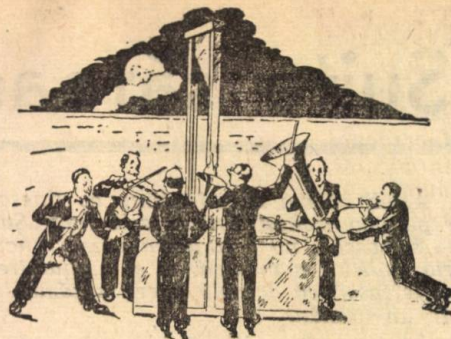
Opera de artă, pentru el, e ca o entitate vie, prestabilită, ce există undeva, desăvârșită asemenea unei idei a lui Platon.

Artistul creator o are mereu prezentă și caută să-i reproducă imaginea ideală. O muncă neîncetată și smerită, un efort încordat, îi vor îngădui, ca o supremă răsplată, să atingă din când în când

cu marginea zămishtu său pamanteu, marginea spirituală a vecinului și perfectului model dumnezeesc...

EM. CIOMAC

CU GEORGE ENESCU IN PROVINCIE

Puține rânduri, în modeste expresii, despre mărunte și neuitate întâmplări din viața marelui Enescu!

Neobosit, de ani de zile, maestrul colindă orașele și târgurile românești, unde până și ultimul Rumân umil a simțit magia persoanei lui, adormind suferințele și îndulcind amarul celor necăjiți, cu harul dumnezeesc al artei sale.

În peregrinările maestrului prin țară, — înalt rol de misionar al artei —, norocul mi-a hărăzit ocazia, câteodată, să-l întovărășesc.

În tren, în trăsură (Enescu este adversarul caroseriilor moderne ale automobilelor, unde uneori își sacrifică câte un nasture dela palton), la restaurant (e maestru în alegerea mâncărilor), în hoteluri și în întunecoase hanuri de provincie, apariția chipului său frumos și bun e o rază de lumină.

La Iași, birjarul, ducându-l la gară, îi spune „Săru' mână, D-le profesor!"; conductorul trenului îi apără liniștea și somnul închizându-i compartimentul; studențimea îl ridică pe brațe, copiii îl primesc la gară cu flori, cântece și muzică militară, mulțimea anonimă își scoate pălăria în fața lui; femeile se ridică și-i cedează locul (n'a acceptat firește, nictodată această invitație); oficialitatea îi ține discursuri și armata îi dă onorurile.

Respectul pentru muzică și muncă, iată ce-a izbutit să realizeze în țara noastră George Enescu!

Dumnezeu să ni-l păstreze!

I. FILIONESCU

AMINTIRI DESPRE GEORGE ENESCU (Continuare din pag. 3)

Sora mea, care lua lecții de pian cu Duvernoy și cu Moszkovsky, a început să ia lecții de stil muzical cu George Enescu. La dânsul acasă sau la d-na Brăiloiu, am avut prilejul să-l cunosc mai de aproape.

Dacă epitetul de „geniu” se poate da-rui, fără teamă de exagerare — contemporanilor, George Enescu face îndoielă parte dintre acei **happy few** care îl merită. Universul muzical e stăpânit de Enescu cu virtuozități de vrac și cu miracole de ubicuitate. Odată, după prima audiență a Simfoniei domestice de Richard Strauss, la concertele Colonne, un grup de melomani intruniți la doamna Brăiloiu, am ascultat cu uimire cum Enescu reproducea la pian, din memorie, pasagii tumultuoase și vaste din Simfonia cântată pentru întâia dată în Paris, cu două ceasuri mai devreme.

Românii, care-i urmăream concertele și recitalurile, eram pătrunși de cea mai ferventă mândrie când constataam că **Simfonia spaniolă**, cântată în aceeași zi la Colonne și la salle Gaveau de către Huberman și de Enescu, era mai strălucit interpretată de compatriotul nostru, și când ne convingeam că interpretarea clasică a lui Fritz Kreisler nu atingea înălțimile transcendente unde ajungea Enescu când cânta concertul în re de Beethoven.

Mintea lui Enescu e calchiată după verva și puterea lui de creație muzicală. Notele ca și cuvintele produc la dânsul, prin magii subterane și instantanee, cele

mai uluitoare asociații sonore și verbale. Vesel, spiritual, el cultivă cu îndemănare fulgerătoare jocul de cuvinte.

Prietenul Nona Ottescu își amintește, cred, de un drum Sinaia-București făcut împreună cu Enescu acum câțiva ani, când, timp de trei ore, întregul vocabular a fost pus la contribuție de noi în slujba unor jocuri de cuvinte continue fără răgaz.

Acum câțiva vreme, George Enescu îmi telefonează că ar vrea, după ce termină **Oedip**, să scrie două opere românești pe textele pieselor mele: „**Făt Frumos**” și „**Păcală**”.

Am stat vreo două seri împreună, reducând textul la dimensiunile necesare. Nu știu când vor fi scrise operele, dar păstrez în suflet, ca o mulțumire rară, preferința pe care a dat-o Maestrul — lucrărilor mele.

HORIA FURTUNĂ

Concert de muzică de jazz

Seara de 16 Noembrie ne rezervă plăcerea de a auzi din nou în fața microfonului pe pianistii Sandu Fieraru și Sergiu Radian.

Conform programului anunțat, la ora 19.30 se va executa muzică americană de jazz, precum și câteva din compozițiile celor doi pianști.

Muzica de jazz, care a cucerit astăzi o mare parte din tineret și a găsit adepți chiar printre acei cari până acum câtva timp n'ar fi considerat-o decât o muzică prea ușoară, face din concertul ce va avea loc un punct de atracție pentru amatorii de muzică sincopată.

Muzică pentru muncitori

Puțin au crezut la început în reușita acestei îndrăznețe inițiative a d-lui Ministru Mihail Ralea. Poate că la cei mulți neîncrederea venea din sentimentul adânc înrădăcinat că muncitorilor le șade bine numai cu munca și cu lipsurile de tot soiul.

S'a dovedit însă, numai după un an de activitate muzicală, că muncitorimea era dornică, era avidă să primească, în-tocmai, ca o țarină arsă de secetă, și a-ceastă hrană întăritoare pentru sufletul ei curat.

Două au fost și vor rămâne căile pe care trebuie să se facă legătura între muncitori și arta muzicală: în primul rând prin concertele date pentru muncitori cu artiști profesioniști, care să le dea posibilitatea de a primi muzica în condi-țiunile optime necesare pentru a mișca și înălța sufletul; iar în al doilea rând, prin cultivarea muzicii de către muncitorii înșiși, ca amatori.

Și într-o direcție și în cealaltă rezulta-tele de până acum sunt mai mult decât îmbucurătoare. Ele ne dau dreptul să sperăm că nu va trece mult și muncito-rimea va veni să sporească considerabil masa celui public de care muzica în-săși are nevoie pentru a se desvolta în condiții normale.

S'au dat anul trecut în București 15 concerte, dintre cari două simfonice în centru, iar celelalte, de muzică mai u-șoară, în cartierele muncitorești mai populate.

Toate aceste concerte au urmărit să pună în contact pe muncitori atât cu muzica vocală, (coruri și soliști) cât și cu cea instrumentală. Dacă problema era, din capul locului, de a face ca muncitorii să se adune într-o sală de concert, numai ca să asculte muzică timp de o oră — o oră și jumătate, ea s'a rezolvat de la sine, fără niciun fel de presiune, de propagandă sau de ademenire. Media ascultătorilor a fost de 400 de persoane pentru fiecare concert. Și bucuria cea mai mare a fost de a constata că numă-rul ascultătorilor a mers crescând, iar înțelegerea lor nu s'a mărginit numai la muzica simplă, cu caracter popular, ci a îmbrățișat deopotrivă și muzica înaltă a lui Mozart și Beethoven. Iar anul acesta concertele simfonice începute la Ateneu cu Orchestra Filarmonica dau impresia că s'au deschis niște zăgazuri, că s'a rupt o barieră care împiedica o legătură fi-rească.

Este mișcător să vezi pe muncitori la Ateneu, curat îmbrăcați, serioși și atenți, și să-i simți cum primesc, pe placa vie a simțirii lor proaspete, efluvii de emo-ție adâncă, omenească, superioară, care pleacă de pe scenă în sală, în căutarea posturilor receptoare ale inimilor. Schim-bul acesta hrănește muzica. Mireasa vân-dută, Boris Godunov sau Maeștrii cântă-reți nu s'au putut naște decât acolo unde poporul era gata să le primească, să și le însușească.

Această pregătire se face din amato-rism, în înțelesul bun al cuvântului. Co-rurile, orchestrele, fanfarele, muzica de cameră, făcute de oameni cari lucrează toată ziua pentru pâinea zilnică, sunt o dovadă vie a spiritualității unui popor. Și muncitorii noștri au venit la repetiții; corurile și orchestrele, au făcut progrese frumoase, iar astăzi îi putem socoti căști-gași pentru o îndeletnicire de a cărei frumusețe și utilitate au putut să se con-vingă prin ei înșiși.

Ansambluri muncitorești și soliști din

(Continuare în pag 8)

STRAJERI!

ORA VOASTRĂ
DE LA RADIO POATE FI ASCULTATĂ
IN MOD
ireproșabil
CU
LĂMPILE
DE
RADIO

PHILIPS
Miniwatt

6.1

PE MARGINEA PROGRAMULUI MUZICAL

CONCERT PENTRU PIAN ȘI ORCHESTRĂ, IN SOL-MAJOR DE BEETHOVEN

Acest concert care are ca solist pe d. Wilhelm Kempff, poartă numărul de Opus 58, cuprinde trei mișcări: I. Allegro moderato; II) Andante con moto; III) Rondo: vivace.

BEETHOVEN

Scrisă în același timp cu Simfonia în do-minor — în intervalul 1805—1807 — și dedicată arhiducelui Rudolph, concertul a fost executat pentru întâia oară la o audiție muzicală în casa prințului Lobkowitz.

O altă producție cu Beethoven la pian, a avut loc la 22 Decembrie 1808, la „Theater an der Wien”, când s'a executat deasemenea pentru prima oară, simfonia V și VI-a a Titanului.

Un celebru critic al epocii, J. F. Reichardt, a scris cu acest prilej: „E un nou concert de pian cu dificultăți colosale, executat de Beethoven în mișcarea cea mai rapidă. Adagio, o capo d'operă de cântec bine condus, Beethoven l-a executat la instrumentul său, cu un sentiment atât de adânc și melancolic, încât și eu am rămas fermecat”.

Concertul are o structură clasică, dar, în ceea ce privește bogăția și varietatea ideilor, depășește cu mult genul și se înrudește cu acel al simfoniei.

Autorul a sacrificat prea puțin virtuozității, ceea ce n'a împiedicat totuși pe contemporanii săi să-l fi găsit foarte dificil.

Astfel, „Gazeta muzicală universală”, vorbind despre această lucrare în 1808, găsea că este tot ce se poate mai straniu, mai original și mai dificil”.

Poate că aceasta era părerea lui Ries, celebrul pianist, căruia Beethoven îi propuse să execute această operă. Acesta însă a refuzat oferta întrucât numai cinci zile îl despărteau de data concertului și socotea insuficient acest interval.

Prima mișcare este totuși din cele mai simple. Tema foarte nudă, este expusă mai întâiu de solist și apoi reluată de ansamblu. E drept încă că găsim mai multă îndrăzneală și nouitate în dezvoltările următoare decât în concertele precedente ale maestrului.

Andante con moto, — care urmează — este bucată cea mai originală și mai importantă. S'au spus cu drept cuvânt că

e una din cele mai admirabile pilde de compoziție de concert.

E concepută sub forma unui patetic, între orchestră și pian, în care opoziția a două stări sufletești — plânsul solistului și îndărătnicia acompaniamentului, — este puternic accentuată. Bucata se termină printr'o frază largă de pian. Finalul foarte viu, a uimit la început prin arpeggiile lui frânte.

„SIMFONIA IN SOL-MINOR DE MOZART

Sâmbătă 18 Noembrie, se transmite din Cluj, concertul simfonic al Societății Filarmonice „Gheorghe Dima”, din acest oraș, dirijat de d. Mihail Jora.

Programul, extrem de bogat și variat, cuprinde Uvertură la „Visul unei nopți de vară, de Mendelssohn, „Suită clasică” de d. Dinu Lipatti, tânărul și talentatul nostru pianist și compozitor (la pian cântând însuși autorul), apoi câteva piese de Chopin, executate tot de d. Dinu Lipatti.

În partea doua a simfoniei, după „Preludiu și Fugă” de J. S. Bach, în instrumentația d-lui M. Jora, vom asculta „Simfonia în sol-minor”, de Mozart.

Între cele trei mari simfonii ale lui

WILHELM KEMPPF

Mozart, aceea în sol-minor s'a bucurat de privilegiul de a fi întotdeauna cea mai bine înțeleasă și gustată. Ea datează din ultima perioadă a compozitorului și a fost terminată la 25 Iulie 1788, aproape

MUZICĂ PENTRU MUNCITORI

(Continuare din pag. 7)

Capitală și din provincie s'au perindat la expoziția Muncă și voce bună, în sălile de concert și la microfonul Societății de Radiodifuziune, spre mulțumirea întregii muncitorimi din România.

Microfonul românesc, prin concursul larg pe care-l dă tuturor operelor de interes cultural și social, a contribuit și aci, într'o largă măsură, la propagarea pe o scară întinsă a înțelegerii și râvnii de care mișcarea „Muncă și voce bună” avea netăgăduită trebuință la început, și va avea nevoie mereu, în viitor, pentru dezvoltarea ei, atât de necesară vieții spirituale a neamului.

I. GHIGA

o lună după simfonia în mi-bemol și trei săptămâni înainte de simfonia „Jupiter”. Această lucrare n'a atins la început forma pe care o cunoaștem. Orchestrația sa primitivă cuprindea, pe lângă quintet, un flaut, două oboiuri, două basone și două coruri. Mai târziu, oboiurile au fost în-

MOZART

locuite prin două clarinete, al căror timbru începuse să-i placă lui Mozart încă din timpul vizitei sale în Franța. N'au fost însă excluse oboiurile, dar compozitorul le-a dat o parte modificată. În ceea ce privește mișcările simfoniei, prima — „Allegro molto”, în patru timpi — începe brusc printr'o temă neliniștită expusă de violi, pe un acompaniament de viole deghizate, care a doua oară e susținut de suflători. Al doilea subiect, de un cromatism foarte personal, e despărțit de primul printr'o pauză. Răspunsurile dau loc la intervertiri de instrumente de un efect foarte fericit. Prima parte se încheie în si bemol într'un acord izolat, care reluat deschide dezvoltarea. Aci, quatorul dialoghează cu suflătorii, acest din urmă instrument executând tranziția care readuce intrarea. Coda se termină într'o resemnare.

Andantele în mi bemol în 3/8 debutează într'un mod auster, care ne amintește pe Bach. Basurile joacă un rol preponderent. Viorile fac să planeze asupra acompaniamentului un cântec sever, despărțit de primul subiect, printr'o pauză întocmai ca în Allegro-ul inițial. Dezvoltarea acestei părți are o expresie, pe care însuși Mozart a atins-o rar și în care se pot remarca anumite desene ce par a vesti cromatismul wagnerian.

Menuetul următor în sol-minor, — unul din cele mai frumoase din muzica lui Mozart — poartă indicația „Allegretto”. Scris într'un contrapunct regulat, este de o asprime surprinzătoare, ce contrastează cu trio-ul în major cântat descoperit de suflători.

Finalul, un „Allegro asai” în patru timp, prezintă la început în 32 de măsură un motiv de o mare vivacitate — ca să zicem așa, „zorit”, căruia îi răspunde un al doilea subiect misterios.

Dezvoltarea de o prodigioasă invenție metodică și ritmică, începe printr'o recapitulare a primei teme — întreruptă de tăcere și care modulează și conduce la un fugato, plin de un avânt irezistibil, una din paginile cele mai extraordinare și mai îndrăznețe din muzica clasică.

Războiul nevăzut al undelor

Inter arma silent musae, spuneau o-dinioară strămoșii noștri Romani. Sau, cum traducea, în felul său spiritual, acum douăzeci și cinci de ani, veselul și simfionul George Enescu: Când Krupp vorbește, Klaps trebuie să tacă!... O fi fost așa, în alte timpuri. Lucrurile s-au schimbat. Imi pare, că din când în când se cuvine să ne revizuim proverbele. Astăzi, muzele nu mai stau de-o parte când izbucnește războiul, ci sunt prezente pe câmpul de luptă, alături de ostași prinși în tragica înlanțuire a morții...

Mai demult, în asemenea ceasuri de restriște, lumea se împărțea în două. Combatanții plecau să înfrunte armatele dușmane, iar cei rămași acasă așteptau fără glas și de cele mai multe ori fără veste, până se lămurau sorții bătăliei. Viața își urma mersul ei netulburat în viziunile retragerii silite. Numai poezii își întrerupeau cântecul. Când urlă furtuna, nu se mai aude ciripitul păsărilor... Acum însă, oriunde ne-am ascunde, zgomotul de arme ne ajunge din urmă. Războiul a încetat de-a mai fi o indeletnicie cavalească sau ciocnirea unor trupe de mercenari; războiul, chiar când își limitează operațiunile de tactică și strategie pe linia fronturilor statornice, se generalizează sub forma unei stări de conștiință, care angajează umanitatea întreagă.

Iată pentru ce, popoarele cari au pornit la luptă nu se mulțumesc să-și arunce în foc diviziile, să-și înalte avioanele și să-și încoloneze carele de asalt. O biruință militară nu-i de disprețuit niciodată. Odnioară însemna totul, zdrobirea inamicului, trecerea lui pe sub furcile caudine, cucerirea prădeii răvnite, pacea impusă cu sabia în mână. Astăzi, neamurile năzuiesc mai sus. Pe lângă biruința militară caută să dobândească victoria morală, îndreptățirea suferințelor cauzei lor, sentința istoriei.

Oamenii n-au izbutit să stărească din mijlocul lor principiul violenței, dar tot au făcut un pas înainte, față de epoca năvălirilor barbare, când puhoaietele de războinici se revărsau ca apele deghețului în primăvară, cu deslanțuirea oarbă a forțelor elementare. Beligeranții se silesc să se răpună, dar fiecare invocă pentru susținerea acțiunii lui, temeiurile etice ale dreptății depline; fiecare se justifică la lumina conștiinței umane, care înfiorată și neconcentrată prezintă, judecă vărsările de sânge... Așa dar, nu glăsuiește numai tunul; ci se aude gândul și simfonia națiunilor, cari se bat pentru existența lor... Într'un alt limbaj, aceasta se cheamă: propagandă națională. Niciodată, acest sector al războiului moral n'a fost mai activ decât astăzi. Intregul văzduh al Europei, ba chiar și al celorlalte Continente, s'a prefăcut într'un nevăzut și nesfârșit front de luptă. Războiul cuvintelor! Arma cea mai nouă: Radio... Nimeni nu i se poate împotrivi. Străbate spațiile într-o clipită. Nu cu noaște holare. Își bate joc de obstacole întărite. Sboară pe de-asupra rețelelor de sârmă, Rupe blocada mărilor. E pretutindeni și nicăieri. Cine i se poate împotrivi?

Nu-i locul să spunem cu amănunțită precizare, care sunt măsurile luate în diferite țări, pentru a pune Radio în sluj-

(Continuare în pag. 10)

Emisiunile săptămânii

ROMANIA

DUMINICĂ 12 XI 1939

9.55: ORA RELIGIOASĂ:
I. — Clopote.
II. — Serviciul religios transmis dela Sf. Patriarhie.
III. — Concertul dela Ateneu.
11.15: Concert „GEORGE ENESCU” cu concursul Orchestrei Radio: (Transmisie dela Ateneul Român): Simfonia II-a în do major de Schumann.
PAUZĂ.
Simfonia III-a în mi bemol major (Eroica) de Beethoven.
13.00: Ora. Cota Dunării și a barei

George Enescu

Sulina. Radiofonice. Sport. Diverse.
13.15: Concert de prânz — Orchestra Victor Predescu: Vin, femei și cântec, vals de Strauss; Eu te-am crezut cuminte, tango de Mihail Daia și A fost un vis, vals de Herisescu; Undeva, vals lent de Roman; Cântecul de dor și of, de Ion Vasilescu; E cea din urmă întâlnire, tango de Dendrino; Mereu noi doi, tango de Anghel Midescu; Mi-e inima pustie, vals lent de Dinu Sărbănescu; Romanțe și Ariei naționale dela Gorj.
14.00: Radio-jurnal.
14.20: D-ra Ioana Radu (voce) și Orchestra Nicușor Predescu: Romanțe

Beethoven

vechi de Cavadia și Hore din Muntenia; De cine dorul se leagă; Bate vântu Vine-rea; Piatră, piatră; Foaie verde, foi tri-foi; Hora lui Nicușor Predescu; Mă-nunchi de flori, romanță de Bozin; Vânt de seară, romanță de Nello Manzatti și Sârbe ca la Gorj.

14.50: SPECTACOLE. Știri artistice și culturale. Publicații.

15.00: Vești și sfaturi agricole.

15.15: ORA SATULUI:

I. — Rugăciune.

II. — Puteri ale pământului, de Prof. Ion Conea.

III. — Taraful Gore Ionescu: Cântece populare din Muntenia.

IV. — Valeriu Măgureanu: Gazeta să-tenilor.

V. — Taraful Gore Ionescu: Cântece și Jocuri populare din Muntenia.

VI. — Cetire din Cartea Satului.

VII. — Hora mare — joc.

16.15: Jurnal premilitar.

16.30: Muzică variată (discuri): Melodie de Oscar Strauss și Melodie de Heykens; Vals de Winter (Orch. Palladium din Londra; Potpuriu de melodii din „Alain Gerbault” (voce: Yvonne Printemps); Largo de Cherambault și Tarantella de Wieniawski (vioară: Jascha Heifetz); Nopti venețiene: Barcarolă de Mendelssohn, Barcarolă de Offenbach și Carnaval la Veneția de Benedict; Selecțiuni de melodii de Fraser-Simson.

17.15: ORA „MUNCA ȘI VOE BUNA”:
I. — Urmările glumelor proaste, de Ing. Spiridon Maican.

II. — „O glumă proastă”, scenariu radiofonic de Dem. Psatta.

III. — Corul lucrătorilor dela Soc, „Fichet”.

IV. — Jurnalul muncitorului.

18.15: Ora. Mersul vremii.

18.17: Fanfara Reg. de Gardă Mihail Viteazul, cond. de Cpt. Giugariu: Marșul Reg. de Gardă Mihail Viteazul, de Schelletty; Zăna munților, vals de Ivanovici; Urarea străjerilor, marș de Giugariu; Suspinul, vals de Ivanovici; Marș de Herman Trtner jr.; Inima mea pentru a ta, vals de Ivanovici; Marș de Lindemann; Suntem străjere, marș de Horceag.

19.00: LUMEA: Florența, de Prof. Alex. Marcu.

19.15: Muzica națiunilor: italiană (discuri): Italiana, din dansurile antice de Respighi (Orch. filarm. din Berlin, dirij. de Hans von Benda); Sanctissima de Corelli, aranjat de Kreisler (vioară: Fritz Kreisler, violoncel: Hugo Kreisler); Pastorală și Capriccioso de Scarlati (pian: Benno Moisewitch); Pavană din „Măștile” și Dans din „Iris” de Mascagni (Orchestra simf. din Milano, dirij. de Molajoli); Intermezzo din „Clopotul fermei” de Mangiagalli și Fragment din Scene venețiene de Mancinelli (Orch. simf. din Milano, dirij. de Serafin); Duetul de dragoste din „D-na Butterfly” de Puccini (voce: Rauta Waara și Peter Anders).

RADIO ROMANIA

10.45: Transmisie din Cluj: AUNARE FRONTULUI NERAȘTERII NAȚIONALE

19.48: Radio-jurnal în limba maghiară.

RADIO ROMANIA și RADIO BUCUREȘTI

19.58: SPORT: Rezultate tehnice.

20.00: SAPTĂMÂNĂ.

20.15: Muzică de dans oferită de casa de parfumerie „RICHARD HUDNUT” — Jazzul Melody, cond. de Steve Bernard; voce: D-ra Gruia: Honeysuckle Rose de Paul Monty; The sentimental Sandwich, de Fr. Hollaender; The Donkey Serenade, de R. Friml; My Man de Mawrice Yvain; If it rains de Webster (voce: D-ra Gruia); Lullaby for a Mexican Alligator, de Peter Pakay; The Gipsy in my

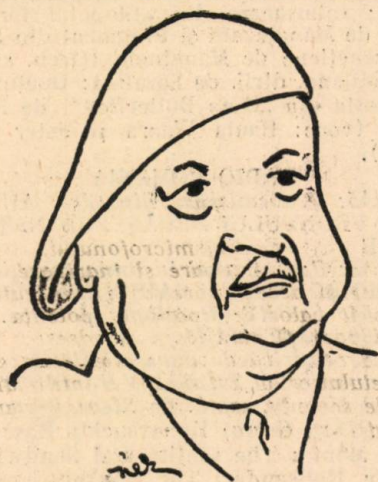
Da apărării naționale și în ce măsură acest mijloc desăvârșit de comunicație a fost și este folosit pentru scopuri război-nice. Dar, după cât ne pricepem, cea dintâi consecință a războiului pe calea undelor, a fost înmulțirea tuturor emisiunilor în limbi străine. În limba țărilor neutre, pentru a le convinge; în limba țărilor dușmane, pentru a le submina încrederea, pentru a le strecura simțământul îndoielii și a le îndemna să depună armele. Se înțelege, că toate aceste comunicări radiofonice sunt tendențioase și primejdiesc rezistența sufletească a poporului cărui a se adresa, mai ales când postul emițător nu-și mărturisește originea, sau folosește lungimea de undă obișnuită a posturilor din țară, a cărei influențare se urmărește. E un fel de cal troian, care pătrunde în cetate, înșelând încrederea asediaților.

Pentru a se apăra de efectele acestei propagande din afară, unele țări au interzis pur și simplu, sub pedepse grele, ascultarea oricărui post de Radio, în afară de cele naționale. S'ar zice, că nimeni nu poate să fie supravegheat la el acasă; cu toate acestea, de teama unui denunț sau a unei descinderi, cetățeanul preferă să se supună opreliștei, pe care deamintări o acceptă, în cele mai dese cazuri, însuș sentimentul său patriotic...

În celeace privește întrebarea radiofoniei pentru transmiterea diferitelor dispozițiuni privitoare la operațiunile militare, trebuie să recunoaștem că subiectul depășește, deopotrivă, preocupările și priceperea noastră de specialitate. Bănuim, totuși, că Radio aduce neprețuite servicii, cu deosebire în largul mării și între unitățile armatei, când n'au la îndemână alt mijloc de a comunica unele cu altele. Nu știm, dacă se poate pomeni, în veacul al 20-lea, de-o muză, fie chiar a Radiodifuziunii... În orice caz, adoptând expresia figurată a lumii antice, e cazul să zicem că, de când a izbucnit războiul, Radiodifuziunea, cu toate muzele ei, dacă există, nu cunoaște nicio clipă de repaos, în întreaga Europă... E drept că arta pentru artă a murit; dar acesta-i un semn al timpului, cu care trebuie să ne deprindem de-acum înainte. Trăim în zodia artei militante.

Zeii înțelepciunii se înfățișează privirilor noastre, înarmată până în dinți. Poartă coif pe frunte și lance în mâna dreaptă... Nu le leapadă, nici când vorbește la microfon...

ALEX. HODOȘ

GENERALUL I. MANOLESCU
(GLIM)

care vorbește adesea la microfon

Soul de Clay Boland (voce: D-ra Gruia); They Say de P. Mann; Hold Tight de Brandow Spotswood; Caravan de Duke Ellington.

20.45: Radio-jurnal (I).

21.00: Muzică variată. Orchestra „Luceafărul”; voce: Petre Gusti: „Anna-Caterina”, marș de Rhin; Salutul munților, vals de Peppi Wetzel; Un foxtrot de Flat; E cea din urmă întâlnire, tango de Dendrino (voce: Petre Gusti); Imi plăci prea mult, slow de Mălineanu (voce: Petre Gusti); Serenadă orientală de Rixner; Parafrază de jazz de Eugen José; Rancerita, mazarca de Seracini; Dansul Pepitei, rumba de Matteo; O plimbare cu sania, foxtrot de Winkler; Cântec de leagăn de Walter Vogel; Ai plecat, romanță de Dendrino (voce: Petre Gusti).

21.50: Maxim Vasiliu (voce): Cântece de toamnă: Noembrie de Eduard Trémisot; Toamna de De Curtis; Foi de toamnă de I. Nona Otescu; Ploaia de Luciliu Olteanu; Dece nu-mi vii? de Gheorghe Stoian.

22.10: Radio-jurnal (II). Rezultatele sportive.

22.30: Continuarea concertului Orchestrei „Luceafărul”; (voce: Petre Gusti); Nopti argentine, tango-serenadă de Krome; Foxtrot de bravură de Höhn; Polca țințășilor de Kötscher; Pentru tine, tango de Vasilache (voce: Petre Gusti); Hollywood, marș american.

22.50: Muzică din filme (discuri): Țara somnului din filmele lui Walt Disney; Melodie din filmul „Domnul dela Folies Bergere” de Adamson (voce: Maurice Chevalier); Melodie din filmul „Heidi” (voce: Carmen Lahrman); Cântec de dragoste din filmul „Sărbătoare la tropice” de Lara (voce: Dorothy Lamour); Cântec de leagăn din Congo de Wimperis (voce: Paul Robeson); Tango din filmul „Călătoria spre fericire” de Jary (voce: Rosita Serrano); Aminteste-ți din filmul „Alexander's Ragtime Band”.

23.20—24.00: Muzică variată (discuri): Potpurii din opereta „Fetița din Pădurea Neagră” de Jessel; Polca și Marș de Freundorfer; Slowfox și Foxtrot de Louis Poterat (voce: Tino Rossi); Vals de Kochmann; Două foxtroturi de Adamson; Plimbare cu sania, de Eilenberg și Rusticanella de Cortopassi; Cântec cuban de Prats și Rumba neagră de Hernandez.

LUNI

13 XI 1939

RADIO ROMANIA

12.00: Ora. Cota Dunării și a barei Sulina. Sfapturi gospodărești și igienice.

12.10: Concert de prânz. — Orchestra Frații Stănescu; voce: Ion Luican: Romanțe și Arie naționale; Vals din „Văduva veselă” de Lehar; Sărutul în întuneric, serenadă de Micheli; Eu nu te-am mințit niciodată, tango de Mircea Alexe (voce: Ion Luican); Hai noroc, blues de Vasilescu (voce: Ion Luican); Mai spune-mi că nu m'ai uitat-vals de Dendrino; Ragtime, de Fletar; Cum se sărută în Spania, paso-doble de Walter Vogel; Un vals de Manzatti; Arie Naționale;

RADIO ROMANIA și RADIO BUCUREȘTI
13.00: Ora. Radiofonice. Sport. Diverse.

13.10: Continuarea concertului Orchestrei Frații Stănescu: Frangmente din „Contele de Luxemburg” de Lehar; Meriți tu atâtea lacrimi, tango de Walter Vogel (voce: Ion Luican); Ai plecat, romanță de Dendrino (voce: Ion Luican); Arie naționale ca în Comuna Manga.

13.35: Muzică modernă. — Th. Sibiceanu

(pian): Mic vals de Rubé Bloom; Fata cu păr bălai de Debussy; Clape de fildeş de Pauline Alpert; Printre pomi de Reginald Foresythe; Dans negru de Cyril Scott; Dansul cricketului de Billy Mayerl; Serenada Manhattan de Louis Alter; Luisiana, blues de Th. Sibiceanu; Hollyhock, foxtrot de Billy Mayerl.

Th. Sibiceanu

14.00: Radio-Jurnal.

14.20: Quintet de mandoline: (A. Gheorghiu, C. Ipocrat, R. Jorovschi, H. Jorovschi și C. Samaru): Marș țigănesc aranj. de Fasla; Legenda valahă, de G. Braga; Gavota de Fr. Grossec; Polcă de Dragomirescu; La cinquantaine de G. Marie (solo: A. Gheorghiu); Elysée, vals de Em. Petrescu; Americana, mazarca de Pavlenko; Privighetoarea, polca aranj. de Fasla.

14.50: Erna Sack cântă (discuri): Azi e cea mai frumoasă zi din viața mea, lied și Tango de Melichar; Canzonetta de Millocher.

15.00: SPECTACOLE. Știri artistice și culturale. Publicații.

RADIO ROMANIA

19.00: Ora. Mersul vremii.

19.02: Actualități culturale.

19.17: Quintetul de suflători Radio: Hr. Popescu (flaut), M. Furman (oboe), N. Broască (clarinet), C. Scheuch (fagot și S. Pincu (corn): Serenada de Blummer; Quintet de Haydn.

19.55: Radio-jurnal în limba maghiară. RADIO ROMANIA și RADIO BUCUREȘTI

20.05: Cooperația în România, de Prof. Gh. Leon.

20.20: Muzică de jazz (discuri):

20.45: Radio-jurnal (I).

21.00: Cântecul popoarelor italiene; voce: D-na Evantia Costinescu și Alexandru Enăceanu:

I. D-na Evantia Costinescu: Cântec napolitan în prima audiere: a) Întoarce-te la dragoste de Attilio Staffelli; b) Vei fi tu, de Evermero Nardella; c) Îndurerata de Nino Olivieri.

II. Alexandru Enăceanu: a) Sunt trei zile, de Pergolesi; b) Aș vrea să mor, de Tosti; c) O Marie, Marie!, de Di Capua.

Al. Theodorescu.

III. D-na Evantia Costinescu: Cântec napolitan în primă audiere: a) Arpeggi și ghitare, de Evermero Nardella; b) Suspîn și mare limpede, de Enrico Cannio; c) Tarantela, de Nardella.

IV. Alexandru Enăceanu: a) Lolita, de Buzzi Peccia; b) Marechiare, de Tosti.

21.40: Muzică de operetă. — Orchestra de salon Radio, dirij. de Const. Bobescu; voce: Petre Munteanu: Uvertură la „Cavaleria ușoară” de Suppé; Arie din „Tara surășului” de Lehar (voce: Petre Munteanu); Arie din „Frasquita” de Lehar (voce: Petre Munteanu); Fantezie din opera „Paiața” de Leoncavallo.

22.10: Radio-jurnal (II). Sport.

22.30: Continuarea concertului Orchestrei de salon Radio: Arie din „Frumoasă e lumea” de Lehar (voce: Petre Munteanu); Tu ești soarele meu, arie din „Juditha” de Lehar (voce: Petre Munteanu); Dans spaniol de Granados; Arie din „Paganini” de Lehar (voce: Petre Munteanu). Foaie de album, de Wagner.

22.55: Quartetul Theodorescu (Al. Theodorescu-vioara I; I. Jelescu-vioara II-a; Al. Rădulescu-violă și I. Fotino-violoncel): Quartet dedicat lui Belaieff.

23.20: Muzică variată (discuri): Melodie de Borchert și Melodie de Haringer; Vals de Jary și Vals de Vollgraf (voce: Rosita Serrano); Selecțiuni de melodii; Rumba de Friend; Paso doble de Matéo și Vals spaniol de Pescador.

23.45: Jurnal pentru străinătate în limba franceză, germană, engleză și italiană.

MARȚI

14 XI 1939

RADIO ROMANIA

12.00: Ora. Cota Dunării și a barei Sulina. Sfaturi gospodărești și igienice.

12.10: Muzică variată (discuri): Tenorul Duceșei — potpuriu de Künneke (Orch. Operii din Berlin, dirij. de autor); Rapsodie spaniolă de Liszt (pian: Claudio Arrau); Sub soarele Italiei — potpuriu (voce: Schmitt-Walter și cor); Potpuriu de melodii de Leo Fall; Melo dia fantomei și Sunet de clopote în câmpie de Ketelbey; Acceleratie — vals de Joh. Strauss (orch. filarm. din Berlin, dirij. de Erich Kleiber).

RADIO ROMANIA și RADIO BUCUREȘTI

13.00: Ora. Radiofonice. Sport. Diverse.

13.10: Concert de prânz. — Orchestra Dinu Șerbănescu: Tipi-Tipi-Ti — foxtrot de Waren; Numai pe tine te privesc-slow fox de Will Hudson; Tico-Tico-rumba de Coats; Flori-vals boston de Eddie Tower; Străin în Paris-foxtrot de Frank Marks; Mă gândesc la tine-slowfox de Tommy Dorsey; Nopti întregi așteptam-slow de Dino Olivieri; Vienni, Vienni-foxtrot, aranj. de Benny Goodman; Serenada dolarului-slowfox de Melle Weersman; Sentimento Gaucho-tango de Bachiche; Montparnasse-tango argentinian de Caro; Singurătate-slowfox de Duke Ellington; The Dipsy Doodle-foxtrot de Larry Clinton.

14.00: Radio-jurnal.

14.20: Continuarea concertului Orchestrei Dinu Șerbănescu: Vis de dragoste-slow de Tommy Dorsey; Să înceapă Biguina-slow de De Artie Schaw; De ai ști ce mult am plâns-vals-boston de Dendrino; Nopti în Capri-tango de Canaro; Se lasă noaptea-fox de Hollander; Iubire-blues de Candrix; Mereu, oricând, oriunde-tango de Roman; Mai spune-mi că nu m'ai uitat-vals-boston de Dendrino; La Raquela-tango argentin de Canaro Conga de Roman.

15.00: SPECTACOLE. Știri artistice și culturale. Publicații.

RADIO ROMANIA

19.00: Ora. Mersul vremii.

19.02: Cronica dramatică și cinematografică.

19.17: I. Daphnis și Chloé de Ravel

(Orch. sim. din Boston, dirij. de Sergiu Kussewitsky-disc).

II. Martiriul Sf. Sebastian de Debussy (Orch. Conservatorului, dirij. de Piero Coppola).

19.50: Radio-jurnal în limba maghiară.

RADIO ROMANIA și RADIO BUCUREȘTI

20.00: Progresele în tehnica undelor, de Prof. Dr. Hurmuzescu.

20.15: Cântecul popoarelor: franceze.

I. Cântec franceze din sec. XVI (voce: Marcelle Gerar); Dites moi si je suis belle (Spune-mi dacă sunt frumoasă); Cântec popular (voce: Yvette Guilbert); Voici la Noël (Iată Crăciunul), cântec

Dr. Hurmuzescu

din sec. XVIII (voce: Jeanne Gatiné); Chants de la Saint-Jean (Cântecul Sfântului Ioan (voce: Jeanne Gatinéau și Pregnon).

II. Const. Stroescu (voce): Malediction d'amour (blestem de dragoste), cântec bearnes din Pirinei de Tiersot; Nous planterons le mai (Vom sădi arborele de mai), cântec popular din Lorraine, de Tiersot; La délaissée (Părăsita), cântec din Auvergne; Les vieilles de chez nous (bătrânele de la noi) de Lesadé; Le temps des cerises (timpul cireșelor), de Renard.

20.45: Radio-jurnal (I).

21.00: Compozitori români: G. SIMONIS. — Orchestra Radio, dirij. de autor: 1) Uvertură; 2) Allegro; 3) Largo; 4) Poem pentru vioară și orchestră (solist: D. Teodoru); 5) Andante simfonic.

22.00: Trei cântece populare românești (discuri): Mândruță dela munte (voce: Arnoldo Georgewsky); Broboada; Măi Fănică; măi (voce: Ion Mătache).

22.10: Radio-jurnal (II). Sport.

22.30: Concert de pian. — D-ra Maria Fotino: Suita de George Enescu: a) Toccata; b) Sarabandă; c) Pavană; d) Bourré.

22.55: Muzică de balet (discuri): Silfidele-balet de Chopin (orch. filarm. din Londra, dirij. de Malcolm Sargent); Nunta Aurorei-balet de Ceaiowsky (orchestra filarm. din Londra, dirij. de Efreim Kurtz).

23.45: Jurnal pentru străinătate în limba franceză, germană, engleză și italiană.

Concerto „grosso”

Deschiderea stagiunii teatrului radiofonic

Teatrul radiofonic și-a inaugurat Duminecă seara activitatea cu difuzarea, în condițiuni excelente, a piesei OVIDIU de Vasile Alecsandri, orânduită pentru microfon de d. H. Blazian.

După comunicările ce ni s'au făcut și după rezultatele anchetei întreprinse de noi înșine, avem îndreptățirea să spunem că a fost o seară foarte frumoasă, de reală și deplină încântare pentru ascultătorii posturilor noastre.

Bătrâna sonoritate a versului lui Alecsandri a găsit în microfon un dărnice aliat. Drama iubirii și gloriei lui Ovidiu a dobândit o prospețime de simțire și, adăogăm, o forță de convingere pe care teatrul nu i-ar putea-o împrumuta, oricâtă osteneală tehnică ar cheltui.

Dealtminteri, în această constatare, e superioritatea tainică a teatrului radiofonic în general.

Făcând apel numai la ascultare și liberat de înscenarea plastică — ce este uneori mai mult o piedică de cât o ajutorare a emoției, — teatrul radiofonic are în sprijinul izbănzii lui pe cel mai bun regisor: închipuirea ascultătorului. Acea închipuire care, altfel, este temeiul de cucerire al scenei însăși. Fiindcă — mărturișiți — care dintre d-voastră în momentul în care, într-o piesă, auziți pe erou că se duce, să spunem, în odaia lui de sus, nu aveți iluzia că, în adevăr, el se urcă acolo, pe scara pe care o vedeți cu ochii minții, alături, dincolo de culise, mult mai reală și mai autentică decât toată arhitectura văzută a punerii în scenă?

Teatrul radiofonic, lipsit și chiar putem spune: liberat de decor, este de o eficiență emoțională cu mult superioară. Mai ales când e vorba de drama lirică ori de celace s'ar putea numi povestirea romantică dialogată. Așa cum e cazul lui OVIDIU de Alecsandri.

Niciodată — bunăoară — suferința lui Ovidiu pe stâncile aspre dela Tomis, sub bătaia crivăului, nu va putea avea o realizare de teatru văzut, atât de covârșitoare pentru atenția noastră ca aceea pe care o realizăm intim, în adâncurile ființei noastre concentrate sub domniile celui mai liber și mai răscolitor dintre simțuri: AUZUL.

Și, iarăși, ce punător în scenă, oricât de iscusit și oricâte mijloace ar avea la îndemână, ar putea să înlăture senzația de factice pe care o avem privind, de pildă, grădina înflorită a Romei, sub freamătul firii și muzica risipită a nopții de vară, când Ovidiu și Iulia își spun iubirea pe acompaniamentul trilurilor privighetorii? Numai expunerea radiofonică, cerând, fără mijlociri falsificatoare, concursul fanteziei docile a ascultătorului, ajunge să cucerească în noi, deplin, această realitate de poezie a nemărginirii.

Cu atât mai mult cu cât drama înfățișată a folosit versul și, deci, ritmul și muzica vorbei.

Prin intermediul microfonului, versul capătă acea amploare și înăpărire, acel mister și acea măreție a nevăzutului, care îl valorifică până la potența muzicii pure. O muzică ce se adresează deodată celor două auzuri ale noastre: al sunetului și al inteligenței, într-o unitate de senzație estetică fără asemănare.

Iată de ce teatrul radiofonic pretinde mai mult decât cel al scenei, știința spunerii versului. Să precizăm: a DE-

(Continuare în pag. 12)

VARIA

Televiziune prin fir

Pentru prima oară în istoria televiziunii au fost întrebunțate în America firele de telefon, pentru retransmisiunile de imagini. Incercarea a avut loc de curând la New-York. S'a transmis un reportaj televizat prin liniile telefonice obicinuite dela Madison-Square până la Radio-City, iar de aci emițătoarele N.B.C. l-au retransmis mai departe fără fir. Se pare că experiența a reușit pe deplin.

Radio în slujba religiei

Intr'un sat englez, biserica neavând decât un clopot foarte mic, ale cărui sunete erau greu auzite în cuprinsul localității, s'a adoptat un mijloc practic și modern. Pastorul, care posedă un pick-up de bună calitate și un puternic haut-parleur, a cumpărat un disc, reproducând sunetele celor mai celebre clopote din Anglia. De atunci, credincioșii satului sunt invitați la slujbă de aceleași clopote ca și ale catedralei Sf. Paul.

Radio-Aenat

Postul Radio-Atena funcționează între ora 14.30 și 15.30 precum și între 21 și 3, pe unda 499,2 m. Duminicile la ora 10 dimineața se retransmite slujba oficială de la catedrala din Atena. Informațiunile se difuzează în fiecare zi la orele: 15.30, 16.30, 22.50, 0.15 și 2.15. De asemenea, în fiecare săptămână, se transmite de trei ori „Ora națională a tinerețului”, odată „ora turismului”, de trei ori „ora copilului”, de două ori „Ora țărânului”, de trei ori „Ora lucrătorului”, de două ori „Ora femeii” și odată „Ora igieniei”.

Deschiderea stagiunii rad'o-teatrului i

(Continuare din pag. 11)

CLAMARII versului. Fiindcă, firește, este o erezie să se înlăture din teatru, sub pretenția unui realism inoportun, capacitatea declamației. Numai că ea cere o artă specială, o pregătire deosebită și, mai ales, o vocație foarte rar întâlnită.

E o mare pagubă că dela moartea unui Nottara, unui Vasile Leonescu, unui Demetriad, nu mai avem în teatrul nostru, și nici în Conservatorul nostru, niciun profesor adevărat de declamație. Sistemul disprețuirii e pe baza FIRESULUI exprimării, este doar camuflarea unei neputințe ce vrea să facă lege.

Teatrul radiofonic care are, între altele, și menirea inobilării dramei prin cultul exclusiv al textului, proclamă decisiv trebuința estetică a declamației în înțelesul ei curat și respectabil.

La microfonul nostru, OVIDIU a fost servit sărbătorește de un ansamblu perfect, sub conducerea d-lui Victor Bumbești. Au jucat d-nele Marioara Zimniceanu, Tilda Radovici, d-nii Ulmeni, Brancomir, Psata, Mitric, Zira Stratilat și alții, cari, deopotrivă, au colaborat la un promițător început de stagiune.

Dirigirea tehnică a fost în seama d-lui Al. Lohan, D. T. H.

MIERCURI 15 XI 1937

RADIO ROMÂNIA

12.00: Ora. Cota Dunării și a barei Sulina. Sfaturi gospodărești și igienice.

12.10: Concert de prânz. — Orchestra Gică Ionescu-Găină: Potpuriu național; Voci de primăvară-vals de Joh. Strauss; Barca lui Yves, de Tranchant; Vorbește-mi de altceva-tango de Manfred; Proectele de Matis; Cântec indian din „Rose Marie”, de Friml și Și eu cred, de Nacion Brown; Steluța-romanță de Florescu și Sârba lui Pompieru; Romanțe și Arie rusești; Arie naționale (pian: Const. Ionescu).

RADIO ROMÂNIA și RADIO BUCUREȘTI

13.00: Ora. Radiofonice. Sport. Diverse.

13.10: Continuarea concertului Orchestrei Gică Ionescu-Găină: Tie (solo vioară; Gică Ionescu-Găină); Serenada ghitară, de Const. Ionescu; In mine simt-mazurcă de Peter Kreuder; Tango de Malando; Rumba țiganilor; Sârba din căruță.

13.35: Muzică vieneză. — Ansamblul „Kreuzer”; voce: Otto Wernhardt: Tare voios-marș de Kronegger; Cei din Schönbrenn-vals de Lanner; Amicul meu știe să bea și Pălăria azi mi-e mică — două cântece populare vieneze de Föderl; Bunicuța de Langer; Shimmy vienez de Kronegger.

I. M. Sadoveanu

14.00: Jurnal.

14.20: Muzică de balet (discuri): Balet rus de Luigini (Orch. Covent Garden, dirij. de Barbirolli); Dunărea albastră-balet de Johann Strauss (orch. filarm. din Londra).

15.00: SPECTACOLE. Știri artistice și culturale. Publicații.

RADIO ROMÂNIA

19.00: Ora. Mersul vremii.

19.02: Cronica artistică.

19.17: Muzică de cameră: Gh. Drăghici (violoncel) și Th. Rogalski (pian): Sonata pentru violoncel și pian Op. 58 de O. Siögren (în primă audiere).

19.45: Radio-jurnal în limba maghiară.

RADIO ROMÂNIA și RADIO BUCUREȘTI

19.55: Venezia, de Ion Marin Sadoveanu, Sub-Secretar de Stat.

20.10: Cântecele popoarelor: germane: D-na Rosl Baumann-Rădulescu și Gabriel Năruja (voce);

I. D-na Rosl Baumann-Rădulescu: a) Ba unten im Thale (Jos în vale); b) Schwesterlein (Surioară); c) Ein schön' braun Mäiderlein (O fetiță frumoasă, brună).

II. Gabriel Năruja: Schubert: a) Aufenthalt (Ședere); b) Atlas.

III. D-na Rosl Baumann-Rădulescu: a) Am Meer (Pe mare) de Schubert; b) Aufträge (Comenzi) de Schumann; c) Minnelied (Cântec de dragoste) de Brahms.

IV. Gabriel Năruja: Brahms: a) An ein Bild (cătore un tablou); b) Dämmerung senkte sich von oben (Inserare); 20.45: Radio-jurnal (I).

21.00: ISTORIA DANSULUI (I): Orchestra Radio, dirij. de Th. Rogalski:

I. Cuvânt introductiv.

II. Exemplificări muzicale.

22.00: Tiana Lemnitz cântă (discuri): Visuri și In seră-lieduri de Wagner.

22.10: Radio-jurnal (II). Sport.

22.30: Corul bărbătesc A. C. T., cond. de Radu Botez: Oratoriu de Mandicevski; Cântec de leagăn de P. Runcu; Șapte văi de Radu Botez; Trandafir de pe răzoare de Sabin Drăgoi; Părăiaș cu apă lină de E. Elenescu (solo: Emil Fanea); La colțul lui Vasile de Radu Botez; In poeniță lângă plopi de G. Danga.

22.55: Muzică variată (discuri): Paso doble de Marquina și Tango de Rixner; Cel mai frumos cântec de Davies și Mi-ești atât de drag de Borchert (voce: Erna Sack); Melodii de Künneke (pian: Peter Kreuder); Tango de Schmidseider (voce: Rosita Serrano); Destinul și Durerea dragostei-tangouri de Bianco; Vals de Grever și Fox de Young; Viena, orașul visurilor mele de Siczynski și Bolero de Ravel.

23.45: Jurnal pentru străinătate în limba franceză, germană, engleză și italiană.

JOI

16 XI 1939

RADIO ROMÂNIA

12.00: Ora. Cota Dunării și a barei Sulina. Sfaturi gospodărești și igienice.

12.10: Muzică variată (discuri): Uvertură la „Prințul Igor” de Borodin (orch. simf. dirij. de Albert Coates); Poloneza militară de Chopin; Selecțiuni din „Samson și Dalila” de Saint-Saëns și „Louise” de Charpentier; Selecțiuni din „Miracolul” de Humperdinck (orch. simf. din Londra, dirij. de Einar Nilson); Pustniul de Schmalstich și Idilă de Esslinger; Visare de seară și Marș militar francez din „Suita algeriană” de Saint-Saëns (orch. simf. Gramofon, dirij. de Coppola).

RADIO ROMÂNIA și RADIO BUCUREȘTI

13.00: Ora. Radiofonice. Sport. Diverse.

13.10: Muzică vocală (discuri): Melodie de Herbert și Cântecul deșertului de Romberg (voce: Richard Crooks); Capriciu vienez de Kreisler și Lied de Weingartner (voce: Elisabeth Schumann); Cântec din opereta „Monika” de Dostal și Melodie de Kollo (voce: Wilhelm Leiseifer).

13.30: Orchestra de salon Radio, dirij. de Const. Bobescu: Uvertură la „Isprăvi de bandiți” de Suppé; Potpuriu de slăgare de Dostal; Andantele din Sonata II-a pentru vioară și pian de Beethoven.

14.00: Radio-jurnal.

14.20: Continuarea concertului Orchestrei de salon Radio: Cântec indian

de Rimsky-Korsakoff; Malaguena de Moszkowski; Cântec trist de Ceaikowski; Diavolița de Lindemann; Habanera de Chabrier; Potpuriu din opereta „Voevodul țiganilor” de Johann Strauss.

15.00: SPECTACOLE. Știri artistice și culturale. Publicații.

C. Bobescu

RADIO ROMANIA

18.00: ORA COPIILOR:

19.00: Ora. Mersul vremii.

19.02: Cronica științifică.

19.17: Dansuri vechi (discuri): Menuet, musette, sarabandă, gavotă din suita „Alcina” de Haendel (orch. filarm. din New-York, dirij. de Mengelberg); Rondo și Bourrée de Bach (Orch. simf. din Amsterdam, dirij. de Mengelberg); Gigă din „Suita de balet” de Grétry (orch. Conservatorului, dirij. de Coppola).

19.30: Dansuri moderne. — Sandu Fieraru și Sergiu Radian (două pian): Ești primul meu flirt-slow de Chaplin; Jeepers Creepers-fox de Warren; Dansul umbrelor-mică fantezie de jazz de Fieraru și Radian; Nu mai ești ca altădată-slow de Radian; Cel mai dulce cântec din lume-vals-boston de Parr Davies; Ah, ce lume-fox de Malcolm.

19.50: Radio-jurnal în limba maghiară.

RADIO ROMANIA și RADIO BUCUREȘTI

20.00: Ce este o coridă? de Mihail Tican-Rumano.

20.15: Cântecul popoarelor: slave: D-na Ira Lucezarskaia și Iov Roșca (voce): Vizitiul de Ossipov (voce: Iov Roșca); Baical de Gartavet (voce: Iov Roșca); Privighetoarea de Glier (voce: D-na Ira Lucezarskaia); Cântec trist de Gurilev (voce: D-na Ira Lucezarskaia); Trece mândra de Varlamov (voce: Iov Roșca); Baical de Gartavet (voce: Iov Roșca); La noi pe ulița de Dargomijski (voce: D-na Ira Lucezarskaia); Ai lului de Glinka (voce: D-na Ira Lucezarskaia); Vanca-Tanca de Dargomijski (voce: D-na Ira Lucezarskaia și Iov Roșca).

20.45: Radio-jurnal (I).

21.00: Programul concertului simfonic, de Em. Ciomac.

21.15: Concert simfonic al Orchestrei Filarmonice, cond. de Ionel Perlea; solist:

W. Kempff

Wilhelm Kempff: (Transmisie dela Ate-neul Român): Concerto grosso de Haendel; Concert pentru pian și orchestră în sol major de Beethoven (solist: Wilhelm Kempff).

22.10: Radio-jurnal (II). Sport.

22.30: Continuarea concertului simfo-

nic: „Astfel grăi Zarafnastra”-poem simfonic de Richard Strauss (la orgă: Johannes Stadelmann).

23.10: Muzică variată (discuri): Selecțiuni de melodii de Ray Noble; Ziua și noaptea de Porter și La chemarea ta de Ram (voce: Frances Langford); Fox de Siegel și Flowfox de Schröder; Două cântece din filmul „O noapte de Mai” de Peter Kreuder; E cea din urmă întâlnire de Dendrino (voce: Ion Luican); Intermezzo de Pryor și Piesă caracteristică de Bratton.

23.45: Jurnal pentru străinătate în limba franceză, germană, engleză și italiană.

VINERI

17 XI 1939

RADIO ROMANIA

12.00: Ora. Cota Dunării și a barei Sulina. Sfaturi gospodărești și igienice.

12.10: Muzică variată (discuri): Uvertură la „Visul unei nopți de vară” de Mendelssohn (Orch. filarm. din Berlin, dirij. de Wilhelm Furtwaengler); Ar fi un lucru minunat și Pe Rin, frumosul fluviu-lieduri de Liszt (voce: Heinrich Schlusnus); Studiu No. 1 și Vals No. 5 de Rubinstein (pian: Mark Hambourg); Pavană și Passepied de Delibes (orch. simf. din Londra dir. de Collingwood); Opt istorioare rusești de Liadow (orch. simf. din Londra, dirij. de Albert Coates); Lied de Brahms (Cor din Dresda).

RADIO ROMANIA și RADIO BUCUREȘTI

13.00: Ora. Radiofonice. Sport. Diverse.

13.10: Concert de prânz. — Orchestra Victor Predescu; voce: Petre Alexandru: Visul meu-vals de Waldteufel; Bătrânețe haine grele și Pe ulița armenească-cântece românești (voce: Petre Alexandru); Canțoneta de Ceaikowsky (solo vioară: Victor Predescu); Două foxtroturi de Mauceri; Trubadurul-romanță de Mircea Rădulescu și Țara mea și mândra mea-cântec românesc de Vasilescu (voce: Petre Alexandru); Noapte bună ingeras-slow de Gerald Gelss; Romanțe vechi și Aarii românești.

14.00: Radio-jurnal.

14.20: Continuarea concertului Orchestrei Victor Predescu: Potpuriu din opereta „Floarea din Hawaii” de Paul Abraham; Vânt de seară-romanță de Nello Manzatti și Încearcă și mă uită-tango de Tudorel Șerbănescu (voce: Petre Alexandru); Dans slav de Dvorak și Dans spaniol de Granados; Să nu pleci fără mine-tango de Mircea Alexe și Eroul dela Oituz (voce: Petre Alexandru); Aarii românești.

15.00: SPECTACOLE. Știri artistice și culturale. Publicații.

RADIO ROMANIA

19.00: Ora. Mersul vremii.

19.02: Poșta tehnică.

19.17: Concert de orgă. — Prof. Johannes Stadelmann: (Transmisie dela Biserica Evanghelică); Două corale de Max Reger; Preludiu și fuga în si minor de J. S. Bach.

19.40: Radio-jurnal în limba maghiară.

RADIO ROMANIA și RADIO BUCUREȘTI

19.50: Ce înseamnă o credință? de Prof. Nicolae Iorga.

20.10: Cântecul popoarelor: engleze: D-ra Nella Dimitriu și Const. Stroeescu (voce):

I. D-ra Nella Dimitriu: a) My lodging is on the cold Ground (Locuința mi-e pe pământul rece)-cântec din sec. XVII; b) Timpuri de altădată-cântec scoțian.

II. Const. Stroeescu: a) My lovely Celia (Dragălașa mea Celia)-cântec vechi englez de Monro; b) Annie Laurie-cântec vechi scoțian aranj. de Lehmann.

NOUĂȚI
RADIOTEHNICE

INSTRUMENTE NOUI

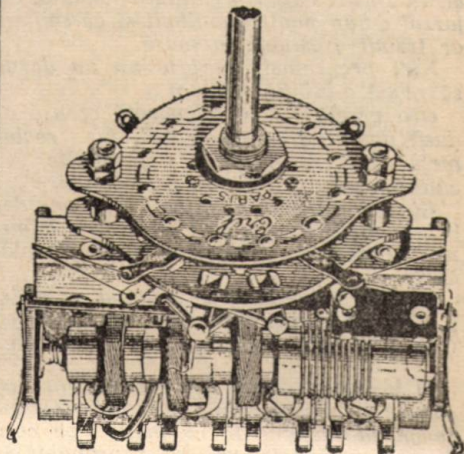
Societatea „General Electric Company” a lansat o serie nouă de aparate pentru măsuri electrice de mare exactitate. Aceste aparate noi sunt echipate cu compensarea influenței temperaturii atmosferice.

ANTENA COMUNĂ U. S. A.

Tehnicienii americani au elaborat un nou sistem de antenă comună, capabilă să alimenteze cu energie de înaltă frecvență până la 20 de aparate ale locuitorilor sau chiriașilor din același imobil. La acest sistem, nu se folosește niciun amplificator central. Cu toate acestea, cele 20 de aparate nu se influențează reciproc și nu stânjenesc unul pe celălalt, nici chiar atunci când toate aparatele sunt acordate din întâmplare pe aceeași undă. Față de instalațiunile asemănătoare din Europa, sistemul nou american este simplu și economic; realizarea este puțin costisitoare deoarece se folosesc cele mai bune materii zolatoare.

MONOBLOCURI

Industria străină, ca și industria română de piese și kituri, folosește din ce în ce mai mult monoblocuri în locul

vechilor „jocuri de selfuri”. Nu sunt decât zece ani de când singurele selfuri accesibile amatorului au fost, așezate pe un cilindric montat fix, bobinele Ledion și fagure, fund de coș, etc. Într-un timp următor de scurt, însă, în urma zecilor de mii de încercări și măsuri, bobinajele au fost perfecționate, echipate cu miez de fier special pentru câmpuri de înaltă frecvență (ferrocort), cu materii izolatoare ceramice și sintetice egale cu mica în proprietăți dielectrice. Combinarea tuturor bobinajelor de înaltă frecvență cu comutatorul necesar pentru trecerea la diferite game de unde, se numește „monobloc”. Azi se fabrică în țară monoblocuri excelente, cuprinzând toată gama de montaje, de la aparatul cu un singur circuit și cu reacție până la superheterodyna cu ultimele modele de lămpi Tungram, seria metalică.

În locul contactorilor cu galete, asemănătoare modelului din desenul alăturat, se folosesc în ultimul timp contactori noi, fabricați în țară, foarte practici și siguri în funcțiune. O asemenea piesă, reprezintă doar esența aparatului ce vom să construim; echipându-l cu restul necesar: lămpi, alimentarea, montarea în cutie și conectarea vorbitorului, nu reclamă decât cunoștințele unei lucrări de șablon.

Posta amatorilor

D. Ion I. Ionescu din Caracal ne întreabă dacă n'am voi să publicăm în revista noastră o conferință ținută luna trecută la Radio și care l-a mișcat adânc.

D-sa nu-și mai poate aduce aminte nici zăta exactă, nici ora aproximativă, nici numele conferențiarului și nici măcar subiectul tratat. Știe doar „că conferința era extrem de reușită” și ar dori mult să o mai poată savura odată. Se bizue pe noi că o vom regăsi.

Vai, stimat d-le Ionescu, mai încapă vorbă! Chiar mâine ne vom grăbi să ne adresăm vestitei prezicătoare din str. Točilăscu. Poate ea va fi în stare să ghicească ceiace nici d-ta singur nu știi...

D. Chirilă Gavrilciuc din Cahul ne expune pe larg care părți anume ale programului de Radio îi displac.

Muzica clasică îl plictisește „pentru că te face să dormi când stai la masă”. Muzica veselă, în schimb, „te trezește tocmai când ai avea gust să mai dormi și tu puțin”. Muzica străină îl „jignește, ca nefiind destul de națională”, iar cea românească îl supără căci „ce dracu! trăim sau nu trăim în Europa?”

După criteriile atât de obiective ale d-lui Gavrilciuc, s'ar mai putea adăoga că muzica instrumentală e prea sgomotoasă, că în coruri cântă prea mulți laolaltă, că jazzul e bun pentru canibali și că soliștii ar trebui asasinați în masă.

Nici programele vorbite nu au darul să placă d-lui Gavrilciuc:

Ora veselă e „o adevărată ofensă adusă umanității conșiente”, iar reclamele „cânt sunt... sunt prea multe, iar când nu sunt... lipsesc cu desăvârșire”.

Correspondentul nostru nu-i place decât cucurigul cocoșului dela Ora Dimineții, care-l trezește „în mod atât de plăcut”.

Auditor... credincios, precum se vede, d. Chirilă Gavrilciuc încă n'a aflat că Ora Dimineții a fost de mult suprimată...

O tânără doamnă din Vaslui, care iscălește cu pseudonimul „Clandestina” ne roagă să răspundem cu mâna pe conștiință dacă este sau nu reprobabil să refuzi a-ți plăti abonamentul la Radio.

„În primul rând, cu ce drept se comercializează un obiect care de fapt nici nu este obiect? E văzduhul ceva palpabil? Nu! — E sunetul, la rândul lui, ceva care să se poată pipăi, vedea, gusta, mirosi? — Nu! — Atunci cu ce drept vii Dumneata, Radiodifuziune, să-mi ceri parale pentru ceva care nici nu există?”

„Pricep, să dai 180 de lei ca să ți se pîngească pantofii. Pricep, iar, să plătești trei poli pentru sticla de untdelemn de gătit. Dar sunetele? Ce-ai ales tu din niște părțile de sunete? Au intrat pe-o ureche și-au ieșit pe cealaltă. Și tu cu ce-ai rămas în deșințiv? Cu nimic!...”

„Slăbiți-mă cu abonamentul! Eu, clandestină am să mor!”

Tânără doamnă din Vaslui nu va apuca să îmbătrânească nici cu 48 de ore — necum să moară — și va fi vizitată de agenții Societății de Radio, — căreia, conform convenției ce avem i-am remis și anonima d-sale care era ca să zicem așa... iscălită: timbrele lipite peste antetul cu firma sofului (cunoscut medic din Vaslui) n'au știut să păstreze... secretul corespondenței.

Străjerului din Cuibul 3, îi aducem la cunoștință că Ora Copiilor reîncepe chiar de săptămâna aceasta.

Și va fi cu surprize...

III. D-ra Nella Dimitriu: a) Faithful

Johnie (Credinciosul Johnie)—cântec scoțian cules de Beethoven; b) Come o'er the sea (Vino pe mare)—cântec irlandez; c) Melodie de Sly Patrick (Has sorrow thy Young days shaded)—cântec irlandez.

N. Iorga

IV. Const. Stroescu: a) Come back to Erin (Revino dragă în patrie)—cântec popular irlandez de Claribel; b) Drink to me only with thine eyes (Bea pentru mine, cu ochii tăi)—cântec popular englez aranj. de Quilter; c) Lullaby (cântec de leagăn) de Cyril Scott.

20.40: SEARA DE OPERĂ: „CARMEN”, operă în 4 acte de Bizet (Transmisie de la Opera Română):

DISTRIBUȚIA

Carmen
Micaella
Mercedes
Frasquita
Don José
Escamillo
Dancario
Remendado
Zuniga
Morales

Marie Snejina
Evantia Costinescu
Rita Cotescu
Zoe Corfescu
N. Apostolescu
Edgar Istraty
Lucian Nanu
G. Stefanovici
George Marinescu
Aurel Borneanu

Conducerea muzicală: Alfred Alessandrescu.

AL. Alessandrescu

In pauza I (21.30—21.50): Radio-jurnal (I).

In pauza II (22.30—22.50): Radio-jurnal (II). Sport.

In pauza III (23.20—23.35): Jurnal pentru străinătate în limba franceză, germană, engleză și italiană.

SÂMBĂȚĂ 18 XI 1939

RADIO ROMANIA

12.00: Ora. Cota Dunării și a barei Sulina. Sfaturi gospodărești și igienice.

12.10: Muzică variată (discuri): La Feria-suită de Lacombe; Două cântece din opereta „La Dubarry” de Millöcker (voce: Grace Moore); Tango de Reisfeld și Paso doble de Marquina; Sub tei de Felix și Lied de Kapeller (voce: Erna Sack); Potpuriu de melodii; Potpuriu de cântece aranjate de Borchert.

RADIO ROMANIA și RADIO BUCUREȘTI

13.00: Ora. Radiofonice. Sport. Diverse.

13.10: Concert de prânz. — Orchestra Jean Marcu: Valencia-paso doble de Micheli; Vals din opereta „Boccaccio” de Suppé; Serenada pe lagună, de Becce; Cântecul de dor și of, de Ion Vasilescu (voce: Jean Marcu); Potpuriu de Schmidt Haagen; Spune drept nu-ți pare rău-tango de Roman (voce: Jean Marcu); Romanțe și Arie naționale.

14.00: Radio-jurnal.

14.20: Continuarea concertului Orchestrei Jean Marcu: Vis de dragoste-vals de Covadło; Era o zi ca toate celelalte, romanță de Roman (voce: Jean Marcu); Cântecul viorii de Schebek; Sigilo-tango de Kuno Cesoli; Imi cânt dragostea-vals de Paul Black; Domingo-tango de Kuno Cesoli; Romanțe și Arie naționale.

15.00: SPECTACOLE. Știri artistice și culturale. Publicații.

RADIO ROMANIA

18: ORA STRĂJERILOR:

I. Prof. C. Botezatu, din Comandamentul Străzii Țării: De vorbă cu străjerii.

II. Corul Stolului Școalei Primare din Comuna Putna-Rădăuți.

III. Lectura.

IV. Orchestra Stolului Liceului „Marele Voevod Mihai” din București.

19.00: Ora. Mersul vremii.

19.32: Cronica medicală.

19.17: Din operele lui Lehar (disc.): Melodii din „Frumoasă e viața” și „Frasquita” (voce: Otto Stadelmaier); Cântec din „Curse, grătare” (voce: Rauta Waara și Peter Anders); Două liederuri din „Paganini” (voce: R. Sengeleitner); Selecțiuni din „Tareviciul”.

19.45: Radio-jurnal în limba maghiară.

RADIO ROMANIA și RADIO BUCUREȘTI

19.55: Valorile dezinteresate ale sufletului, de Prof. I. Petrovici.

20.15: Cântecele popoarelor: spaniole: D-na Nina Aurelina și Mircea Lazăr (voce):

I. D-na Nina Aurelina: Fernando J. Obradors: a) La mi sola, L'aureola; b) Al Amor!; c) Corazon porque Pasais; d) El majo celoso; e) Con amores, la mi madre.

II. Mircea Lazăr: De Falla: a) Seguidilla; b) Seguidilla murciana; c) Jota.

III. D-na Nina Aurelina: Manuel De Falla: a) Asturiana; b) Cântec.

IV. Mircea Lazăr: a) Majo discreto, de Granados; b) La partida, de Alvarez.

20.45: Radio-jurnal (I).

21.00: Posta Radio.

21.15: Concert simfonic al Soc. Filarmonice „Gh. Dima” din Cluj, dirij. de Mihail Jora: (Transmisie din Cluj — Sala Colegiului Academic Regele Carol II: Uvertură la „Visul unei nopți de vară” de Mendelssohn; Suita clasică de Dinu Lipatti (solo pian: autorul); Chopin: a) Rondo op. 5. b) Două mazurci, c) Studiu (pian: Dina Lipatti).

In pauză (22.00—22.15): Radio-jurnal (II). Sport.

22.15: Continuarea concertului simfonic: Preludiu și Fugă de J. S. Bach (instrumentație de M. Jora); Simfonia în sol minor de Mozart.

M. Jora

22.55: Muzică vieneză (discuri): Pot-puriu de cântece vienez de Hruby; Lied vienez de Berco (voce: Eric Helgar); Me-

lodiă din „Casa cu trei fete” de Schubert-Berté.

23.10: Muzică variată (discuri): Fox de Raymond (voce: Eric Helgar); Două melodii din filmul „Marietta” de Herbert (voce: Jeanette MacDonald); Selecțiuni din „Gasparone” de Millöcker (pian: Peter Kreuder); Slowfox de Kreuder (voce: Eric Helgar); Prima dragoste-vals de Stelibsky; Brună sau blondă-vals de Waldteufel; Polca de Niel și Polca de Borders.

23.45: Jurnal pentru străinătate în limba franceză, germană, engleză și italiană.

212,6 m. RADIO-BASARABIA

20 kw.

(In fiecare zi)

14.00: Program muzical.

14.30: Radio-jurnal.

21.00: Program muzical.

22.00: Radio-jurnal.

Emisiunii străine

12 — 18 Noembrie 1939

DUMINICA

ANGLIA

DAVENTRY-COLONIAL

EMISIUNEA I

7.57-12.15 19,6m.-19,66m.-25,53m.-31,55m.

EMISIUNEA II și III (contopite)

12.42-19 13,93m.-19,82m.-13,97-16,84-16,86m.

EMISIUNEA IV (partea I-a)

19.22-22.25 19,66m.-25,53m.-31,32m.-16,86m.

EMISIUNEA IV (partea II-a)

22.45-1 19,82m.-25,53-31,32m.

EMISIUNEA V

1.22-4.15 31,32m.

EMISIUNEA VI

4.37-7.30 31,55m.

EMISIUNEA I (IN FIECARE ZI)

- 7.57 Inf. în engleză
- 8 Program ce se va anunța
- 8.15 Buletin de presă
- 8.45 Program ce se va anunța
- 11 Buletin de presă
- 10 Buletin de presă
- 10.15 Program ce se va anunța
- 11.30 Program ce se va anunța
- 12 Ultimul buletin de presă

EMISIUNEA II și III

- 12.42 Inf. în engleză
- 12.45 Buletin de presă
- 13 Program ce se va anunța
- 13.45 Buletin de presă
- 14 Program ce se va anunța
- 14.30 Inf. în germană
- 14.45: Inf. în italiană
- 15 Inf. în portugheză
- 15.15 Buletin de presă
- 15.45 Program ce se va anunța
- 16 Inf. în spaniolă
- 16.45 Program ce se va anunța
- 17 Buletin de presă suplimentar

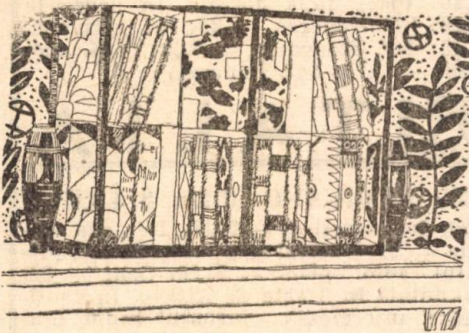
17.15 Program ce se va anunța

18 Buletin de presă

18.45 Program ce se va anunța

EMISIUNEA IV

- 19.22 Inf. în engleză
- 19.30 Buletin de presă
- 20 Program ce se va anunța
- 20.45 Inf. în africană
- 21 Buletin de presă
- 21.15 Inf. în franceză
- 21.30 Inf. în germană
- 21.45 Program ce se va anunța
- 22.30 Inf. în română
- 22.45 Inf. în engleză
- 22.50 Buletin de presă
- 23 Inf. în franceză
- 23.15 Inf. în germană
- 23.45 Buletin de presă
- 0.30 Inf. în portugheză
- 0.45 Program ce se va anunța

EMISIUNEA V

- 1.22 Inf. în engleză
- 1.30 Buletin de presă
- 1.45 Inf. în franceză
- 2 Inf. în portugheză
- 2.15 Program ce se va anunța
- 2.30 Buletin de presă
- 3 Inf. în portugheză și spaniolă
- 3.15 Program ce se va anunța
- 3.45 Buletin de presă suplimentar
- 4 Inf. în spaniolă

EMISIUNEA VI

- 4.37 Inf. în engleză
- 4.45 Buletin de presă
- 5 Program ce se va anunța
- 6 Buletin de presă
- 6.30 Program ce se va anunța
- 7.15 Buletin de presă suplimentar

Din viața RADIOFONICĂ

Un emițător pe șine

În Noua Zeelandă s'a inaugurat de curând prima stație de emisiune instalată pe bordul unui vagon care se poate deplasa pe căile ferate. Este o soluție elegantă și comodă a unei probleme aproape de nerezolvat în starea actuală a finanțelor acestui dominion.

Intr'adevăr, e vorba de asigurat audiența în vaste regiuni, prea puțin populate din nordul insulei, și despărțite de postul emițător din Auckland printr'un șir înalt de munți.

Vagonul emițător este echipat cu antene telescopice, care sunt scoase, atunci când vagonul este așezat pe o linie de garaj. Aceste emisiuni vor deservi pentru fiecare district, releurile stației principale și în același timp se vor emite programe cu interes regional.

Consultații prin radio

E lesne de închipuit ce servicii poate aduce un emițător-receptor de radio alore care trăesc departe de regiunile civilizate și îndeosebi în insulele izolate de marile rute ale traficului maritim.

Vreo 15 insule mici, care se găsesc în strâmtoarea Torres, între Australia și Papuașia, n'au la dispoziție niciun medic. Bineînțeles însă că bolnavii nu lipsesc. Din fericire, misionarii de pe aceste meleaguri au organizat o legătură prin radio cu orașul cel mai apropiat de pe continent și astfel astăzi se dau consultații pe calea undelor. Immediat după adoptarea acestei măsuri, starea sanitară a înregistrat o sensibilă îmbunătățire.

„Vasul fantomă”

Nu e vorba de „Vasul fantomă” al lui Richard Wagner, ci de vaporul francez „L'Impassible”, lansat de curând din șantierele Lorient.

Acest vas, cu o deplasare de 2200 de tone, nu va avea pe bord, nici echipaj, nici tunuri. El va fi condus prin T.F.F. și va sluji ca țintă elevilor artileriști ai marinei franceze.

Se cuvine să amintim cu acest prilej că Franța nu e singura țară care a creiat un asemenea vas fantomă. Americanii, Englezii, Germanii și Japonezii posedă deasemenea „vase-țintă” acționate dela distanță, prin T.F.F.

Emisiuni pentru vânătorii de balene

Germania înarmează numeroși vânători de balene care vânează în mările de sud.

Stația radio-telegrafică din Nordday difuzează în fiecare zi pentru aceștia un serviciu special de informațiuni care aduce echipagiilor noutăți din țară. Receptoarele de pe vase le permit să capteze aceste emisiuni la anumite ore ale zilei, în plin ocean antarctic. S'au făcut deasemenea încercări de emisiune vorbite, însă ele se reduc în practică la informații radiotelegrafiate.

BULGARIA

352,9 SOFIA 100 kw.

7: Emisiune matinală. — 11.30: Concert. — 12.30: Căuserie. — 12.45: Muzică populară. — 13.15: Inf. — 13.35: Concert Orch. Radio. — 14.30: Muzică ușoară. — 17: Ora satului. — 18: Ora copilului. — 19: Muzică ușoară și de dansuri. — 20.30: Inf. — 20.50: Muzică ușoară. — 21: Concert. — 21.30: Din operele. — 22.15: Știri de presă. — 22.20: Muzică ușoară. — 22.25: Programul următor. — 22.30: Dansuri. — 22.45:

ELVEȚIA

443,1 m. SOTTENS 100 kw.

19.10: Muzică religioasă-plăci. — 19.20: Căuserie religioasă. — 19.40: Intermezzo. — 19.45: Cinci minute solidaritate. — 19.50: Comunicate diverse. — 19.55: Recital orgă. — 20.40: Duminică sportivă. — 20.50: Inf. — 21: Cântec. — 21.05: Legende. — 21.20: Căntece. — 21.35: Emisiune radiofonică. — 22.05: Concert de orch. — 23.20: Inf.

540 m. BERÖMUNSTER 100 kw.

18: Emisiune pentru soldați. — 19: Căntece de jodleri. — 19.20: Conf. — 19.45: Plăci. — 19.50: Comunicate. — 20: Concert distractiv-plăci. — 20.30: Inf. — 20.40: Rezultate sportive. — 20.45: Clopote. — 20.48: Conf. — 21.15: Concert Orch. Radio. — 21.50: Trans. unei tragi-comedii. — 23: Inf. — 23.10: Muzică de dans-plăci. — 23.30: Programul următor.

GERMANIA

269,5 m. MELNIK 100 kw.

16: Feerie radiofonică. — 16.30: Ora copiilor. — 17: Concert militar după dorință. In pauză la 18: Inf. — 20.30: Reportaj. — 21: Inf. — 21.15: Conf. politică. — 21.30: Concert seral. — 23: Inf. — 23.30-2: Concert nocturn din Berlin. In pauză, inf.

291 m. KOENIGSBERG 100 kw.

16.10: Piesă radiofonică. — 17: Concert după dorință. In pauză la 18 Inf. — 20.30: Inf. lituaniană. — 21.15: Conf. politică. — 21.30: Seară veselă, cor soldătesc. — 23: Inf. — 23.15: Sport. — 23.30: Inf. lituaniană. — 23.30: Concert din Berlin. — 1: Inf. — 1.10: Muzică nocturnă din Berlin.

316 m. BRESLAU 100 kw.

16.30: Căuserie politică. — 17: Muzică de după amiază. — 18: Inf. — 18.10: Conf. — 18.20: Inf. ungară. — 18.30: Inf. română. — 18.40: Inf. sârbă. — 18.50: Concert militar după dorință. — 20.30: Inf. în română. — 20.40: Inf. în ungară. — 20.50: Inf. sârbă. — 21: Inf. — 21.15: Conf. politică. — 21.30: Căuserie cu plăci. — 22.20: „Invitație la dans”, scenă radiofonică de Weber. — 23: Inf. — 23.20: Inf. sârbă. — 23.30: Inf. ungară. — 23.40: Inf. română. — 23.50: Concert distractiv din Berlin.

331,9 m. HAMBURG 100 kw.

16.10: Din lumea operei (plăci). Humperdinck, Strauss, Graener, Ceikowsky, Verdi, Puccini, Mascagni, Prokofiev, Klenau, Egk). — 17: Trans. Berlin. In pauze la 18: Inf. — 18.30: Inf. engleză. — 20: Inf. în engleză. — 21: Inf. — 22.10: Inf. în engleză. — 23: Inf. — 23.40: Inf. în engleză. — 0.20: Căuserie în engleză. 1.15: Inf. în engleză.

356.7 m. BERLIN 100 kw. 841 kHz.
1571 m. DEUTSCHLANDS 150 kw.

16: Feerie radiofonică. — 16.30: Lieduri. — 17: Concert după dorință. — 18: Inf. — 20.30: Reportaj. — 20.45: Conf. politică. — 21: Inf. — 21.15: Sunete și căntece. — 23: Inf. In pauză, reportaj. — 23.30: Otto Dobrindt cântă. — 1: Inf. In continuare, muzică nocturnă.

382.2 m. LIPSCA 120 km. 785 kHz.

15: Inf. In pauză, muzică la plăci. — 16: Scene din vremea lui Goethe. — 17: Concert după dorință. In pauză la 18 Inf. în bulgară. — 21: Inf. — 22.10: Inf. în bulgară. — 23: Inf. — 23.50: Inf. în bulgară.

405.4 m. MÜNCHEN 100 kw.

16: Ora copiilor. — 16.45: Descriere radiofonică. — 17: Concert după dorință, pentru militari. — 20.30: Reportaj. — 21: Inf. — 21.15: Concert seral, orch. Radioplăci. — 23: Inf., met. In continuare, concerte nocturne din Berlin.

455,9 m. KÖLN 100 kw. 658 kHz.

16.10: Ora copiilor. — 16.30: Piesă de Ruth Raaf. — 17: Concert după dorință

pentru militari. — 18: Inf. — 18.30: Inf. engleză. — 20: Inf. în engleză. — 21: Inf. și sport. — 21.15: Conf. politică. In continuare, trans. Berlin, concerte. In pauză la 22.10: Inf. engleză. — 23: Inf. — 23.40: Inf. engleză. — 0.20: Căuserie în engleză. 1.15: Inf. în engleză.

523 STUTTGART 100 kw.

16.15: Muzică la plăci. — 17: Muzică de după amiază. — 18 Inf. germană. — 18: Inf. germană. — 18.10: Trans. Deutschlandsender, concert după dorință pentru militari. In pauze, la 18.30: Inf. franceză. — 21: Inf. germană. — 21.15: Conf. politică. — 21.30: Sport cu plăci. — 21.40: Plăci după dorință. In pauze la 22.10: Inf. franceză. — 23: Inf. germană. 23.45: Inf. franceză. — 0.20: Inf. spaniolă. — 1.15: Inf. franceză.

ITALIA

369 m. MILANO 70 kw. 814 kHz.

20: Inf. sportive. — 20.35: Inf., comunicate. — 21: Semnal orar, comunicate, jurnalul radio, plăci. — 21.20: Conf. — 22: Sakuntala în 3 acte de Alfano. In continuare, intermezzo, jurnalul radio, muzică de dans.

420.8 m. ROMA 50 kw. 713 kHz.

20: Inf. franceză și engleză. — 20.20: Met., rezultate sportive. — 20.35: Inf. sportive. — 21: Semnal orar, comunicate, jurnalul radio, plăci. — 21.30: Plăci-muzică simfonică. — 21.30: Jurnalul radio în arabă. — 22: Orch. ritmică și de dans. — 22.20: Conf. — Inf. franceză. — 22.30: Piesă într'un act cu muzică. — 23: Concert de muzică veche italiană. (Salieri-Toni, Respighi, Scarlatti-Tebaldini, Pasquini-Toni. — Inf. engleză. — 24: Jurnalul radio. — 0.15: Muzică de dans. — 1: Inf. franceză. — 1.15: Inf. engleză.

492 m. FLORENȚA 20 kw.

20: Concert de orch. — 20.20: Met., rezultate sportive. — 20.35: Inf. sportive,

Ce să ascultăm în această săptămână

Duminică 12 Noemb. 1939

11.15: BUCUREȘTI: Simfonic George Enescu cu Orch. Radio (Trans. Ateneu).
19.15: BUCUREȘTI: Muzică italiană, vocală și instrumentală (plăci).
20.35: BUDAPESTA: Muzică variată-plăci.
21.30: SOFIA: Din operele.
21.30: FLORENȚA: Concert coral.
21.40: STUTTGART: Muzică variată.
21.50: FLORENȚA: Muzică de brio.
22: ROMA: Orch., muzică ușoară.
22: MILANO: „Sakuntala” operă de Alfano.
22.20: SOFIA: Muzică ușoară.
22.50: BUCUREȘTI: Muzică din filme-plăci.
23: ROMA: Concert simfonic compozitori italieni.
23.20: BUCUREȘTI: Muzică variată-plăci.
23.50: BERLIN: Concert distractiv
1: BERLIN: Concert nocturn.

Luni 13 Noembrie 1939

21: BUCUREȘTI: Căntece italiene
21: SOFIA: Concert simfonic.
21.15: ANKARA: Orch., muzică variată.
21.15: FLORENȚA: Din operele plăci.
21.15: STUTTGART: Din opere-plăci.
21.15: BUDAPESTA: Concert Orch. Operei.
21.40: BUCUREȘTI: Din operele (orch., canto).
21.50: BUDAPESTA: Muzică variată-plăci.
22: ROMA: „Conchita” operă de Zandonai.
22: BERLIN: Căntece și dansuri germane.
22.35: ANKARA: Muzică de cameră de Mozart
22.55: BUCUREȘTI: Quartet coarde.
23:20: BUCUREȘTI: Muzică variată-plăci.
23.30: MILANO: Muzică de cameră pian, vioară.
23.30: BERLIN: „Farmecul vocii”-plăci.
1: BERLIN: Concert nocturn.

Marti 14 Noembrie 1939

19.17: BUCUREȘTI: „Daphnis și Chloe” de Debussy.
20.15: BUCUREȘTI: Căntece franceze.
21: BUCUREȘTI: Compozitori români, muzică de G. Simonis Orch. solo vioară.
21: SOFIA: Muzică de cameră.
21.15: MÜNCHEN: Melodii frumoase de
21.15: STUTTGART: Din opere italiene.
21.15: BRESLAU: Caleidoscop muzical.
21.30: FLORENȚA: Operetă de Carabela.
22: MILANO: Concert simfonic.
22: SOFIA: Solisti instrumentiști
22.05: MÜNCHEN: „Maestrii cântecului”.
22.10: BUDAPESTA: Recital violoncel.
22.20: SOFIA: Muzică ușoară.
22.20: STUTTGART: Muzică vieneză-plăci.
22.30: BUCUREȘTI: Concert pian.
22.30: ANKARA: Arii opere.
22.30: ROMA: Orch., muzică variată.
22.55: BUCUREȘTI: Muzică de balet-plăci.
0.25: BUDAPESTA: Muzică variată-plăci.
1: BERLIN: Concert nocturn.

Miercuri 15 Noemb. 1939

19.30: BUDAPESTA: Recital pian.
20.10: BUCUREȘTI: Lied-uri germane.
20.30: BUDAPESTA: Din operele
20.50: SOFIA: Muzică ușoară.
21: BUCUREȘTI: „Istoria dansului” Orch. Radio.
21: SOFIA: „Lucia de Lammermoor” operă de Donizetti.
21: STUTTGART: Muzică variată.
21.10: ANKARA: Muzică variată, orch. militară.
22: MILANO: „Conchita” operă de Zandonai.
22: FLORENȚA: Orch., muzică ușoară.
22.30: BUCUREȘTI: Coruri românești.
22.55: BUCUREȘTI: Muzică variată-plăci.
23.05: BUDAPESTA: Muzică de cameră (Mozart, Roussel).
23.20: ROMA: Concert pian.
23.30: BERLIN: Muzică de cameră.
23.50: BRESLAU: Concert distractiv sopran, bariton, vioară).
1: BERLIN: Concert nocturn.

Joi 16 Noembrie 1939

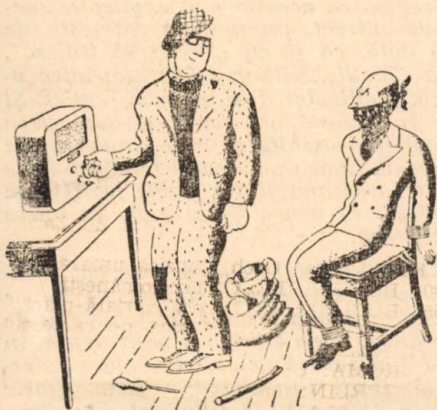
19.17: BUCUREȘTI: Dansuri vechi-plăci.
 19.30: BUCUREȘTI: Dansuri moderne la două pian.
 20.15: BUCUREȘTI: Cântece slave.
 20.50: SOFIA: Muzică ușoară.
 20.55: BUDAPESTA: Muzică vocală.
 21.15: BERLIN: Vechi melodii favorite.
 21.15: BUCUREȘTI: Simfonic Filarmonica, dir. I. Perlea, solo pian: W. Kempff.
 21.15: ANKARA: Muzică variată.
 21.15: FLORENȚA: Cântece napolitane-plăci.
 21.15: MUENCHEN: Din operele-plăci.
 21.15: STUTTGART: Muzică veselă din clasic-plăci.
 21.20: BUDAPESTA: Muzică variată. Orh. Operei.
 22: SOFIA: Soliști instrumentiști
 22: ROMA: Din operele.
 22: MILANO: Quartet coarde
 22.20: SOFIA: Muzică ușoară
 22.20: STUTTGART: Melodii voioase.
 22.35: ANKARA: Muzică Chopin pian.
 22.35: BUDAPESTA: Melodii ungare
 22.35: BUCUREȘTI: Muzică variată
 22.35: MILANO: Concert de orch.
 22.35: BERLIN: Concert simfonic
 22.35: BRESLAU: Concert de coarde
 0.25: BUDAPESTA: Concert-plăci
 1: BERLIN: Concert nocturn

Vineri 17 Noembrie 1939

19.17: BUCUREȘTI: Concert orgă.
 20.10: BUCUREȘTI: Cântece engleze.
 20.30: BUDAPESTA: Trans. Opera Regală.
 20.40: BUCUREȘTI: "Carmen" de Bizet. Trans. Opera Română.
 20.50: SOFIA: "Turandot" operă de Puccini.
 21.10: ANKARA: (Concert orch. (Corelli, Mendelssohn, Ceaikowsky).
 21.15: MUENCHEN: Muzică variată orch. Radio.
 21.15: STUTTGART: "Farmecul melodiei".
 21.15: BRESLAU: Concert simf. (Brahms, Ceaikowsky, Dvorak).
 22.10: ROMA: Concert simfonic.
 22.20: ANKARA: Din operele-plăci.
 23: MILANO: Orch. muzică variată.
 23.30: BERLIN: "Scheherazada" de R. Korsakoff.
 23.40: ROMA: Muzică variată-plăci
 1: BERLIN: Concert nocturn.

Sâmbătă 18 Noemb. 1939

19.17: BUCUREȘTI: Din operele de Lehar-plăci.
 20.15: BUCUREȘTI: Cântece spaniole.
 20.45: SOFIA: "Missa solemnis" de Beethoven.
 21: ANKARA: Orch., muzică variată.
 21.15: BUCUREȘTI: Simfonic Filarmonica Cluj, dir. M. Jora. Solo pian: D. Lipatti.
 21.15: MUENCHEN: Muzică ușoară.
 21.15: STUTTGART: Ritmul bucuriei.
 22: ROMA: "Manon Lescaut" operă de Puccini.
 22: MILANO: Operetă
 22: FLORENȚA: Orch., muzică ușoară.
 22.30: SOFIA: Muzică variată-plăci.
 22.45: FLORENȚA: Sopran, pian.
 22.55: BUCUREȘTI: Muzică vieneză-plăci.
 23.05: SOFIA: Muzică variată-plăci.
 23.30: BERLIN: Orch., muzică ușoară.
 0.20: BUDAPESTA: Orch., muzică variată.
 1: BERLIN: Concert nocturn.

— Nu, nu, te rog. Nu muzică de dans; prefer muzică simfonică.

comunicate. — 21: Semnal orar, jurnalul radio, plăci. — 21.30: Concert vocal. — 21.50: Muzică ușoară. — 22.40: Muzică de cameră. — 23: Muzică de dans. — 23.30-1: Muzică variată și de dans. În pauză jurnalul radio.

ROMA (2 Ro)

11.10—11.55	19.61 m.
12 —15.45	25.5 m.—16.84 m.
17 —19.6	25.4 m.—19.61 m.
19.7 —20.34	25.4 m.—31.15 m.
20.38—21.30	25.4 m.—19.61 m.
21.15—21.55	31.15 m.
22 — 0.30	19.61 m.—31.02 m.
0.30— 0.55	31.15 m.
1 — 4	25.4 m.—31.15 m.

10.15: Pentru militari. — 11: Ora agricultorilor. — 1.10: Inf. italiană. Concert simfonic Selvaggi: "Ifigenia în Tauride"; Selvaggi: Scherzo în mi-maj. Inf. engleză. — 11.45: Inf. franceză Slujbă. — 13: Inf. engleză. Muzică variată. Duo pian (Infante, Grieg, Vitalini). Mezzo-sopran: Godard:

„Ninna Nanna”; Grieg: Cântecul Solveig-ului din „Per Gynt”; Rotoli: Cântec. — Concert muzică variată Elia, Giordano, Inf. italiană. — 14.30: Muzică simfonică, autori italieni (Rossini, Martucci, Respighi) — Muzică wagneriană. (Uv „Vasul fantomă” „Lohengrin”. Simfonie din Tannhäuser”. Radio-jurnal. — 17: Voci frumoase. (Caruso, Battistini, Sallapin, Muzio). Concert coral. Don Pasquale de Donizetti; Verdi: „Otello”; Leoncavallo: „Paiate”; Gounod: „Faust”; Boito: „Mefistofele”. — 17.55: Inf. engleză. 18.15: Muzică de cameră Sopran (Santoliquido, Brancali, Recli). Harpă și vioară. (Mozart, Paganini). Bariton. Inf. politice, sport. — 19.07: Emisiune arabă. Orch. — 20.01: Inf. franceză. — 20.18: (31.15m.-25.4m.) Inf. engleză. 20.19: (31.02m.) Inf. română. — 20.37: (31.15m.) Emisiune ungară. — 20.37: (31.02m.) Muzică jugoslavă. — 20.38: (25.4m.-19.61m.) Inf. Radio-jurnal. Muzică variată. — 20.56: Cântece turcești. Inf. — 21.15: (31.15m.) Inf. politice grecești. — 21.15: (31.02m.) Concert, muzică variată. — 21.36: Inf. germană. 22: Trans. concert în pauze inf. franceze și engleze. — 0.30: Inf. spaniolă. — 0.45: Inf. greacă. — 1: (31.02m.) Inf. franceză. — 1.15: (31.02m.) Inf. engleză. — 1-2.25: Inf. spaniolă. Muzică ușoară. Quartet vocal (Serafini, Coslow, Schisa). Inf. portugheză. Selecțiuni din operele de: (Lehar, Pietri, Costa, Ranzato). — 2.30-4: Inf. engleză. „Aida” de Verdi, act. 3 și 4. Inf. italiană.

SLOVACIA

298.8 m. BRATISLAVA 13.5 kw.

16.30: Concert de după amiază. Muzică de țigani. — 17: Trans. Nitra. — 18: Piesă radiofonică. — 18.45: Plăci. — 19: Emisiune germană. — 19.45: Inf. germane. — 20: Inf. — 20.15: Reportaj politic extern. — 20.30: Muzică jazz. — 20.55: Reportaj sportiv. — 21: Emisiune pentru slovacii din străinătate. — 21.55: Poșta slovacilor. — 22.15: Schumann: Etude simfonice. — 22.45: Inf. — 23: Muzică jazz. — 23.30: Conf. pentru străinătate. — 23.45: Muzică dans.

TURCIA

1648 m. ANKARA 120 kw.

— 12.35: Inf. bul. met. — 12.50: Muzică turcă. — 13.30: Orch. Radio. (Pachernegg, Walther, Strauss, Michaeli, Schebek, Strauss, Ancel, Heuberger, Caludi). — 18: Lectură. — 18.05: Semnal orar, inf. bul. met. — 18.25: Muzică jazz. — 19: Ora copiilor. — 19.30: Muzică turcă. — 20.30: Causerie. — 20.45: Muzică turcă. — 21.30: Muzică de dans-plăci. — 22: Semnal orar, inf. — 22.15: Cronica sportivă. — 22.25: Muzică jazz-plăci.

UNGARIA

549 m. BUDAPESTA 120 kw.

9: Cântec național, apoi plăci. — 9.45: Jurnalul vorbit. — 10: Serviciul religios catolic. — 11: Serviciul religios. — 12.15: Emisiune religioasă. — 13.30: Orch. Operei Regale. — 14.45: Jurnalul vorbit. — 15: Plăci. — 16: Conf. pe o temă agricolă. 16.45: Quintet. — 17.30: Causerie. — 18: Inf. ungară, slovacă și ruteană. — 18.15: Seară de melodii ungare, trans. Academia de muzică. — 19.20: Causerie. — 19.50: Muzică spaniolă (pian). — 20.15: Jurnalul vorbit. — 20.35: Plăci. — 21.20: Fragmente din opere dramatice. — 22.40: Jurnalul vorbit. — Inf. slovacă și ruteană. — 23.05: Recital vocal. — 23.25: Orch. de țigani Olah. — 24: Inf. germană, italiană, engleză și franceză. — 0.20: Muzică de dans-plăci. — 1.05: Jurnalul vorbit.

BULGARIA

352.9 SOFIA 100 kw.

12: Muzică ușoară. — 12.30: Causerie. — 12.45: Concert de amiază. — 13.15: Inf. — 13.35: Continuarea concertului. — 14: Concert popular. — 14.30: Muzică ușoară. — 18: Muzică ușoară și de dans. — 19.15: Muzică populară. — 19.45: Causerie. — 20: Concert. — 20.30: Inf. — 20.50: Muzică ușoară. — 21: Concert simfonic. — 22.15: Știri de presă. — 22.20: Muzică ușoară. — 22.30: Dansuri. — 22.45: Inf. — 22.55: Sportul de iarnă în Bulgaria, în engleză. — 23.05: Dansuri.

ELVETIA

443,1 m. SOTTENS 100 kw.

19.45: Plăci. — 19.50: Comunicate. — 20: Cântec. — 20.15: Reportaj. — 20.50: Inf. — 21: Clopote. — 21.05: Conf. — 21.40: Muzică la două pian. — 22: Emisiune pentru elvețienii din străinătate. — 23: Plăci. — 23.20: Inf.

540 m. BERÖMUNSTER 100 kw.

19: Ora copiilor. — 19.50: Comunicate. — 20: Plăci. — 20.15: Sfaturi pentru gospodine. — 20.30: Inf. — 20.40: Clopote. — 20.43: Abecedarul inimii. — 20.50: Muzică populară. — 22: Pentru elvețienii din străinătate. — 23: Inf. — 23.10: Causerie în olandeză.

GERMANIA

269,5 m. MELNIK 100 kw.

16: Concert de după amiază. — 18: Inf. 18.10: Concert. — 19: Muzică de cameră pentru suflători. — 19.30: Din întâmplările timpului. — 20: Oră cehă. — 20.30: Reportaj. — 20.45: Conf. politică. — 21: Inf. — 21.15: Concert seral din Berlin. — 23: Inf. — 23.30-1: Muzică nocturnă. In pauză inf.

291 m. KOENIGSBERG 100 kw.

17: Concert de după amiază. — 18: Inf. — 18.10: Oră camaraderescă. — 18.25: Mozaic spaniol. — 19: Lexiconul prezentului. — 19.10: Miniaturi radiofonice. — 19.30: Din întâmplările timpului. — 20: Concert. — 20.30: Inf. lituaniană. — 21: Inf. — 21.15: Concert seral, orch. Radio. — 23: Inf. — 23.20: Concert. In pauză la 23.30 Inf. lituaniană. — 1: Inf. — 1.10: Muzică nocturnă din Berlin.

316 m. BRESLAU 100 kw.

17: Muzică de după amiază. — 18: Inf. — 18.10: Povestire. — 18.20: Inf. ungară. — 18.30: Inf. română. — 18.40: Inf. sârbă. — 18.50: Intermezzo muzical-plăci. — 19: Cântăm și concertăm. — 19.30: Din întâmplările timpului. — 20: Concert distractiv din Berlin. — 20.30: Inf. română. — 20.40: Inf. ungară. — 20.50: Inf. sârbă. — 21: Inf. — 21.15: Concert orch., cor și soliști. — 23: Inf. — 23.20: Inf. sârbă. — 23.30: Inf. ungară. — 23.40: Inf. română. — 23.50-2: Concert distractiv din Berlin.

331,9 m. HAMBURG 100 kw.

16: Concert de cameră (Handel, Bach, Haydn). — 17: Reportaj literar. — 17.15: Povestiri populare în dialect. — 18: Inf. 18.10: Ceaikowsky: „Romeo și Julieta” uv. Fantezie (orch.). — 18.30: Inf. engleză. 18.40: Muzică nordică. — 19.30: Din întâmplările timpului. — 20: Inf. engleză. — 20.10: Comunicate sportive. — 20.15: Trans. Berlin. In pauze la 21: Inf. — 22.10: Inf. engleză. — 23: Inf. — 23.40: Inf. engleză. 0.20: Causerie în engleză. — 1.15: Inf. în engleză.

356,7 m. BERLIN 100 kw. 841 kHz.

1571 m. DEUTSCHLANDS 150 kw.

16: Concert de după amiază. — 18: Inf. — 18.10: Muzică pian. — 18.30: Scenă radiofonică. — 19: Muzică festivă. — 20.10: Reportaj. — 20.45: Conf. politică. — 21: Inf. — 21.15: Comedie casnică. — 22: Căntece și dansuri germane. — 23: Inf. și reportaj. — 23.30: Farmecul vocii-plăci. — 24: Concert de orch. — 1: Muzică nocturnă.

382,2 m. LIPSCA 120 km. 785 kHz.

15: Inf. — 16.30: Varietăți. — 17: Concert din Frankfurt. — 18: Inf. — 18.10: Intermezzo muzical. — 18.40: Scenă radiofonică. — 19: Trans. Deutschlandsender. In pauză la — 19.30: Din întâmplările timpului. — 20.10: Reportaj. — 20 și 45: Inf. în bulgară. — 21: Inf. — 22 și 10: Inf. în bulgară. — 23: Inf. — 23 și 50: Inf. în bulgară.

405,4 m. MÜNCHEN 100 kw.

16: Ora copiilor. — 16.25: Pauză. — 17: Concert de după amiază. — 18: Inf. — 18.15: Povestiri. — 18.25: Concert de după amiază. — 19: Otto Dobrindt cântă. — 20.10: Reportaj. — 21: Inf. — 21.15: Muzică de dans. — 22.20: Lied-uri populare. 23: Inf. — apoi concerte din Berlin.

455,9 m. KÖLN 100 kw. 658 kHz.

16.30: Pentru copii. — 17: Concert de după amiază. — 18.30: Inf. în engleză. — 18.40: Ghicitori vesele. — 19: Concerte

din Berlin. In pauză la 19.30: Din întâmplările timpului. — 20: Inf. în engleză. — 20.10: Reportaj. — 20.45: Conf. politică. — 21: Inf. In continuare, concerte din Berlin — 22.10: Inf. engleză. — 23: Inf. — 23.40: Inf. engleză. 0.20: Causerie. — 1.15: Inf. engleză.

523 STUTTGART 100 kw.

16: Muzică populară. — 16.30: Varietăți. — 16.45: Muzică populară (continuare). — 17: Muzică de după amiază, orch. Radio și pian. — 18: Inf. germană. — 18.30: Inf. franceză, apoi plăci. — 19: Din timp și viață. — 19.15: Concert de muzică franceză și germană. — 20: Inf. franceză. — 20.10: Plăci. — 20.45: Conf. politică. — 21: Inf. germană. — 21.15: Plăci, muzică din opere. — 22.10: Inf. franceză. — 23: Inf. germană. — 23.45: Inf. franceză. — 0.20: Inf. spaniolă. — 1.15: Inf. franceză.

ITALIA

369 m. MILANO 70 kw. 814 kHz.

20.15: Plăci. — 20.35: Met. — 20.40: Plăci, muzică simfonică. — 21: Semnal orar, comunicate, jurnalul radio. — 22: Emisiune teatrală în 3 acte. Apoi, muzică de dans. — 23.30: Concert pian. (Zecchi, Ravel). — 24: Jurnalul radio. — 0.15-1: Muzică de dans.

420,8 m. ROMA 50 kw. 713 kHz.

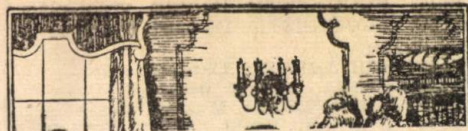
20: Inf. franceză și engleză. — 20.20: Căntece humoristice. — 20.40: Plăci. — 21: Semnal orar, comunicate, jurnalul radio. — 21.15: Muzică variată. — 21.30: Plăci, muzică din opere. — 22: „Conchita” operă în 4 acte de Zandonai. In pauză, voci din lume. — Inf. franceză. — Conf. — Inf. engleză. — Jurnalul radio. In continuare, muzică de dans. — 1: Inf. franceză. — 1.16: Inf. engleză.

492 m. FLORENȚA 20 kw.

19.55: Comunicate. — 20: Concert coral. — 20.20: Orch. — 20.50: Plăci, muzică din opere. — 21: Semnal orar, comunicate, jurnalul radio. — 21.15: Muzică din opere-plăci. — 23.30: Concert. — 22.15: Orch. — 22.45: Orch.-plăci. — 23.10: Muzică de dans. In pauză jurnalul radio.

ROMA (2 Ro)

11.10: Inf. italiană. Căntece populare italiene. Inf. engleză. — 11.30: Inf. arabă. Muzică arabă. — 12: Inf. franceză. Muzică ușoară. Duo pianistic. Trio vocal. — 13: Inf. engleză și chineză. Muzică de cameră. Duo vocal Pergolesi: Cântec; Paisie. — 10: Căntece; Mozart: Arie; Cimarosa: Căntece. Pian: (Scarlatti, Cimarosa-Malipiero, Chopin, Massenet, Ranzato, Mozart. Inf. italiană. — 14.30: Muzică variată. Radio-jurnal. — 17: Inf. italiană. Muzică ușoară. Duo chitară. Orch. modernă. Conf. — 17.55: Inf. engleză. 18.15: Muzică variată. (Verdi, Gounod, Mascagni, Puccini, Boito). Inf. politice sport. — 19.07: Emisiune arabă. — 19.20: Cronica turistică în limba sârbă. — 20.01: Inf. franceză. — 20.18: (31.15m-25.4m). — Inf. engleză. — 20.19: (3.02m.) Inf. română. — 20.37: (31.02m.) Muzică simfonică. Inf. — 20.38: (25.4m.-19.61m.) Muzică variată. Duo chitară. Duo pian. Radio-jurnal. Muzică variată (plăci). — 20.56: Inf. turcă. — 21.15: (31.15m.) Inf. politice grecești. Muzică de cameră greacă. — 21.15: (31.02m.) Din opere lirice La Wally, Lorelay. — 21.36: Inf. ger-

CRONICA TEATRALĂ

Prima noutate originală pe care ne-a dăruit-o Studio-Teatrul Național, a fost comedia dramatică „Fericirea mea”. Pusă în scenă de d. Soare Z. Soare, într-o excelentă distribuție, noua piesă a d-nei Claudia Millian se înfățișează ca un mare succes de public. Aplauzele stăruitoare dela premieră și afluența neobișnuită dela spectacolele următoare învederează că, și de astădată, poeta subtilă a „Cântecelor pentru Pasărea Albastră” a știut să rămână într-o cuceritoare comunicare de simțire cu mulțimea, căreia îi servește cel mai sincer teatru al feminității și pasiunilor încarcerate.

„Fericirea mea” este o complexă construcție de nuanțe și țintiri, nu numai în expresia ei dramatică ci și în temeiul ei de idee. Pe o dramă de adâncă și crudă explorare a unei căsnicii tolerate în minciuna pe care o impune prezența irezistibilă a unui copil, — autoarea piesei „Fericirea mea” a știut, cu o remarcabilă dibăcie teatrală, să altoiască divertismentul de calitate al prezentării unor tipuri din cea mai autentică faună a comicului familial. Dar tema eroismului femeii ce se cuirasează în maternitate pentru a răbda și înfrunta toate ofensele și nedreptățile, — oricât de suficientă ar fi fost pentru a hrăni durarea scenică a unei acțiuni, — nu este unica susținere a piesei d-nei Claudia Millian. Se mai strecoară, cu o discreție și cu o intensitate emoțională fără împiedecare, în această desfășurare dramatică de teme, și o baladă de un romantism ce nu violentează nici rutina cea mai sceptică: e balada iubirii înfrântă care nu moare. D-na Claudia Millian a fost în această linie — am zice: auxiliară — a dramei sale, de o fineță și de-o stăpânire care i-au supus repede toate inimile. Sunt multe batiste care se udă și multe gene care-și strică rimmelul la reprezentarea „Fericirii mele”.

Căci ceiace deosebește fără contestație piesa poetei noastre este acuitatea de sinceritate, de violentă, de necruțătoare sinceritate, a personajilor sale. Le vezi, le auzi, ca într-o surprindere nevrută de ele însele, într-o înlăturare parcă răzbunătoare a zidurilor ce le adăpostesc intimitatea și adevărul.

Credem că aceasta e și explicația succesului direct, prompt, cu care, și de astă dată, ca și cu „Vreau să trăiesc”, d-na Claudia Millian ia în stăpânire atenția publicului dela primele replici. Și este în această observație și lămurirea receptiei deosebite pe care drama o are în sensibilitatea publicului feminin. D-na Millian este una dintre rarele femei care izbutește să aducă femei reale în opera sa literară.

De aceia, interpretarea cere cu stăruință concursul vibrării sincere a celor ce asumă prezentarea unor existențe atât de adevărate. D-na Millian a găsit deplin în d-na Marioara Voiculescu o atare interpretă. D-nii Gingulescu, Mitru, d-nele Natașa Alexandra și Mihalcea s-au devotat cu înțelegere unei opere care le-a înlesnit succese și bucurii artistice de calitate.

Teatrul Național a reprezentat drama Profesorul Storișin de Leonida Andreew.

Turburatul și turburătorul scriitor care a dat respectului universal acea inegalabilă capodoperă ce se cheamă Iuda Iscariotul, ni se înfățișează și în piesa reprezentată aseară același crunt obsedat al zădărniciilor și fatalității. Subiectul e brodat pe obșnuita dualitate a literaturii ruse: virtutea fonciară și aproape înconștientă, rătăcind în oceanul animalității curente.

Se înghesuie sub același acoperiș două lumi, două universuri morale: grupul celor buni, cu profesorul și halucinantul lui elevă, grupul răilor, cu soția păcătoasă și abjectul ei amant. Între aceste două categorii se agită inconsistența unui medic înțelept de înfrângeri asemuitoare.

Profesorul Storișin este unul din acei Cristoși mărunți ai răstăgîrurilor absurde care impestrează, în viziunea slavă, violența noroiului moral al pământului. Prins ca o mură în stânca stratificărilor păcatului și mizeriei curente, eroul e un rătăcit al încrederii și incapacității lui de reacțiune la incitări și provocări dușmănoase din juru-i. Suntem în fața unei adevărate abilități sufletești dobândite prin exces de virtute. Cazul e, firește, cu desăvârșire rusec. Prin aceasta, drama adulterului unei soții neîmpăcate de căsnicie câștigă o specificitate la care se adaugă și renunțarea, foarte andreeviană, de a explica și fixa în determinări psihice ori sociale prezența pornirilor și căderilor adunate sub ochii noștri. De ce nevasta profesorului Storișin își înșală soțul pe care totuși pare a-l prețui și respecta? De ce, mai ales, se lasă înșosă cu atâta trivialitate de o brută zădărnice și inutil ofensatoare? Sunt întrebări pe care le poate pune numai spectatorul de temperament și educație latină, învățat cu regula delerminărilor logice și portretizărilor suficiente. Eroii lui Andreew apar brutal, în toată violența existenței lor prezente, fără osteneala niciunei descrieri sau lămuriri de antecedențe. Acțiunea lor este o teribilă spontaneitate vitală, o spontaneitate care se poate lipsi de orice funcționare a cauzalității, pentru a lua proporția unor continue fulgerări de neprevăzut și catastrofă.

Dar piesa lui Andreew mai are desigur și o ținută socială. Ea este o crudă secționare în vechea societate rusească. Destrămarea familiei care este pretutindeni pricina dîntăi a marilor cataclisme istorice, a luat evident în fostul imperiu al țarilor forme de neasemuită acuitate. Pentru a o prezenta cât mai aprig, mi-zoghinismul lui Andreew a concentrat în inconștiența animalică a femeii, — care poate fi tot atât de firesc o mamă înduioșată și o soție asasină, — toată sursa răului.

Spectacolul, regizat cu înțelegere de d. Victor Bumbestii, sub normele școlii de realizare scenică pe care o propagă astăzi la Teatrul Național d. Camil Petrescu, a obținut un categoric succes de public. Rolul profesorului Storișin a înlesnit d-lui Gheorghe Calboreanu o intrupare din cele mai emoționante și autentice.

DEM. THEODORESCU

mană. — 22: Trans. concert. In pauze inf. franceze și engleze. — 0.30: Inf. spaniolă. — 0.45: Inf. greacă. Muzică greacă. sopran. — 1: (31.02m.) Inf. franceză. — 1.16: (31.02m.) Inf. engleză. — 1-2.25: Inf. spaniolă. Concert simfonic. orch. (Gavazzeni, Zandonai, Margola, Rocca). — Inf. portugheză. — Inf. italiană. — 2.30-4: Inf. engleză. Selecțiuni de cântece populare. Inf. italiană.

SLOVACIA

298.8 m. BRATISLAVA 13.5 kw.

17.15: Marș. inf. — 17.30: Schumann: scene de copii. — 17.45: Conf. — 18: Pentru tineret. — 18.10: Concert. — 18.30: Conf. — 18.50: Inf. — 19: Emisiune germană. — 20: Inf. — 20.20: Curs de germană. — 20.40: Ciclu de lied-uri în dialect. — 22: Concert seral. orch. Radio. — 22.45: Inf. — 23: Inf. italiană, engleză și franceză. — 23.15: Muzică de dans. — 23.45: Inf. germană, maghiară și rusă.

TURCIA

1648 m. ANKARA 120 kw.

12.30: Semnal orar. — 12.35: Inf., bul. met. — 12.50: Muzică turcă-plăci. — 23.30: Muzică variată-plăci. — 18: Programul

următor. — 18.05: Semnal orar, inf., bul. met. — 18.55: Muzică jazz. — 19: Causerie. — 19.15: Muzică turcă. — 20.15: Causerie. — 20.30: Muzică turcă. — 21.15: Orch. Radio. (Marx, Lincke, Künke, Tosti, Bériot, Ceaikowsky, Grit, Beethoven, Lehat). — 22: Inf., bursa. — 22.20: Muzică orch. — 22.35: Concert. Mozart: Simfonie pentru vioară și alto. — 23: Muzică jazz-plăci.

HUNGARIA

549 m. BUDAPESTA 120 kw.

13.10: Recital pian. — 13.40: Jurnalul vorbit. — 13.55: Arie din opere. — 14.30: Muzică militară. — 15.30: Jurnalul vorbit. — 17.15: Jumătate oră pentru tineretul școlar. — 17.45: Jurnalul vorbit. — 18: Inf. slovacă și ruteană. — 18.15: Causerie. — 18.45: Orch. Radio. — 19.20: Dialog. — 20.15: Jurnalul vorbit. — 20.25: Orch. de țigani. — 21.15: Orch. Operei, dir. Rajter. — 22.40: Jurnalul vorbit. — Inf. slovacă și ruteană. — 23.05: Muzică

dens-plăci. — 24: Inf. germană, engleză și franceză. — 0.20: Orch. de țigani Balasz. — 1.05: Jurnalul vorbit. — 19.50: Orch. de țigani Lakatos. — 20.30: Curs de germană. — 21: Inf. ungară, slovacă și ruteană. — 21.20: Causerie. — 21.50: Plăci.

MARTI

BULGARIA

352,9 SOFIA 100 kw.

12.45: Concert de amiază. — 13.12: Orch. Radio. — 13.15: Inf. — 13.35: Continuarea concertului. — 14: Solo vocal și instrumental. — Muzică ușoară. — 18: Ora familiei. — 19: Concert variat. — 19.30: Causerie. — 19.45: Valsuri. — 20: Concert Orch. Radio. — 20.30: Inf. — 20.50: Muzică ușoară. — 21: Muzică de cameră. — 21.30: Romante rusești. — 22: Solo instrumental. — 22.15: Știri de presă. — 22.20: Muzică ușoară. — 22.15: Anunțarea programului. — 22.30: Dansuri. — 22.45: Inf. — 22.55: Evenimentele săptămânii, în germană. — 23.05: Dansuri.

ELVEȚIA

443,1 m. SOTTENS 100 kw.

19.35: Conf. — 19.45: Intermezzo. — 19.50: Comunicate diverse. — 20: Intermezzo. — 20.05: Conf. — 20.30: Plăci. — 20.50: Inf. — 21: Varietăți. — 21.30: Comedie în 4 acte de Cehov. — 23.20: Inf. — 23.30: Cântec elvețian.

540 m. BERÖMUNSTER 100 kw.

19.15: Conf. — 19.35: Conf. — 19.50: Comunicate. — 20: Patru lied-uri spaniole acompaniate de gitară. — 20.15: Cronica mondială. — 20.30: Inf. — 20.40: Clopote. — 20.50: Muzică. — 21.15: Piesă radiofonică. — 22: Concert Orch. Radio. — 23: Inf. — 23.10: Concert orgă.

GERMANIA

269,5 m. MELNIK 100 kw.

16: Concert de după amiază din Hamburg. — 18: Inf. — 18.10: Poezii și muzică. — 18.40: Reportaj. — 19.20: Muzică la două pian (Mozart). — 19.30: Din întâmplările timpului. — 20: Oră cehă. — 20.30: Reportaj. — 20.45: Conf. politică. — 21: Inf. — 21.15: Varietăți. — 21.45: Concert seral din Berlin. — 23: Inf. — 23.30: 2: Muzică nocturnă. In pauză Inf.

291 m. KOENIGSBERG 100 kw.

17: Concert din Hamburg. — 18: Inf. — 18.10: Conf. tehnică. — 18.25: Suită pentru două pian. — 18.50: Conf. — 19.10: Plăci. — 19.30: Din întâmplările timpului. — 20: Concert din Deutschlandsender. — 20.10: Reportaj. — 20.30: Inf. lituaniană. — 21: Inf. — 21.15: Plăci. — 22: Hugo Wolf, scenă radiofonică despre viața și lied-urile sale. — 23: Inf. — 23.20: Concert din Berlin. In pauză la 23.30 Inf. lituaniană. — 1: Inf. — Muzică nocturnă.

316 m. BRESLAU 100 kw.

16.30: Pentru copii. — 17: Concert de după amiază. — 18: Inf. — 18.10: Anec

dote. — 18.20: Inf. ungară. — 18.30: Inf. română. — 18.40: Inf. sârbă. — 18.50: Intermezzo muzical-plăci. — 19: Scenă radiofonică. — 19.20: Intermezzo muzical-plăci. — 19.30: Din întâmplările timpului. — 20: Concert distractiv din Berlin. — 20.30: Inf. română. — 20.40: Inf. sârbă. — 21: Inf. — 21.15: Plăci. — 21.50: Dela Suez la Jaschoda. — 22: „Suez” scenă radiofonică de Hans Rehberg. — 23: Inf. — 23.20: Inf. sârbă. — 23.30: Inf. ungară. — 23.40: Inf. română. — 23.50—2: Concert distractiv din Berlin.

331,9 m. HAMBURG 100 kw.

16: Concert de după amiază. Orch., vioară. (Rossini, Verdi, Spohr, Schumann, Reger, Dohnanyi, Sibelius, Liszt). 18.10: Lied-uri de Schubert și Hugo Wolf. 18.30: Inf. engleză. — 18.40: Oră veselă. — 19.30: Din întâmplările timpului. — 20: Inf. engleză. — 20.10: Comunicate sportive. — 20.15: Trans. Berlin. In pauze la 21: Inf. — 22.10: Inf. engleză. — 23: Inf. — 23.40: Inf. engleză. — 0.20: Causerie în engleză. — 1.15: Inf. în engleză.

356,7 m. BERLIN 100 kw. 841 kHz.
1571 m. DEUTSCHLANDS 150 kw.

16: Concert de după amiază (orch., vioară). — 18: Inf. — 18.10: Tineretul cântă. 18.45: Concert de orch. In pauză, actualități. — 20.10: Reportaj. — 20.25: Conf. politice. — 21: Inf. — 21.15: Salut din patrie. — 21.45: Muzică de marșuri. — 22: „Max și Moritz” de Busch. Muzică pentru bariton și orch. — 23: Inf. și reportaj. — 23.30: Melodii din opere-plăci. — 1: Muzică nocturnă.

382,2 m. LIPSCA 120 km. 785 kHz.

15: Inf. — 16.10: Conf. — 16.30: Concert dat de studenții conservatorului din Lipsca. — 17: Concert din Hamburg. — 18: Inf. — 18.10: Concert din Berlin. — 19: Trans. Deutschlandsender. In pauză la 19.30: Din întâmplările timpului. — 20.10: Reportaj. — 20.45: Inf. în bulgară. — 21: Inf. — 22.10: Inf. în bulgară. 23: Inf. — 23.50: Inf. în bulgară.

405,4 m. MÜNCHEN 100 kw.

16: Cântăm și concertăm. — 17: Concert de după amiază din Hamburg. — 18: Inf. met. — 18.15: Povestiri. — 18.25: Muzică veselă-plăci. — 19: Orch. Otto Dobrindt cântă. In pauză la 19.30: Din întâmplările timpului. — 20.10: Reportaj. 21: Inf. — 21.15: „Farmecul melodiei”, muzică pian de Mozart, Schubert, Beethoven, Brahms, Chopin. — 22.05: Plăci. 23: Inf., apoi concerte din Berlin.

455,9 m. KÖLN 100 kw. 658 kHz.

16.15: Plăci. — 16.30: Conf. — 16.45: Muzică pian (Reger, Casella, Albeniz). — 17: Emisiune filantropică. — 18: Inf. — 18.10: Pentru tineret. — 18.30: Inf. engleză. — 18.40: Anecdote și muzică. — 19: Concerte din Berlin. In pauză la 19.30: Din întâmplările timpului. — 20: Inf. engleză. — 20.10: Reportaj. — 20.45: Conf. politică. — 21: Inf. în continuare, concerte. — 22.10: Inf. engleză. — 23: Inf. 23.40: Inf. engleză. — 0.20: Causerie în engleză. — 1.15: Inf. engleză.

523 STUTTGART 100 kw.

16: Oră distractivă. — 17: Concert de după amiază, orch. Radio și pian. — 18.30: Inf. germană, apoi plăci. — 19: Din timp și viață. — 19.15: Concert, muzică franceză și germană. — 20.10: Plăci. 20.45: Conf. politică. — 21: Inf. germană. — 21.15: Din opere italiene-plăci. — 22.10: Inf. franceză. — 22.20: Sunete din Viena (plăci). In pauză la 23: Inf. germană. — 23.45: Inf. franceză. — 0.20: Inf. spaniolă. — 1.15: Inf. franceză.

ITALIA

369 m. MILANO 70 kw. 814 kHz.

20.15: Plăci. — 20.35: Met. — 20.40: Plăci, muzică din opere. — 21: Semnal orar, comunicate, jurnalul radio. — 21.15: Plăci. — 21.30: Quintet. — 22: Concert simfonic. — 23.25: Scenă radiofonică. — 24: Jurnalul radio. — 0.15—1: Muzică de dans.

420,8 m. ROMA 50 kw. 713 kHz.

20: Inf. franceză și engleză. — 20.35: Met. — 20.40: Plăci. — 21: Semnal orar, comunicate, jurnalul radio. — 21.15: Plăci, melodii și romane. — 21.30: Orch., mezzo sopran. — 21.30: Jurnalul radio în arabă. 22: Istoria teatrului dramatic. 22.20: Conf. 2.30: Varietăți, orch. modernă. — 23.30: Concert de madrigale. — 24: Jurnalul radio. — 0.15-1: Muzică de dans. — 1: Inf. franceză. — 1.16: Inf. engleză.

492 m. FLORENȚA 20 kw.

19.55: Comunicate. — 20: Orch. — 20.30: Concert coral. — 21: Semnal orar, comunicate, jurnalul radio. — 21.15: Plăci, muzică simfonică. — 21.30: Trans. unei opere de Carabella. In pauză, muzică de dans. — 23.30: Muzică variată și de dans. — 24: Jurnalul radio.

ROMA (2 Ro)

11:00: Inf. italiană, Muzică de cameră: vioară, harpă. (Bach, Porpora, Martini, Principe). — Inf. engleză. — 1.30: Muzică arabă. Inf. arabă. — 12: Inf. franceză. Concert simfonic. Haydn: Simfonie re-major Nr 101; Murtucci: Nocturnă în sol bemol op. 70 Nr. 1; Doccherini: Menuet în la. — 13: Inf. engleză. — Din opere lirice (Puccini: „Manon Lescaut”; „Boema”; Tosca, Madame Butterfly, Turandot). Inf. italiană. — 14.30: Concert. (Lualdi, Pizzini, Martucci, Widor). Conversație. — Duo pian. (Strauss, Arnoldi, Bormioli. Jurnalul radio. — 16: Comunicate în italiană și franceză. — 17: Inf. italiană. Concert simfonic, orch. (Tartini, Haydn, Liszt). — 17.55: Inf. engleză. — 18.15: Muzică ușoară. Cântece din filme italiene. Orch. Radio, Inf. politice sport. — 19.07: Emisiune arabă. Concert. — 19.20: Cronica turistică în ungară. — 20.01: Inf. și conf. franceză. — 20.18: (31.15-25.4m.) Inf. engleză. — 20.19: (31.02m.) Inf. română. — 20.37: (31.02m.) Selecțiuni din „Turandot” de Puccini. — 20.38: (25.4m.-19.61m.) Muzică de cameră. Vioară, Veracini: Sonată mi-minor; Ibert: Cântec; Ferrara: Burlesca. Semnal orar. Radio-jurnal. — 20.56: Inf. turcă. — 21.15: (31.15m.) Inf. politice, inf. greacă. Muzică variată, sopran, tenor. — 21.15: (31.02m.) Muzică ușoară. — 21.36: Inf. germană. — 22: Trans. concert. In pauze, inf. franceze și engleze. — 0.30: Inf. spaniolă. — 0.45: Inf. greacă. — 1: (31.02m.) Inf. franceză. — 1.16: (31.02m.) Inf. engleză. — 1-2.25: Inf. spaniolă. Selecțiuni din „Andrea Chenier” de Giordano. Inf. portugheză. Concert, cântece italiene. Conf. Inf. italiană. — 2.30-4: Inf. engleză. Concert simfonic. (Zandonai, Margola, Rocca) Concert, muzică de Bach, Cirenai, Galezza, Wagner. Inf. italiană.

SLOVACIA

298,8 m. BRATISLAVA 13,5 kw.

17.15: Inf. — 17.30: Jumătate oră muzicală. — 18.05: Emisiune maghiară. — 18.50: Inf. maghiară. — 19: Inf. germană. — 20: Inf. — 20.20: Actualități. — 20.30: Muzică țigani. Conf. — 21.15: Concert violoncel. — 21.45: O vizită în atelierul unui pictor. — 22: Concert popular seral. — 22.45: Inf. italiană, engleză și franceză. — 23.15: Soli instrumental. — 23.45: Inf. germană, maghiară și rusă.

FILMUL GÂNDIRII ABSTRACTE

Având la îndemână mijloace nelimitate de exprimare (dela fotografia sonoră a realității până la culezătoarele viziuni ale închipuirii), cinematograful nu se sfiește astăzi să întreprindă cele mai ciudate experiențe de artă-aplicată, amestecând istoria cu muzica, humorul cu filosofia și basmul fantastic cu aspectele de amănunt ale vieții cotidiene.

Nu există niciun subiect demn de luare aminte, atrăgător prin originalitatea lui sau ispășitor prin noutate, pe care filmul să-l respingă ca nepotrivit cu idealurile sale estetice.

Ecranul nu se mărginește, astfel, să prezinte înaintea ochilor noștri uimiți imagini evocatoare și sunete limpezi, ci, încălcând tărâmurile străine, atacă marile probleme ale metafizicii, se ia la harță cu eternitatea, fine predici morale și flutură pe întuneric temerare interpretări despre tainele necunoscutului de dincolo de timp și spațiu.

O asemenea încercare a fost făcută cu povestirea intitulată în românește: „Prietenă noastră moarte”.

Autorul scenariului a pornit dela o gândire mai veche, care vrea, ca pentru unii oameni împovărați de greutatea anilor sau chinuți de sfâșierile unei boale fără leac, trecerea la cele veșnice să nu fie o groază osândă, ci o lumină oșă mântuire: o ușurare...

Această concepție despre virtuțile total-tămăduitoare ale morții ar fi putut să încapă într'un volum de mai multe sute de pagini; cuvântul are tot soiul de nuanțe pentru a evoca întreg conținutul noțiunilor abstracte. Teatrul și cinematograful, suferind în privința aceasta de aceleași păcate, nu izbutesc atât de ușor să încarneze cugetările și să dea supranaturalului un vestmânt de esență pământească.

În filmul „Prietenă noastră moarte” s'a căutat o formulă de tranzație între drama realistă și alegoria filosofică.

Printre personajii în carne și oase, cunoscute fiecăruia dintre noi după pildăle vii pe care le întâlnim pretutindeni, se strecoară pe pânza sălii de spectacol o figură neobișnuită, care simbolizează moartea însăși.

În traducere se numește, destul de artificial: domnul Aripă.

Domnul Aripă e un soi de commis-voyageur al despărțirilor funebre, purtând pălărie moale și pardesiu dela „Cehoslovacia”...

Așa a fost modernizat în „studio” geniul morții, luându-i-se din mâini înfricoșata coasă, și craniul de schelet pe pe umeri.

În felul acesta, mesagerul neînduplecat apare pe ecran ca un funcționar îmbrăcat corect, surăzător și amabil, care se prezintă la termen să îndeplinească fără bătaie de cap formalitățile plicticoase ale călătoriei fără întoarcere.

În locul arătării de spaimă și cutremur, moartea se așază la căpătâiul oamenilor sub chipul unui amic necunoscut, care vorbește domol, liniștitor, oferind celor bolnavi și ostențiți un loc de netulburat repaos și ștergerea tuturor durerilor.

Autorul filmului „Prietenă noastră moarte” a născocit o intrigă amuzantă, dând unui bunic dornic să-și crească singur nepotul iubit, prilejul neașteptat de-a prinde moartea în capcană, imobilizând-o cu haz într'un copac și imple-

dicând-o pentru mulți ani să mai facă victime...

Absurdă viclenie și tentativă nesăbuită, căci moșneagul îndărătnic și isteț, după un lung șir de peripecii, jumătate trăite, jumătate închipuite, ajunge la constatarea că moartea nu-i un tragic desnodământ al tuturor nădejdlor sufletului nostru, ci dimpotrivă, începutul unei alte vieți, care nu cunoaște tristețea și nici sfârșit nu va avea vreodată.

Anumite părți ale acestui film, străbătut în firul lui conducător de-o concepție creștină, pot să fie socotite oarecum naive, iar unele amestecuri de naturale și simbolism — prea hazardate; totuși, în întregimea ei, povestirea transpusă pe ecran răscolește cele mai ascunse coarde ale inimii și dă mult de gândit. Ceiace nu se întâmplă, îndeobște, la cinematograful...

Să nu uităm, în post-scriptum, jocul firesc și sobru, încărcat de humor și poezie, al marelui-actor care se cheamă Lionel Barrymore.

A. H.

GOSPODĂRIE

Sunt zeci de mici taine sau dacă vrei mici dibăcii cari fac adesea mândria unei bune gospodine.

Invățați-le, doamnelor, trecându-le într'un caiet.

ALBUȘULUI DE OU

i se adaugă un pic de sare ca să se poată întări mai repede.

ANDIVELE,

înainte de a le fierbe, sau înăbuși, trebuie presărate cu puțin zahăr pudră.

CARTOFII

rămân albi și gustoși dacă le punem zeamă de lămâie la fiert.

CLĂTITE

subțiri se obțin adăugând aluatului, drojdie (cât apucăm cu două degete).

Acelaș lucru când pregătim un suflor oarecare.

UNTUL,

dacă e prea întărit și nu-l putem freca repede pentru prăjitură, — adăugându-i puțină făină, devine imediat moale.

REȚETĂ PENTRU PILAF

Spălăm orezul de mai multe ori în apă caldă, apoi îl întindem pe o hârtie curată, ca să se usuce bine, în cuptorul puțin încălzit.

Topim puțin unt și când e bine înfierbântat adăugăm orezul uscat și-l prăjim mișcând mereu cratița.

În acelaș timp, punem într-o cratiță puțină supă. Când clocotește o turnăm peste orez. Sărăm și lăsăm să fiarbă până scade complet.

Topim apoi altă bucată de unt până se rumenește puțin și turnăm peste orezul scăzut. Acoperim. Lăsăm totul la căldură până se umflă.

Cu cel mai ieftin ca și cu cel mai scump orez, procedând ca mai sus, vom avea întotdeauna un pilaf gustos și alb.

IULIA LASCU

Adina-Bacău. — Ce v'as putea spune? Depinde de culoarea feței de masă. Dacă e verde deschis, puneți pe masă flori roșii; dacă e verde închis — flori albe. În cupe joase sau aranjate în coronițe.

Bunul gust al gazdei poate imagina aranjamente încântătoare.

Dar, un lucru: luați o singură culoare de flori.

I. L.

TURCIA

1648 m. ANKARA 120 kw.

12.30: Semnal orar. — 12.35: Inf., bul. met. — 12.50: Muzică ușoară variată-plăci. — 18: Programul următor. — 18.05: Semnal orar, inf., bul. met. — 18.25: Muzică de dans-plăci. — 18.55: Căuserie. — 19.10: Muzică turcă. — 19.50: Căuserie. — 20.05: Muzică turcă. — 21: Concert. 21.15: — Orch. Radio. Muzică de: Verdi, Boieldieu, Moniuszko, Marschner, Ceaikowsky). — 21: Inf., bursa. — 22.20: Ora liberă. — 22.30: Muzică arii din opere. — 22.55: Muzică jazz-plăci.

UNGARIA

549 m. BUDAPESTA 120 kw.

13.10: Orch. — 13.40: Jurnalul vorbit. — 14.30: Plăci. — 15.30: Jurnalul vorbit. — 17.10: Pentru doamne. — 17.45: Jurnalul vorbit. — 18: Inf. slovacă și ruteană. 18.15: Reportaj. — 18.50: Orch. de țigani Kiss. — 19.50: Căuserie. — 20.15: Jurnalul vorbit. — 20.25: Orch. Radio. — 21.20: „Hallali” căuserie cu plăci. — 22.10: Recital violoncel. — 22.40: Jurnalul vorbit. Inf. slovacă și ruteană. — 23.05: Orch. „Melles”. — 24: Inf. germană, italiană, engleză și franceză. — 0.25: Plăci. — 1.05: Jurnalul vorbit.

MIERCURI

BULGARIA

352,9 SOFIA 100 kw.

12: Din opere. — 12.30: Căuserie. — 12.45: Concert de amiază. — 13.15: Inf. — 13.35: Continuarea concertului. — 14: Concert popular. — 14.30: Muzică ușoară. — 15.30: Muzică populară. — 18: Ora copilului. — 19: Concert pentru tineret. — 19.30: Căuserie. — 19.45: Coruri. — 20: Concert. — 20.30: Inf. — 20.50: Muzică ușoară. — 21: Lucia di Lammermoor, operă de Donizetti. Ia pauză, știri de presă, inf. — 23: Dansuri. — 23.30: Muzică populară.

ELVETIA

443,1 m. SOTTENS 100 kw.

19: Pentru tineret. — 19.40: Concert. — 19.50: Comunicate diverse. — 20: Intermezzo. — 20.15: Actualități. — 20.50: Inf. — 21: Clopote. — 21.35: Concert simfonic. — 23.20: Inf.

540 m. BERÖMUNSTER 100 kw.

19.30: Scene de pădure de Schumann. — 19.50: Comunicate. — 20: Conf. — 20.30: Inf. — 20.40: Clopote. — 20.45: Curs de italiană. — 21.15: Trans. teatrală. — 23.15: Inf.

GERMANIA

269,5 m. MELNIK 100 kw.

16.30: Pentru tineret. — 17: Concert de după amiază. În pauză, inf. — 19: Conf. — 19.15: Muzică pian. Bach: Sonată op. 5 Nr. 3 pentru pian; Bach: Capricio simfonic pentru pian. — 19.30: Din întâmplările timpului. — 20: Oră cehă. — 20.30: Reportaj. — 20.45: Conf. politică. — 21: Inf. — 21.15: Concert după dorință. — 23: Inf. — 23.30-2: Muzică nocturnă din Berlin. În pauză inf.

291 m. KOENIGSBERG 100 kw.

16.30: Pentru tineret. — 17: Concert orch. Radio. — 18: Inf. — 18.10: Pentru copii. — 18.35: Soliști concertează. — 19.10: Conf. — 19.30: Din întâmplările timpului. — 20: Concert. — 20.10: Reportaj. — 21: Inf. — 21.15: Concert după dorință. — 23: Inf. — 23.20: Concert. — 23.30: Inf. lituaniană. — 1 Inf. — 1.10: Muzică nocturnă.

316 m. BRESLAU 100 kw.

16.30: Pentru tineret. — 17: Concert de după amiază din Lipsca. — 18: Inf. 18.10: Povestiri. — 18.20: Inf. ungară. — 18.30: Inf. română. — 18.40: Inf. sârbă. 18.50: Intermezzo muzical-jlăci. — 19: pentru doamne. — 19.30: Din întâmplările timpului. — 20: Concert distractiv din Berlin. — 20.30: Inf. română. — 20.40: Inf. ungară. — 20.50: Inf. sârbă. — 21: Inf. — 21.15: Mare concert după dorință pentru militari. — 23: Inf. — 23.20: Inf. sârbă. — 23.30: Inf. ungară. — 23.40: Inf. română. — 23.50: Concert distractiv. (Orch., soliști). — 1: Inf. — 1.10: Concert distractiv din Berlin.

331,9 m. HAMBURG 100 kw.

16: „Quartet coarde mi-minor” de Fr. Smetana (plăci). — 16.30: Cantată după vechi melodii pentru cor și orch. — 17: Pentru doamne. — 17.15: Muzică de dans. 18: Inf. — 18.10: Muzică pentru orgă. — 18.50: Intermezzo muzical-plăci. — 19: vestiri și lied-uri. — 19.10: Plăci. — 19.30: Din întâmplările timpului. — 20: Inf. engleză. — 20.10: Comunicate sportive. — 20.15: Trans. Berlin. În pauze la 21: Inf. 22.10: Inf. engleză. — 23: Inf. — 23.40: Inf. engleză. — 0.20: Căuserie în engleză. 1.15: Inf. engleză.

356,7 m. BERLIN 100 kw. 841 kHz.

1571 m. DEUTSCHLANDS 150 kw.

17: Două ore vesele (orch., cor, soliști). 19: Emisiune festivă. În pauză la 19.30: Din întâmplările timpului. — 20.10: Reportaj. — 20.45: Conf. politică. — 21: Inf. — 21.15: Concert seral. — 23: Inf. — 23.30: Muzică de cameră. — 24: Emisiune nocturnă. — 1: Inf. Apoi, muzică nocturnă.

382,2 m. LIPSCA 120 km. 785 kHz.

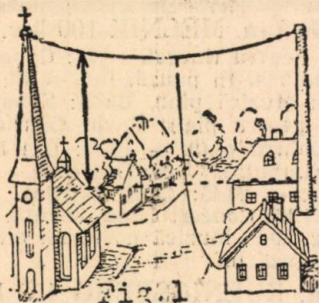
16: Conf. — 16.15: Concert bariton, pian „Brahms, Schumann, Plüdemann). — 16.50: Conf. — 17: Două ore vesele. Orchestră și soliști. În pauză la 18 Inf. — 19: Trans. Deutschlandsender. — 20.10: Reportaj. — 20.45: Inf. bulgară. — 21: Inf. — 22.10: Inf. bulgară. — 23: Inf. — 23.50: Inf. bulgară.

405,4 m. MÜNCHEN 100 kw.

16: Jumătate oră veselă. — 16.30: Pentru tineret. — 17: Melodii vesele executate de quintetul Wörthmüller. — 18:

ANTENA EXTERIOARĂ

Un paradox, rostit de eminentul radiofizician german profesorul Nesper, afirmă că „cea mai eficace amplificare de înaltă frecvență este o antenă bună”. Înțelesul adevărat al acestei fraze este că o

antena exterioară bună livrează o energie de înaltă frecvență suficientă pentru o recepție bună, chiar fără să folosim un aparat complicat, echipat cu numeroase etaje amplificatoare de înaltă frecvență.

Dar ce se consideră ca o antenă bună? Fără îndoială, o realizare capabilă să culeagă cât mai multă energie din eter. Numai antena exterioară corespunde acestui scop, iar calitatea antenei depinde de lungimea și înălțimea ei, precum și în raportul ei față de obiectele înconjurătoare.

În fig. 1 avem exemplul unei antene exterioare ideale. Ea este întinsă între

vârful turnului și coșul de fabrică, prin urmare este foarte înaltă. Firul colector se întinde la o înălțime de 25 metri peste sol și 15 metri peste vârful acoperișurilor din împrejurimi.

E necesar să facem o observație: la antenele exterioare nu contează înălțimea lor de la suprafața pământului, ci numai înălțimea lor față de acoperișuri, pomi, arbori, sârme de telefon, rețele electrice etc. din apropiere. Iar acolo unde sunt multe antene, înălțimea antenei contează numai dela celelalte antene în sus.

Prin urmare, dacă pe un acoperiș sunt șase antene, posesorul antenei cele mai înalte va avea recepția cea mai bună, iar celelalte antene contează numai ca surogate.

La antena ideală, desenată în fig. 1, o linie punctată arată nivelul acoperișurilor (8—10 metri asupra solului). Săgeata dublă indică înălțimea eficace a antenei: 15 metri. Deci înregistrăm două no-

țiuni: înălțimea absolută, socotită de la pământ, în cazul de față 25 metri, precum și înălțimea eficace, socotită de la nivelul acoperișurilor, pomilor, sârmelor

ANTENA INTERIOARĂ

Antena ascunsă în podul casei, mon-

ată în camera, pe balcon, etc., este decât un surogat, o slabă imitație a antenei exterioare. Ea livrează o energie de 10—50 de ori mai mică decât o antenă exterioară normală.

Undele emise de posturile de radiodifuziune trec și prin clădiri, ziduri, etc. însă mediul ideal de propagare este și rămâne numai aerul. Figura 2 ne dovedește, că în cuprinsul orașului, servicii bune numai o antenă foarte înaltă poate oferi, căci undele (linia ondulată groasă) ajung la ea fără să sufere pierderi mari. În schimb, la antena interioară undele ajung extrem de slăbite (linia șerpuitoare punctată).

Inf., met. — 18.15: Povestiri. — 18.25: Melodii-plăci. — 18.40: Melodii variate în ton popular. — 19.30: Concert de după amiază. În pauză la 20.10: Reportaj. — 21: Inf. — 21.15: Concert după dorință. — 23: Inf., apoi concerte din Berlin.

455,9 m. KÖLN 100 kw. 658 kHz.

16.20: Muzică la plăci. — 16.30: Pentru tineret. — 17: Emisiune filantropică. — 18: Inf. — 18.10: Pentru cinefili. — 18.30: Inf. engleză. — 18.40: Cântecul romantic (bariton, pian). Schubert. Schumann, Brahms, Wolf, Schoeck. — 19: Concert din Berlin. — 19.30: Din întâmplările timpului. — 20: Inf. engleză. — 20.10: Reportaj. — 20.45: Conf. politică. — 21: Inf. din Berlin și concerte. În pauze la 22.10 Inf. engleză. — 23: Inf. — 23.40: Inf. engleză. — 0.20: Căuserie în engleză. — 1.15: Inf. în engleză.

523 STUTTGART 100 kw.

16: Ora veselă a copiilor. — 16.45: Barnabas von Geczy cântă-plăci. — 17: Muzică de după amiază, orch. Radio. — 18: Inf. germană. — 18.15: Povestire. — 19: Din timp și viață. — 19.15: Muzică germană și franceză. — 20: Inf. franceză. — 20.10: Seară festivă-plăci. — 20.45: Conf. politică. — 21: Inf. germană. În continuare, concert seral. În pauze la 22.10 Inf. franceză. — 23: Inf. germană. 23.45: Inf. franceză. — 0.20: Inf. spaniolă. — 1.15: Inf. franceză.

369 m. MILANO 70 kw. 814 kHz.

20.15: Plăci — 20.35: Plăci. — 20.45: Pentru filateliști. — 21: Semnal orar, comunicate, jurnalul radio. — 21.15: Plăci — 21.30: Orch. — 22: Conchita, operă în 4 acte de Zandonai. În continuare, voci din lume. Conf. Jurnalul radio. Muzică de dans.

420.8 m. ROMA 50 kw. 713 kHz.

20: Inf. franceză și engleză. — 20.20: Căntece. — 20.35: Plăci. — 20.45: Pentru filateliști. — 21: Semnal orar, comunicate, jurnalul radio. — 21.15: Plăci-muzică din opere. — 21.30: Orch. ritmică și de dans. — 21.30: Jurnalul radio în arabă. — 22: Emisiune radiofonică. — 23.20: Concert pian. — 24: Jurnalul radio. 0.15-1: Muzică de dans. — 1: Inf. franceză. — 1.16: Inf. engleză.

492 m. FLORENȚA 20 kw.

19.55: Comunicate. — 20: Orch. — 20.30: Muzică de cameră. — 21: Semnal orar, comunicate, jurnalul radio. — 21.15: Plăci-muzică simfonică. — 21.30: Muzică din filme. — 22: Orch. ritmică și de dans. — 22.30: Varietăți. — 23.10: Muzică de dans. — 23.30-1: Muzică variată și de dans. În pauză la 24 Jurnalul radio.

ROMA (2 Ro)

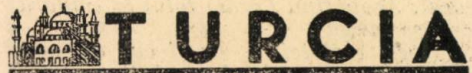
11.10: Inf. italiană Muzică variată. De Serra, Marchetti, Ansaldo, Bixio, Casé Rucione. Inf. engleză. — 11.30: Inf. arabă, muzică arabă. — 12: Inf. franceză — Actul I din „La fiera di Sorocinzi” de Mussorgski. — 13: Inf. engleză Muzică ușoară, Orch. (Brunetti, Dvorak, Ponchielli). Conf. în chineză Orch. (Escobar, Rizza, Wood, Santoliquido Rosi, Buzzi-Peccia) Duo pian, Inf. italiană 14.30: Căntece Căntece populare, trio vocal Albanese, Ignoto, Pratella, Caracciolo, Rossini, Sadere, Melio. Jurnalul radio. — 17: Inf. italiană „Traviata” de Verdi. — 17.55: Inf. engleză. — 18.15: Concert simfonic. (Respighi, Mule, cilea de Falla, Reinel). Inf. politică, sport. — 18.54: Inf. albaneză. — 19.07: Concert. — 20.01: Inf. franceză. — 20.18: (3115m.-254m.) Inf. engleză. — 20.19: (31.02 m.) Inf. română. — 20.37: (31.02m.) Inf. ungară. — 20.37: (31.15m.) Muzică variată, trio vocal. — 20.38: (254m.-19.61m.) Voci frumoase. (Caruso, Saliapin, Battistini, Muzio) Semnal orar, jurnalul radio. — 20.56: Inf. turcă. — 21.15: (31.15m.) Inf. politice grecești, Muzică greacă. — 21.15 (31.02m.) Muzică de cameră. (Pergolesi, Bach, D'Ambro-

sio). — 21.36: Inf. germană. — 22: Trans. concert. În pauze inf. franceză și engleză. — 0.30: Inf. spaniolă. — 0.45: Inf. greacă. Muzică populară greacă. — 1: (31.02m.) Inf. franceză. — 1.16: (31.02m.) Inf. engleză. — 1: Inf. spaniolă. Muzică de cameră. Cor polifonic feminin. Inf. portugheză. Muzică braziliană. Inf. italiană. — 2.30-4: Inf. engleză. Muzică ușoară. (Marchetti, Filippini, Valabrega, Bonavolonta, Larocca, Mascheroni, Liuton, Bertini, Poletto, Ferraris, Zambelli, Berni, Frondel) Duo filarmonică. (Pagano, Becucci, Ivanovici). Inf. italiană.

298.8 m. BRATISLAVA 13.5 kw.

17.15: Inf. — 17.30: Jumătate oră literară. — 18: Căuserie pentru tineret. — 18.25: Intermezzo muzical. — 18.30: Conf. pedagogică. — 18.45: Intermezzo muzical. — 18.50: Inf. maghiară. — 19: Emisiune germană. — 19.45: Inf. germană. — 20: Inf. — 20.20: Curs de limba germană. — 20.40: Concert distractiv. — 21.45: Conf. — 22: Piesă radiofonică. — 22.45: Inf. — 23: Inf. italiană, engleză și franceză. 23.15: Muzică de țigani. — 23.45: Inf. germană, maghiară și rusă.

1648 m. ANKARA 120 kw.

12.30: Semnal orar. — 12.35: Inf., bul. met. — 12.50: Muzică turcă-plăci. — 13.30: Orch. Radio. (Fredericksen, Delibes, Zikoff, Becce, Mendelssohn). — 18: Programul următor. — 18.05: Semnal, orar, inf., bul. met. — 18.25: Muzică turcă. — 19.25: Căuserie. — 19.40: Muzică urcă. — 20.20: Reprezentatie teatrală. — 20.50: Cutia cu scrisori. — 21.10: Muzică. (Facik, Suppé, Glazounow, Saint-Saëns). — 22: Inf., bur. sa. — 22.20: Ora liberă. — 22.30: Muzică jazz-plăci.

Nouile tipuri **TUNGSRAM** pentru sezonul 1939/40

SERIA	TIP	INTREBUINȚARE	INCĂLZIRE		A N O D A		ECRAN	Negativare	PANTA mA/V	Putere wați	PREȚUL Lei
			Tens.	Curent	Tens.	Curent					
LĂMPI METAL	ECH 11	Triodă - Hexodă	6,3	0,2	250	2,3	100	- 2	0,65	—	620
	EF 11	Pentodă de înaltă frecvență	6,3	0,2	250	6	100	- 2	2,2	2	520
	EBF 11	Duodiodă-pentodă	6,3	0,2	250	5	100	- 2	1,8	—	660
	EL 11	Pentodă finală	6,3	0,9	250	36	250	- 6	9	4,5	490
	AZ 11	Redresoare	4	1,1	2×300	100	—	—	—	—	300
Lămpi roșii	ECH 3	Triodă-Hexodă	6,3	0,2	250	2,3	100	- 2	0,75	—	620
	E M 4	Treflă catodică	6,3	0,2	250	—	—	—	—	—	500
Lămpi baterie	KCH 1	Triodă-Hexodă	2	0,18	120	1	55	- 1,5	—	—	600
	KL 5	Pentodă finală	2	0,1	120	7	120	- 6	1,5	0,38	385

La prețul fiecărei lămpi se adaugă lei 57 reprezentând un supliment pentru acoperirea taxei pentru dezvoltarea radiodifuziunii, taxei de consum precum și impozitul pe cifra de afaceri.

UNGARIA

549 m. BUDAPESTA 120 kw.

13.10: Orch. de țigani Gaspar. — 13.40: Jurnalul vorbit. — 14.30: Orch. — 15.30: Jurnalul vorbit. — 17.15: Pentru tinerețel școlar. — 17.45: Jurnalul vorbit. — 18: Inf. slovacă și ruteană. — 18.15: Causerie. — 18.40: Muzică jazz. — 19.10: Causerie. — 19.30: Recital pian. — 19.55: Causerie de o temă industrială. — 20.15: Jurnalul vorbit. — 20.30: Operetă. — 22.40:

Jurnalul vorbit. — Inf. slovacă și ruteană. — 23.05: Concert, muzică de cameră. Mozart: Quator fa-major; Roussel: Sere-nadă. — 23.50: Conf. — 24: Inf. germană, italiană, engleză și franceză. — 0.20: Orh. de țigani Karkas. — 1.05: Jurnalul vorbit.

BULGARIA

352,9 SOFIA 100 kw.

12: Din filme sonore. — 12.30: Causerie. — 12.45: Concert de amiază. — 13.12: Poșta Radio. — 13.15: Inf. — 13.35: Continuarea concertului. — 14: Solo vocal și instrumental. — 14.30: Muzică ușoară. — 18: Muzică ușoară și de dans. — 19.15: Con-

cert variat. — 19.45: Causerie. — 20: Concert Orch. Radio. — 20.30: Inf. — 20.50: Muzică ușoară. — 21: Concert instrumental. — 21.30: Concert vocal. — 22: Solo instrumental. — 22.15: Știri de presă. — 22.20: Muzică ușoară. — 22.30: Dansuri. — 22.45: Inf. — 22.55: Inf. în engleză. — 23.05: Dansuri.

ELVETIA

443,1 m. SOTTENS 100 kw.

19.30: Recital. — 19.50: Comunicate diverse. — 20 Reportaj. — 20.50: Inf. — 21: Varietăți. — 21.30: Soliști celebri. — 21.50: Emisiune radiofonică. — 22.10: Plăci. — 22.30: Clubul în trei. — 22.40: Scenă radiofonică. — 23.20: Inf.

540 m. BERÖMUNSTER 100 kw.

19.10: Plăci. — 19.25: Conf. — 19.50: Comunicate. — 20: Plăci. — 20.30: Inf. — 20.40: Pentru soldați. — 21.40: Ciclu de conferințe. — 22.40: Lied-uri-plăci. — 22.50: Varietăți. — 22: Inf. — 23.10: Causerie în engleză.

GERMANIA

269,5 m. MELNIK 100 kw.

16.30: Căntece. — 17: Concert de după amiază din Lipsca. În pauză Inf. — 19: Povestire la Sonate de pian de Beethoven, op. 16. — 19.30: Din întâmplările timpului. — 20: Oră cehă. — 20.30: Reportaj. — 20.45: Conf. politică. — 21: Inf. — 21.15: Varietăți. — 21.45: Concert seral din Berlin. — 23: Inf. — 23.30-2: Muzică din Berlin. În pauză, inf.

291 m. KOENIGSBERG 100 kw.

17: Concert. — 18.30: Muzică de Joh. Seb. Bach. — 18.55: Tablouri din viața marilor germani. — 19.15: Muzică dis-

tractivă-plăci. — 19.30: Din întâmplările timpului. — 20: Concert. În pauză la 20.10 Reportaj. — 20.30: Inf. lituaniană. — 21: Inf. — 21.15: Scene în jurul unui copil de Felix Riemkasten. — 22.15: Plăci, tot felul de instrumente. — 23: Inf. — 23.30: Concert. În pauză la 23.30 Inf. lituaniană. — 1: Inf. — 1.10: Muzică nocturnă.

316 m. BRESLAU 100 kw.

16.20: Ora copiilor. — 17: Concert de după amiază. — 18: Inf. — 18.10: Schiță

radiofonică. — 18.20: Inf. în ungară. — 18.30: Inf. în română. — 18.40: Inf. sârbă. — 18.50: Intermezzo muzical-plăci. — 19: Conf. — 19.30: Din întâmplările timpului. — 20: Concert distractiv-Berlin. — 20.30: Inf. română. — 20.40: Inf. ungară. — 20.50: Inf. sârbă. — 21: Inf. — 21.15: Două ore vesele. — 23: Inf. — 23.20: Inf. sârbă. — 23.30: Inf. ungară. — 23.50: Concert orch. și soliști. (Corelli, Schubert, Dvorak, Reger, Brahms, Kaun, Sarasate, Hruby). — 1: Inf. — 1.10-2: Concert distractiv din Berlin.

331,9 m. HAMBURG 100 kw.

16: Concert de după amiază. Orch., sopran. (Weber, Wagner, Zilcher, Verdi, Dvorak, Wagner, Cornelius). — 17.45: „Maria Thereza”, regină și mamă”. — 18: Inf. — 18.10: Dansuri-plăci. — 18.30: Inf. în engleză. — 18.40: Emisiune cu muzică de Joh. Brahms și cuvinte de Klaus Groth. — 19.30: Din întâmplările timpului. — 20: Inf. engleză. — 20.10: Reportaj. —

Conferințele săptămânii

DUMINICĂ 12 NOEMBRIE

19: *Florența*: de Prof. Alex. Marcu.

20: *Săptămâna*.

LUNI 13 NOEMBRIE

19.2: *Actualități culturale*.

20.5: *Cooperarea în România* de Prof. Gh. Leon.

MĂRTI 14 NOEMBRIE

19.2: *Cronica dramatică și cinematografică*.

20: *Progresele în tehnica undelor* de Prof. Dr. Hurmuzescu.

MIERCURI 15 NOEMBRIE

19.2: *Cronica artistică*.

19.55: *Veneția*: de Ion Marin Sadoveanu.

JOI 16 NOEMBRIE

19.2: *Cronica științifică*.

20: *Ce este o coridă?* de Mihail Tican Rumano.

VINERI 17 NOEMBRIE

19.2 *Poșta tehnică*.

19.50: *Ce este o credință* de Prof. N. Iorga.

SÂMBĂTĂ 18 NOEMBRIE

19.2: *Cronica medicală*.

19.55: *Valorile dezinteresate ale sufletului*, de Prof. I. Petrovici.

21: *Poșta Radio*.

Muzică de dans

Duminică 12 Noemb. 1939

20.15: BUCUREȘTI.
21.30: ANKARA.
22.25: ANKARA.
22.30: BUCUREȘTI.
22.50: SOFIA.
23: FLORENȚA.
0.15: ROMA.
0.20: BUDAPESTA.

Luni 13 Noembrie 1939

9.20: BUCUREȘTI.
21.15: MÜNCHEN.
22.30: SOFIA.
23: ANKARA.
23.05: SOFIA-BUDAPESTA.
23.10: FLORENȚA.
0.15: MILANO.

Mărti 14 Noembrie 1939

19.45: SOFIA.
22.55: ANKARA.
23.05: SOFIA.

Miercuri 15 Noemb. 1939

0.15: ROMA-MILANO.
22.30: ANKARA.

Joi 16 Noembrie 1939

23: SOFIA.
0.15: ROMA.
19.50: SOFIA.
22.30: SOFIA.
23: ANKARA.
23.05: SOFIA.
23.20: FLORENȚA.
0.15: ROMA.

Vineri 17 Noembrie 1939

22.45: ANKARA.
23: SOFIA.
23.10: FLORENȚA.
0.15: ROMA.

Sâmbătă 18 Noemb. 1939

22.45: ANKARA.
23.05: BUDAPESTA.
23.10: BUCUREȘTI.
0.15: MILANO.

20.15: Trans. Berlin. În pauze la 21: Inf. 22.10: Inf. engleză. — 23: Inf. — 23.40: Inf. engleză. — 0.20: Căuserie în engleză. 1.15: Inf. engleză.

356.7 m. BERLIN 100 kw. 841 kHz.

1571 m. DEUTSCHLANDS 150 kw.

16: Cântecul tineretului. — 16.30: Concert. — 17: Două ore vesele, trans. Lipsca. — 19: Otto Dobrindt cântă. În pauză la 19.30: Din întâmplările timpului. — 20.10: Reportaj. — 20.45: Conf. politică. — 21: Inf. — 21.15: Vechi melodii de dragoste. — 23: Inf. și reportaj. — 23.30: Concert simfonic. — 1: Inf. și muzică

382.2 m. LIPSCA 120 km. 785 kHz.

15: Inf. În continuare, plăci. — 16: Conf. — 16.20: Intermezzo muzical. — 16.40: Căuserie. — 17: Două ore vesele. În pauză la 18 Inf. — 19: Trans. Deut-schlandsender. — 19.30: Din întâmplă- rile timpului. — 20.10: Reportaj. — 20 și 45: Inf. bulgară. — 21: Inf. — 22.10: Inf. bulgară. — 23: Inf. — 23.50: Inf. bulgară.

405.4 m. MÜNCHEN 100 kw.

16: Ora copiilor. — 16.30: Pentru cine- filii. — 16.40: Pauză. — 17: Concert so- pran, vioară, pian. — 18: Inf. — 18.15: Povestiri. — 18.25: Concert de după a- miază. — 19: Orch. Otto Dobrindt cântă. În pauze, actualități și reportaj. — 21: Inf. — 21.15: Concert din opere-plăci. — 23: Inf., apoi concert nocturn.

455.9 m. KÖLN 100 kw. 658 kHz.

16.30: Ora copiilor. — 17: Conf. — 17.15: Conf. — 18: Inf. — 18.15: Căuserie. — 18.30: Inf. engleză. — 18.40: Sonate pen- tru vioară și harfă de Spohr. — 19: Con- cert din Berlin. În pauze la 19.30: Din întâmplările timpului. — 20: Inf. engleză. 20.10: Reportaj. — 20.45: Conf. politică. — 21: Inf. din Berlin și concerte. În pauze la 22.10: Inf. engleze. — 23: Inf. — 23.40: Inf. engleză. — 0.20: Căuserie în engleză. 1.15: Inf. engleză.

523 STUTTGART 100 kw.

16: Scenă radiofonică. — 17: Muzică de după amiază, orch. Radio. — 18: Inf. germană, apoi plăci. — 18.30: Inf. fran- ceză, apoi plăci. — 19: Din timp și viață. — 19.15: Concert de muzică fran- ceză și germană. — 20: Inf. germană. — 21.15: Muzică clasică-plăci. — 22.10: Inf. franceză. — 22.20: Melodii vesele-plăci. În pauză la 23 Inf. germană. — 23.45: Inf. franceză. — 0.20 Inf. spanio- lă. — 1.15: Inf. franceză.

ITALIA

369 m. MILANO 70 kw. 814 kHz.

20.15: Plăci. — 20.25: Met. — 20.30: Lec- ții de germană. — 21: Semnal orar, co- municate, jurnalul radio. — 21.15: Plăci. — 21.30: Orch. ritmică și de dans. — 22: Concert muzică de cameră. (Glazunow, Sokolow-Glazunow-Liadow; Wihtol). — 22.40: Orch. — 23.20: Concert. — 24: Jur- nalul radio. — 0.15-1: Muzică de dans. 420.8 m. ROMA 50 kw. 713 kHz.

20: Inf. franceză și engleză. — 20.10: Orch. arabă. — 20.25: Met. — 20.30: Lec- ții de germană. — 21: Semnal orar, co- municate, jurnalul radio. — 21.15: Plăci. 21.30: Orch. modernă. — 21.45: Inf. — 22: Trans. unei opere. În pauză, inf. fran- ceză și engleză. — 24: Jurnalul radio. — 0.15: Muzică de dans. — 1: Inf. franceză. 1.16: Inf. engleză.

402 m. FLORENȚA 20 kw.

19.55: Comunicate. — 20: Orch. — 20.30: Plăci. — 21: Semnal orar, comunicate, jurnalul radio. — 21.15: Plăci, cântece napolitane. — 21.30: Piesă în 3 acte de Giraud. În continuare, muzică de cam- ră. — 23.20: Muzică de dans. — 23.30: Mu- zică variată și de dans. În pauză la 24 Jurnalul radio.

ROMA (2 Ro)

11.10: Inf. italiană. Selecțiuni din act. I din „Fedora” de Giordano. Inf. engleză. — 11.30: Muzică arabă, inf. — 12: Inf. fran- ceză. — 13: Inf. engleză. Concert simfonic. (Schumann, Borodine, Humperdinck, Zeetli, Weber-Zeetti, Inf. italiană. 14.30: Inf. poli- tice. Căntece din opere. (Rigoletto, Otelo, A- micul Fritz, Wolf-Ferrari, Duete, tertete și quartete (Verdi, Puccini, Mascagni, Puccini, Jurnalul radio. — 16: Comunicate agricole. Inf. engleză și germană. — 17: Inf. italiană. Quintet vocal. Inf. engleză și bengaleză. — 18.15: Actul 3 din „Fedora” de Giordano. Inf. politice, sport. — 19.07: Emisiune arabă. 19.40: Cronica turistică în spaniolă. — 20.01: Inf. și conf. franceză. — 20.18: (31.15 m.-25.4 m.) Inf. engleză. 20.19: (31.02m.) Inf. româ- nă. Muzică de cameră, violoncel (Bonucci, Martini, Guerini, Alfano). — 20.37: Inf. și conf. ungară. — 20.38: (25.4m.-19.61m.) Mu- zică ușoară. Semnal orar jurnalul radio. — 20.56: Inf. turcă. — 21.15: (31.15 m.) Inf. politică greacă. — 21.15: (31.02m.) Muzică germană. — 22: Trans. concert. În pauze inf. franceze și engleze. — 0.39: Inf. spa- niolă. — 0.45: Inf. greacă. — 1: (31.02m.) Inf. franceză. — 1.16: (31.02m.) Inf. engleză. 1-2.25: Inf. spaniolă. Muzică ușoară. — 2.30-4: Inf. engleză. Ară din opere vechi italiene. Sopran. (Sarti, Pergolesi, Cesti, Cimarosa, Sartorio, Scarlatti, Cimarosa). Muzică de Mascagni. Inf. italiană.

SLOVACIA

298.8 m. BRATISLAVA 13.5 kw.

17.15: Inf. — 17.30: Pentru militari. — 18: Program variat. — 18.50: Inf. ma- ghiaară. — 19: Emisiune germană. — 19.45: Inf. germană. — 20: Inf. — 20.20: Actualități. — 20.30: Program variat in- strumental. — 21: Conf. — 21.15: Sonată pentru harfă și violă. 21.40: Conf. — 22: Concert simfonic. — 22.45: Inf. — 23: Inf. italiană, engleză și franceză. — 23.15: Căntece. — 23.45: Inf. germană, maghia- ră și rusă.

TURCIA

1648 m. ANKARA 120 kw.

12.30: Semnal orar. — 12.35: Inf., bul. met. — 12.50: Muzică instrumentală tur- că. — 13.30: Muzică ușoară variată-plăci. — 18: Programul următor. — 18.0: Sem- nal orar, inf., bul. met. — 18.25: Muzică

turcă. — 19.25: Causerie. — 19.40: Muzică turcă. — 22.20: Reprezentație teatrală. — 20.50: Cutia cu scrisori. — 21.10: Muzică. (Fucik, Suppé, Glasounow, Saint-Saëns). — 22: Inf., bursa. — 22.20: Ora liberă. — 22.30: Muzică jazz-plăci.

UNGARIA

549 m. BUDAPESTA 120 kw.

13.10: Corul fetelor tinere. — 13.40: Jurnalul vorbit. — 13.55: Recital vioară. — 14.30: Orch. de țigani Mursi. — 15.30: Jurnalul vorbit. — 17.15: Jumătate oră ruteană. — 17.45: Jurnalul vorbit. — 18: Inf. slovacă și ruteană. — 18.15: Conf. — 18.45: Orch. Radio. — 19.20: Causerie dialogată. — 19.50: Plăci. — Muzică de dans. 20.15: Jurnalul vorbit. — 20.25: Poezii. — 20.55: Recital vocal. — 21.20: Orch. Operei Regale. — 22.40: Jurnalul vorbit. — Inf. slovacă și ruteană. — 23.05: Melodii ungare. — 24: Inf. germană, italiană engleză și franceză. — 0.25: Plăci. — 1.05: Jurnalul vorbit.

VINERI

BULGARIA

352,9 SOFIA 100 kw.

12: Muzică populară. — 12.30: Causerie. — 12.45: Concert de amiază. — 13.15: Inf. — 13.35: Continuarea concertului. — 14: Concert popular. — 14.30: Muzică ușoară. — 18: Ora familiei. — 19: Muzică ușoară. — 19.15: Muzică populară. — 19.45: Causerie. — 20: Concert. — 20.30: Inf. — 20.50:

Turandot, operă de Puccini. — 23: Dansuri.

ELVETIA

443,1 m. SOTTENS 100 kw.

19.40: Plăci. — 19.50: Comunicate diverse. — 20: Recital. — 20.20: Conf. — 20.30: Plăci. — 20.50: Inf. — 21: Clopote. — 22.15: Varietăți. — 22.35: Concert de orch. — 23.20: Inf.

540 m. BEROMUNSTER 100 kw.

20: Lied-uri populare. — 20.30: Inf. — 20.40: Clopote. — 20.42: Pentru soldați. — 21.40: Orch. Radio. — 22.10: Muzică română, pian. — 22.30: Varietăți. — 23: Inf. — 23.10: Emisiune veselă de seară. — 23.35: Programul următor.

GERMANIA

269,5 m. MELNIK 100 kw.

16: Concert de după amiază. — 18: Inf. 18.10: Muzică de cameră. — 18.45: Muzică la plăci. — 19.30: Din întâmplările timpului. — 20: Oră cehă. — 20.30: Reportaj. — 20.45: Conf. politică. — 21: Inf. — 21.15: Lied-uri soldățești și marșuri. — 23: Inf. — 23.30-2: Muzică nocturnă. Apoi inf.

291 m. KOENIGSBERG 100 kw.

17: Concert. — 18: Inf. — 18.10: Povestire. — 18.20: Sonatină do-major pentru vioară și pian de Dvorak. — 18.40: Convorbiri. — 19: Seară veselă-plăci. — 19.30: Din întâmplările timpului. — 20: Concert. — 20.10: Inf. — 20.30: Inf. lituaniană. — 21: Inf. — 21.15: „Faschoda” tragedie franceză. — 22.15: Voci frumoase-plăci. — 23: Inf. — 23.20: Concert din Berlin. În pauză la 23.30 Inf. lituaniană. — 1: Inf. — 1.10: Muzică nocturnă.

POSTA TEHNICA

10.779. STANICA din Penitenciarul Craiova.

Am construit un aparat 4 lămpi la baterie; mereu fluieră.

Intrucât selfurile folosite de dvs. sunt de o marcă cu garanție deplină, cauza eșecului trebuie să fie în executarea montajului. Ne este imposibil să deducem din cele arătate de dvs., cam ce ar fi greșala comisă de dvs. Deaceia vă sfătuim să nu mai faceți nici o schimbare la aparat, să-l încredințați singurului radiotehnician autorizat din ținutul dvs., d-lui Eduard Themak din Craiova, spre punere la punct. În locul difuzorului dvs. Hi-Pofon, care nu rezistă nici unei lămpi finale TKL 4, cumpărați un vorbitor permanent-dynamic, având o membrană de cel puțin 18 cm. diametru și un transformator de eșire adaptabil tuturor lămpilor finale uzuale.

10.780. MICU ȘTEFAN, Suceava.

Ce fel de lampă este D 143?

Este o pentodă finală cu încălzirea de un volt și factor de amplificare 43, direct încălzită. Montajele de aparate portabile de cari întrebați, au apărut acum vreo 4 ani și în anii anteriori, în fiecare vară.

10.781. HORIA AMATORUL, Turnu-Măgurele.

Încarc acumulatorul printr'un bec. Nu suferă?

Nu. Șchița trimisă de dvs. este justă, afara de voltmetrul care nu trebuie pus în serie cu acumulatorul, ci se înlocuiește cu un ampermetru, instrument ce arată intensitatea curentului ce trece prin acumulator. Pe bacul acestuia găsiți indicațiuni referitoare la amperajul admisibil. Vom începe publicarea unor sfaturi practice, printre care veți găsi una lămuritoare pentru dvs.

10.782. JOCA și MEMA, Sulina.

Am construit un aparat la curent continuu cu 2 lămpi, merge slab.

Și voiți să știți cauzele posibile? Numărul total al greșelilor posibile este de câteva sute, iar rezultatul este același la fiecare dintre aceste greșeli: auditiile proastă și slabă. Un răspuns precis nu vă poate da, decât cine verifică aparatul dvs. în funcțiune. Bineînțeles, verificarea aceasta nu se face numai vizual și auditiv, ci cu ajutorul unor instrumente de precizie. Prin telepatie, nu putem preciza în locul greșelii comise de dvs.

10.783. ȘTEFANIGA, MAGISTRAT, BUZIAȘ.

De unde pot să-mi procur un dispozitiv de încărcare?

Doriți să puneți între sectorul de 220 volți și acumulatorul dvs. un dispozitiv, prin care să încărcăți acumulatorul în pauzele recepției.

Există asemenea încărcători de acumulatori și sunt echipați cu un comutator, pe care îl acționează la începerea și la terminarea recepției. În restul timpului acumulatorul este pus sub încărcare, cu un curent redresat foarte slab.

Costul unui astfel de încărcător este de vreo 1300 lei și se găsește în Capitală.

10.784. AMATOR JIANU.

Vreau să mă ocup în timpul liber cu mici reparațiuni la aparate de radio.

Vreți să știți ce autorizație trebuie să vă procurați pentru această meserie și ce taxe aveți de plătit. Vă procurați un carnet de lucrător radiotehnician, carnet ce se eliberează de Casa Muncii pe baza unui examen dat în fața comisiei de examinare, prezidat de d. ing. I. C. Florea. Numai posesiunea acestui carnet vă dă dreptul să efectuați reparații la aparate de radio; iar pentru construcții de aparate vă trebuie un carnet de meșter radiotehnician. Prin urmare meseria sau profesiunea de radiofonist nu mai e compatibilă cu un sat fără căini. Este în interesul clienților dvs. ca să dea aparatele pe mâna unui tehnician cu examen în regulă.

Sfătuim pe oricine să se ferească de cei cari exercită meseria de tehnician radiofonist în mod clandestin, deoarece nu posedă cunoștințele profesionale necesare pentru examen.

După ce ați obținut fie carnetul de lucrător, fie carnetul de meșter, urmează plata taxelor către Soc. de Radiodifuziune.

A. MUNTEANU

DURABILITATE NEINTRECUTĂ

RECEPȚIE IREPROȘABILĂ

„DURA” — DE
cele mai superioare baterii pentru alimentarea
anodică a aparatelor de radio.

316 m. BRESLAU 100 kw.

17: Concert de după amiază. — 18: Inf. — 18.10: Conf. — 18.20: Inf. ungară. — 18.30: Inf. română. — 18.40: Inf. sârbă. — 18.50: Intermezzo muzical-plăci. — 19: „Händel în Lübeck” episod din viața lui Händel. — 19.30: Din întâmplările timpului. — 20: Muzică distractivă. — 20.30: Inf. română. — 20.40: Inf. ungară. — 20.50: Inf. sârbă. — 21: Inf. — 21.15: Concert de orch. și vioară (Brahms, Ceaikowsky, Dvorak). — 23: Inf. — 23.20: Inf. sârbă. — 23.30: Inf. ungară. — 23.40: Inf. română. — 23.50—1: Muzică distractivă din Berlin.

331,9 m. HAMBURG 100 kw.

16: Concert de după amiază. In pauză la 17: Ora copilului. — 18: Inf. — 18.10: Valsuri frumoase la două pian. — 18.30: Inf. engleză. — 18.40: Conf. — 18.55: Muzică de Verdi (plăci). „Puterea destinului”, „Aida”, „Traviata”. — 19.30: Din întâmplările timpului. — 20: Inf. engleză. — 20.10: Sport. — 20.15: Trans. Berlin. In pauze la 21: Inf. — 22.10: Inf. engleză. — 23: Inf. — 23.40: Inf. engleză. — 0.20: Causerie în engleză. — 1.15: Inf. în engleză.

356.7 m. BERLIN 100 kw. 841 kHz.**1571 m. DEUTSCHLANDS 150 kw.**

nocturnă.

16: Concert distractiv. — 18: Inf. — 18.10: Trio pian de Ceaikowsky. — 18.45: Conf. — 19: Melodii vesele. In pauză la 19.30: Actualități. — 20.10: Reportaj. — 20.45: Conf. politică. — 21: Inf. — 21.15: Salutări din Patrie. — 21.45: Melodii la orgă. — 22: Două ore vesele cu muzică și anecdote. — 23: Inf. și reportaj. — 23.30: „Scheherezada” de R. Korsakoff. — 1: Inf., muzică nocturnă.

382.2 m. LIPSCA 120 km. 785 kHz.

16: Conf. — 16.20: Concert de orch. — 17: Concert orch. și harfă. In pauză la 18 Inf. — 19: Trans. Deutschlandsender. In pauză la 19.30: Din întâmplările timpului. — 20.10: Reportaj. — 20.45: Inf. bulgară. — 21: Inf. — 22.10: Inf. bulgară. — 23: Inf. — 23.50: Inf. bulgară.

405.4 m. MÜNCHEN 100 kw.

17: Concert de după amiază. — 18: Inf. — 18.15: Povestiri. — 18.25: Cazacii dela Don cântă-plăci. — 18.40: Concert de după amiază. — 19.30: Actualități, apoi concert de după amiază. — 21: Inf. — 21.15: Concert Orch. Radio. — 23: Inf., met., apoi concerte din Berlin.

455,9 m. KÖLN 100 kw. 658 kHz.

16: Pentru mame. — 16.15: Piesă radiofonică. — 17: Concert pentru soldați. — 18: Inf. — 18.10: Humor vechi german. — 18.30: Inf. în engleză. — 18.40: Intre plăci frumoase și cărți noi. — 19: Concert din Berlin. In pauze la 19.30: Din întâmplările timpului. — 20: Inf. engleză. — 20.10: Reportaj. — 20.45: Conf. politică. — 21: Inf. In continuare concerte. In pauze la 22.10: Inf. engleză. — 23: Inf. — 23.40: Inf. en engleză. — 0.20: Causerie în engleză. — 1.15: Inf. engleză.

523 STUTTGART 100 kw.

16: Muzică populară (bariton, alto). — 16.30: Conf. — 16.45: Muzică populară. — 17: Din lumea operei-plăci. — 18: Inf. germană. — 18.15: Calendar cultural. — 18.30: Inf. franceză, apoi plăci. — 19: Din timp și viață. — 19.15: Concert de muzică germană și franceză. — 20: Inf. franceză. — 20.10: Plăci. — 20.45: conf. politică. — 21: Inf. germană. — 21.15: Farmecul vocii-plăci. In pauză la 22.10 Inf. franceză. — 23: Inf. germană. — 23.45: Inf. franceză. — 0.20 Inf. spaniolă. — 1.15: Inf. franceză.

ITALIA**369 m. MILANO 70 kw. 814 kHz.**

20.15: Plăci. — 20.35: Met. — 20.40: Lecții de engleză. — 21: Semnal orar, comunicate, jurnalul radio. — 21.15: Plăci. — 21.40: Radio-social. — 22.10: Trans. teatrală de Pirandello. — 22.40: Varietăți, orch. modernă. — 23.20: Concert. — 24: Jurnalul radio. — 0.15-1: Muzică de dans. — 420.8 m. ROMA 50 kw. 713 kHz.

20: Inf. franceză și engleză. — 20.25: Varietăți, cântece. — 20.40: Lecții de engleză. — 21: Semnal orar, comunicate, jurnalul radio. — 21.15: Muzică din opere-plăci. — 21.30: Inf. — 21.40: Conf. — 22.10: Concert simfonic. — Inf. franceză. — 23.30: Inf. engleză. — 23.40: Plăci-muzică variată. — 24: Jurnalul radio. — 0.15-1: Muzică de dans. — 1: Inf. franceză. — 1.16: Inf. engleză.

492 m. FLORENȚA 20 kw.

19.15: Comunicate. — 20: Muzică de cameră. — 20.30: Quintet. — 21: Semnal orar, comunicate, jurnalul radio. — 21.15: Muzică de cameră-plăci. — 21.30: Muzică variată. — 22: Orch. — 22.20: Muzică din opere-plăci. — 23.10: Muzică de dans — 23.30-1: Muzică variată și de dans. In pauză la 24 Jurnalul radio.

ROMA (2 Ro)

11.30: Muzică arabă. — 12: Inf. franceză. Muzică de cameră, tenor. (Rosa, Gounod, Mangiagalli, Veracini, Laurie, Thirindelli). — 13: Inf. engleză. Actul 3 din „Boris Godunov” de Mussorgski. Concert simfonic Rossini: „Domnul Bruschino”, „Tancred” Inf. italiană. — 14.30: Muzică de cameră. Harpă. (Bach, Grandjany, Zecchi). Bariton (Tosti, Strauss, Leoncavallo). Muzică trio. (Bach, Schubert). Jurnalul radio. — 16: Comunicate. — 17: Inf. italiană. Muzică. — 17.55: Muzică engleză. — 18.15: Concert coral. — 20.18: (31.15m.-25.4m.) Inf. engleză. — 20.19: (31.02m.) Inf. română. — 20.37: (31.02m.) Muzică ușoară. — 20.38: (25.4m.-19.61m.) Concert simfonic. Semnal orar, jurnalul radio. — 26.56: Inf. turcă, muzică turcă. — 21.15: (31.15m.) Inf. politice grecești. — 21.15: (31.02m.) Selecțiuni din „Norma” de Bellini. — 21.36: Inf. germană. — 22: Trans. concert. In pauze inf. franceze și engleze. — 0.30: Inf. spaniolă. — 0.45: Inf. greacă. — 1: (31.02m.) Inf. franceză. — 1.16: (31.03m.) Inf. engleză. — 1: Inf. spaniolă. Selecțiuni din opere. (Otello, Loreley, Prințul Igor, Cavalerul rozelor, Salomeea, Iris, Faust, Giocconda). Inf. portugheză. Inf. italiană. — 2.30-4: Inf. engleză, Muzică variată. Voci din Roma. Inf. italiană.

SLOVACIA**298.8 m. BRATISLAVA 13,5 kw.**

18.05: Emisiune maghiară. — 18.50: Inf. maghiară. — 19: Emisiune germană. — 19.45: Inf. germană. — 20: Inf. — 20.20: Curs de limba germană. — 20.40: Concert popular, orch. Radio. — 21.40: Conf. — 22.10: Sonate pentru vioară și pian. —

22.45: Inf. — 23: Inf. Italiană, engleză și franceză. — 23.15: Dela vals la vals. — 23.45: Inf. germană, maghiară și rusă.

TURCIA**1648 m. ANKARA 120 kw.**

12.30: Semnal orar. — 12.35: Inf., met. — 12.50: Muzică instrumentală turcă. — 13.30: Muzică ușoară variată-plăci. — 18: Pprogramul următor. — 18.05: Inf., bul. met. — 18.25: Muzică de jazz. — 19: Causerie. — 19.15: Muzică turcă. — 20.15: Causerie. — 20.30: Muzică turcă. — 21.15: Orch. Radio. (Strecker, Reinfeld, Künneke, Kalman, Ziehrer, Rubinstein). — 22: Inf., bursa. — 22.20: Muzică, orch. — 22.35: Muzică, opere de Chopin (plăci). — 23: Muzică jazz-plăci.

UNGARIA**549 m. BUDAPESTA 120 kw.**

13.40: Jurnalul vorbit. — 14.30: Orch. Radio. — 15.30: Jurnalul vorbit. — 17.15: Causerie. — 17.45: Jurnalul vorbit. — 18: Inf. slovacă și ruteană. — 18.15: Causerie turistică. — 18.45: Orch. de țigani. — 19.45: Causerie. — 20.15: Jurnalul vorbit. — 20.30: Trans. dela Operă. In pauză, jurnalul vorbit. — Inf. slovacă și ruteană. — 24: Inf. germană, italiană, engleză și franceză. — 0.20: Orch. de țigani Kurina. — 1.05: Jurnalul vorbit.

SAMBATA**BULGARIA****352,9 SOFIA 100 kw.**

12: Solo vocal și instrumental. — 12.35: Causerie. — 12.50: Din Requiem de Mozart — 13.12: Poșta radio. — 13.15: Inf. — 13.30: Requiem de Mozart. — 15: Muzică populară. — 17.30: Muzică de cameră. — 19.30: Pentru lucrători. — 19: Muzică populară. — 19.30: Concert. — 20.30: Inf. — 20.45: Missa Solemnis de Beethoven. — 22.15: Știri de presă. — 22.20: Plăci. — 22.30: Plăci. — 22.45: Inf. — 22.55: Evenimentele săptămânii, în franceză. — 23.05: Plăci. — 23.30: Muzică populară.

ELVETIA**443,1 m. SOTTENS 100 kw.**

19.50: Comunicate diverse. — 19.55: Conf. — 20: Recital. — 20.35: Plăci. — 20.50: Inf. — 21: Varietăți. — 21.30: Pentru soldați. — 22.40: Joc radiofonic. — 23.10: Plăci. — 23.20: Inf.

540 m. BERÖMUNSTER 100 kw.

19.30: Muzică pentru harfă. — 20: Clopote. — 20.15: Conf. — 20.30: Inf. — 20.40: Clopote. — 20.45: Emisiune veselă în ton popular. — 22.15: Două opere reprimite. — 23: Inf. — 23.10: Muzică de dans. — 24: Programul următor.

GERMANIA**269,5 m. MELNIK 100 kw.**

16: Trans. Colonia, după amiază veselă. — 18: Inf. — 18.10: Concert soliști. — 18.40: Povestire. — 19: Concert distractiv din Berlin. — 19.30: Din întâmplările

timpului. — 20: Oră cehă. — 20.30: Reportaj. — 20.45: Conf. politică. — 21: Inf. — 21.15: Concert seral din Berlin. — 23: Inf. — 23.30-2: Muzică nocturnă din Berlin. In pauză inf.

291 m. KOENIGSBERG 100 kw.

18.35: Emisiune festivă-plăci. — 19: Tablouri vesele și versuri. — 19.30: Din întâmplările timpului. — 20: Concert. In pauză la 20.10 Reportaj. — 20.30: Inf. lituaniană. — 1: Inf. — 1.10 Muzică nocturnă.

316 m. BRESLAU 100 kw.

16: Povestire. — 16.15: Intermezzo muzical-plăci. — 16.30: Conf. — 16.45: Intermezzo muzical-plăci. — 17 Muzică de după amiază. — 18: Inf. — 18.10: Conf. — 18.20: Inf. ungară. — 18.30: Inf. română. — 18.40: Inf. sârbă. — 18.50: Intermezzo muzical-plăci. — 19: Pentru școli. — 19.30: Din întâmplările timpului. — 20: Concert distractiv. — 20.30: Inf. română. — 20.40: Inf. ungară. — 20.50: Inf. sârbă. — 21: Inf. — 21.15: „Debit și Credit” piesă radiofonică după romanul de Gustav Freytag. — 23: Inf. — 23.20: Inf. sârbă. — 23.30: Inf. ungară. — 23.40: Inf. română. — 23.50—1: Concert distractiv din Berlin.

331,9 m. HAMBURG 100 kw.

16: Trans. Colonia. — 18: Inf. — 18.10: Cântec în ton popular. — 18.30: Inf. engleză. — 18.40: Emisiune veselă. — 19.20: Comunicate sportive. — 19.30: Din întâmplările timpului. — 20: Inf. engleză. — 20.15: Trans. Berlin. In pauze la 21: Inf. — 22.10: Inf. engleză. — 23: Inf. — 23.40: Inf. engleză. — 0.20: Causerie în engleză. — 1.15: Inf. engleză.

356,7 m. BERLIN 100 kw. 841 kHz.

1571 m. DEUTSCHLANDS 150 kw.

16: După amiază veselă. — 18: Inf. — 18.10: Muzica aviației. — 19: Emisiune veselă de sfârșit de săptămână. — 19.30: Actualități. — 20.10: Reportaj. — 20.45: Conf. politică. — 21: Inf. — 21.15: Tablouri muzicale. — 23: Inf. — 23.30: Orch. — 1: Inf. și muzică nocturnă.

382,2 m. LIPSCA 120 km. 785 kHz.

16: După amiază veselă. — 18: Inf. — 18.10: Lexiconul prezentului. — 18.25: Trans. Deutschlandsender. In pauză la 20.10: Reportaj. — 20.45: Inf. bulgară. — 21: Inf. — 22.10: Inf. bulgară. — 23: Inf. — 23.50: Inf. bulgară.

405,4 m. MÜNCHEN 100 kw.

16: Colțul practic. — 17: După amiază veselă. — 18: Inf. — 18.15: Povestiri. — 18.25: Concert de sfârșit de săptămână-plăci. — 19: Orch. Otto Dobrindt cântă. In pauză la 19.30: Din întâmplările timpului. — 20.10: Reportaj. — 21: Inf. — 21.15: Concert distractiv. — 23: Inf. în continuare concerte nocturne.

455,9 m. KÖLN 100 kw. 658 kHz.

16: Concert de orch. — 18: Inf. — 18.15: Pentru tineret. — 18.30: Inf. engleză. — 18.40: Sport. — 19: Concert din Berlin. In pauze la 19.30: Din întâmplările timpului. — 20: Inf. în engleză. — 20.10: Reportaj. — 20.45: Conf. politică. — 21: Inf. In continuare, concerte din Berlin. — La 22.10: Inf. în engleză. — 23: Inf. — 23.40: Inf. în engleză. — 0.20: Causerie în engleză. — 1.15: Inf. în engleză.

523 STUTTGART 100 kw.

16: Plăci. — 17: După amiază variată de sfârșit de săptămână. — 18: Inf. germană, apoi plăci. — 18.30: Inf. franceză, apoi plăci. — 19: Din timp și viață. — 19.15: Concert cu muzică germană și franceză. — 20: Inf. franceză. — 20.10: Muzică festivă-plăci. — 20.30: Revistă

sportivă. — 20.45: Conf. politică. — 21: Inf. germană. — 21.15: Ritmul bucuriei (plăci). In pauze la 22.10 Inf. franceză. — 23: Inf. germană. — 23.45: Inf. franceză. — 0.20: Inf. spaniolă. — 1.15: Inf. franceză.

369 m. MILANO 70 kw. 814 kHz.

21: Semnal orar, comunicate, jurnalul radio. — 21.15: Plăci. — 21.30: Muzică din filme. — 22: Trans. unei operete, orch. — Inf., conf. — 24: Jurnalul radio. — 0.15-1: Muzică de dans.

420,8 m. ROMA 50 kw. 713 kHz.

20: Inf. franceză și engleză. — 20.35: Plăci. — 20.45: Ghid radiofonic turistic în italiană. — 21: Semnal orar, comunicate, jurnalul radio. — 21.15: Plăci, muzică din filme. — 21.30: Orch., inf. — 22: „Manon Lescaut” în 4 acte de Puccini. In continuare, intermezzo, inf. franceză. Muzică de dans. — 1.30: Inf. franceză. — 1.46: Inf. engleză.

492 m. FLORENȚA 20 kw.

20: Orch. — 20.20: Orch. — 20.50: Plăci, melodii și romante. — 21: Semnal orar, comunicate, jurnalul radio. — 21.15: Plăci. — 21.30: Trans. unei piese într'un act de Casella. — 22: Cântece și ritm. — 22.45: Sopran, pian. — 23.10: Muzică de dans. — 0.30: Muzică variată și de dans. In pauză la 24 Jurnalul radio.

ROMA (2 Ro)

11.30: Muzică variată, inf. — 12: Inf. franceză. — Arie din opere vechi italiene, Sopran, tenor. — 13: Inf. engleză și franceză. Din opere italiene contemporane, (Mascagni, Giordano, Cilea, Vittadini, Parodi, Zandonai, Inf. japoneză și italiană. — 14.30: Actul I din „Bărbierul din Sevilla” de Rossini, Preludii și intermezzo-uri teatrale. (Verdi, Catalani, Mascagni Bizet, Zandonai). Jurnalul radio. — 17: Inf. italiană și franceză. Muzică de cameră, sopran, Bassani: Cântec; Grieg: Cântec din „Peer Gynt”; Tosti: „Primavera”; Andante cantabile; Beethoven: Al-

CURIERUL SPECTACOLELOR

ARO: „Union Pacific”.

CARLTON: „Femea albă a Maharadjahului”.

CAPITOL: „Eroi fără voce” cu Stan și Bran.

ELYSEE: „Andy Hardy cow-boy”.

MIORTA: „Emigranții” și „Oameni de mâine”.

NISSA: „Serge Panine” și „Menaj”.

PALAS: „Tarantela” și „O familie trăznită”.

REGAL: „Ea și El”.

ROXY: „Cântecul Eroilor”.

RIALTO: „Gunga Din” și „Nevasta brutarului”.

SELECT: „Poveste tristă”.

TRIANON: „Cheia de aur”.

A APĂRUT

CATALOGUL NOU AL PIESELOR DE
RADIO PE ANUL 1939-1940, AL FIRMEI

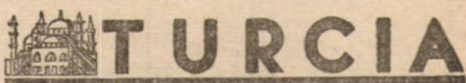
ING. LANTOȘ, BUL. CAROL 18

legretto, Muzică turcă, Inf. engleză. — 18.15: Muzică variată, Concert. (Dubois, Spontini Weber, Cerești, Zandonai). Inf. politice, sport. — 19.07: Emisiune arabă. — 20.01: Inf. și conf. franceză. — 20.18: (31.15m.-25.4m.) Inf. engleză. — 20.19: (31.02m.) Inf. română. — 20.37: (31.02m.) Inf. ungară. — 20.38: (25.4m.-19.61m.) Selecțiuni din „Bohema” de Puccini, Semnal orar, jurnalul radio. — 20.56: Inf. turcă. — 21.15: (31.15m.) Voci frumoase. — 21.15: (31.02m.) Cântece populare, trio vocal, Inf. germană. — 22: Trans. concert. In pauză, inf. franceze și engleze. — 0.30: Inf. spaniolă. — 0.45: Inf. greacă. — 1: (31.02m.) Inf. franceză. — 1.16: (31.02m.) Inf. engleză. — 1-2.25: Inf. spaniolă, Muzică variată, Duo chitare, Inf. portugheză, Concert, muzică de: Rossini, Strauss, Catalani). Inf. italiană. — 2.30-4: Inf. engleză Muzică de cameră. — Orgă. (Pardini, Bossi, Catarini, Yon). Actualități. — Voci frumoase, Inf. italiană.

298,8 m. BRATISLAVA 13,5 kw.

18: Piesă pentru tineret. — 18.40: Reportaj sportiv. — 18.40: Inf. maghiară. — 19: Emisiune germană. — 19.45: Inf. germană. — 20: Inf. — 20.20: Actualități. — 20.30: Lied-uri populare slovece. — 21: Conf. — 21.20: Concert după dorință. — 22: Concert distractiv. — 22.45: Inf. — 23: Inf. italiană, engleză și franceză. — 23.15: Trans. Blaha, muzică de țigani. — 23.45: Inf. germană, maghiară și rusă. — 24: Muzică de dans.

1648 m. ANKARA 120 kw.

14.30: Concert de orch. (Blankenburg, Pa-derevsky, Massenet, Fevrier, Kételbey). — 15.15: Muzică de dans-plăci. — 18: Programul următor. — 18.05: Semnal orar, inf., bul. met. — 18.25: Muzică jazz. — 19: Muzică turcă. — 20: Causerie. — 20.15: Muzică turcă. — 21: Orch. Radio. (Pachr-negg, Sorge, Mozart, Lévine, Mannfred, Mendelssohn, Drigo, Saent-Saëns). — 22: Inf., bursa. — 22.15: Causerie în limbi străine. — 22.45: Muzică de jazz-plăci.

549 m. BUDAPESTA 120 kw.

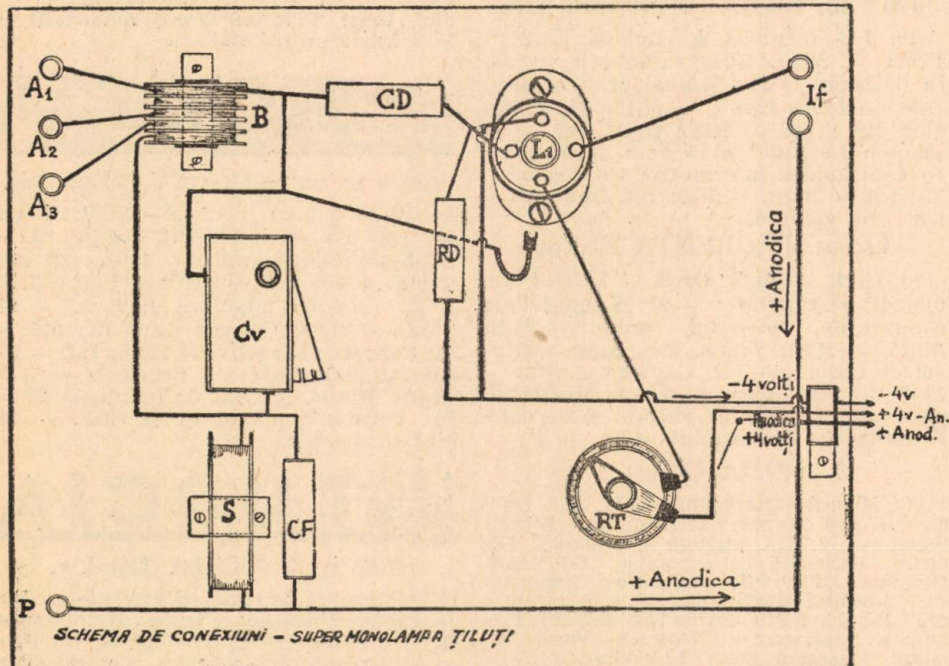
13.10: Muzică militară. — 13.40: Jurnalul vorbit. — 14.30: Plăci. — 15.30: Jurnalul vorbit. — 17.20: Povestiri. — 17.45: Jurnalul vorbit. — 18: Inf. slovacă și ruteană. — 18.15: Conf. tehnică. — 18.50: Recital pian. — 19.20: Poezii. — 19.50: Orch. de țigani Pertis. — 20.15: Jurnalul vorbit. — 20.40: Causerie. — 21.20: Piesă radiofonică. — 23.40: Jurnalul vorbit. — Inf. slovacă și ruteană. — 23.05: Orch. de jazz Heinemann, orch. tinerilor țigani. — 24: Inf. germană, italiană, engleză și franceză. — 0.20: Orch. Radio. — 1.05: Jurnalul vorbit.

MONOLAMPA ȚILUȚI

Un montaj care face parte din seria aparatelor concepute special pentru recepția la sate, construit și încercat în diferitele regiuni ale țării la sate, este „Super monolampa „Țiluți”, pe care-l prezint în descrierea de mai jos:

SCHEMA DE PRINCIPIU

Schema de principiu ne arată, că este

vorba de un aparat cu o singură lampă bigrilă. Oscilațiunile de înaltă frecvență colectate de antenă, sunt introduse prin una din bornele a1—a2—a3, în circuitul oscilant B-Cv, format din o bobină cu miez de fier (B) și un condensator variabil cu aer (Cv), care mijlocește acordul pe lungimea de undă dorită. Oscilațiunile de înaltă frecvență sunt apoi induse în grătarul primar al lămpii bigrile (L1), prin mijlocirea convenabilă a condensatorului fix de detecție (Cd). Oscilațiunile aci induse, formează în circuitul lămpii oscilațiuni detectate — oscilațiunile sunt aci detectate, — amplificate convenabil, și atacă sistemul de redare: casca telefonică sau difuzorul. Reacția este specifică sistemului Nagadyn, adică se face printr-o legătură a grătarului auxiliar și statorului condensatorului de acord (Cv), în care fel, am obținut amplificarea și sensibilitatea dorită, fără a utiliza vreun mijloc costisitor. Reostatul Rt permite să aplicăm filamentului lămpii, încălzirea necesară, contribuind și la un reglaj — oarecum sensibil al reacției, — cât și ca întrerupător general al alimentării.

Superregenero-reacția B—Cv, și priza de pământ, a unui alt circuit oscilant, format din o bobină de self (S) și o capacitate fixă (CF). Casca telefonică — respectiv Difuzorul, — se montează între placa lămpii și plusul bateriei anodice.

Bobinajul S se efectuează în felul următor: Dintr-o placă de hares de 3 mm. grosime, tăiem două discuri cu diametrul de 7 cm., care le lipim de capetele unei carcase de hares, cu diametrul de 35 mm. și lungă de 2 cm., exact ca în schema anexată. Pe carcasa gata amenajată, înfășurăm 1300 spire cu sârmă de 0.3 mm., izolată de două ori cu mătase.

Bobinajul B, se efectuează în felul următor: Pe o carcasă cu miez de fier și 5 șanțuri, se bobinează 75 spire, cu liță de înaltă frecvență de 0.07x15 mm., cu prize la: 0; 25; 36; 55; 75, conform schemei alăturată. Bobinajele se fixează pe panoul de hares, cu ajutorul unor șuruburi.

Lampa, este o bigrilă Tungram tipul DG407/6, cu următoarele caracteristici. Încălzirea filamentului se face din 4 volți.

cm. (CF); 1 condensator fix de 150 cm. (Cd); 1 rezistență fixă de 1 mg. (Rd); 2 manete mici gradate; 1 lampă bigrilă Tungram Tipul DG 407/6 (filament 4 v. anodă 2-20 v.); 1 bobinaj (B); 1 self (S); 6 bucle; 5 șuruburi de montaj; 1 cordon de alimentare 3 fișe; 1 cască Standard-respectiv un difuzor magnetic sensibil; 3 metri sârmă de conexiuni; 3 mtr. tub Warningsch; tinol, pastă, etc.

REALIZAREA, MANIPULARE, CALITĂȚI ȘI REZULTATE

Aparatul se montează pe un panou de hares, de 14x20 cm. și gros de 2-3 m/m.. Piese se prind pe panou, ca în schima Bobinajele, se prind de panou cu ajutorul unor reglete de hares, fixate în șuruburi.

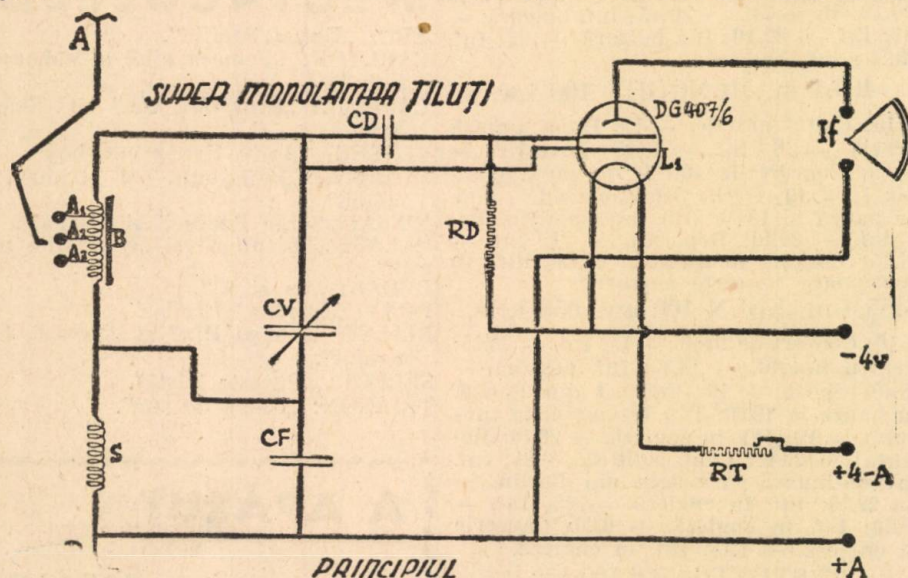
Conexiunile se fac cu sârmă argintată de 1 mm., trecută prin tub izolator Warningsch, toate fiind sudate bine, cu pastă și cositor special, și cât mai drepte.

Lampa se introduce în soclul ei, iar grătarul auxiliar (butonul de pe soclu) se conectează ca în figură. Casca telefonică — respectiv Difuzorul, — se introduce în bornele Tf, cu antena în una din bornele A1-A2-A3. Alimentarea se prinde de cordonul de alimentare, care iese din aparat, iar priza de pământ, se introduce în borna P.

Montarea aparatului fiind bine efectuată și cu materiale de bună calitate, începem a recepționa. Cu antena, priza de pământ și casca — mai întâi și apoi difuzorul, — introduse, rotim reostatul jumătate încet, pentru a încălzi lampa, apoi sucim butonul condensatorului Cv, până ce am obținut o emisie. Apoi amplificăm încălzirea — totodată și audiția, — prin reostat, până ce audiția devine clară. Prin combinațiuni diferite între antenă și condensator, obținem numeroase

rezultați din legarea în paralel a două baterii de buzunar. Anoda lămpii cere tensiunea rezultată din legarea în serie a 4 baterii de buzunar, adică 2-20 v.

Antena, cu care acest montaj a dat cele mai bune rezultate, a fost o antenă monofilă, de 35 mtr. bine izolată și degajată.

Priza de pământ este una obișnuită, sau o legătură cu robinetul de apă.

LISTA COMPLECTĂ A MATERIALELOR

1 placă de hares de 14x20 cm.; 1 soclu de lampă cu 4 contacte; 1 reostat de 30 ohmi (Rt); 1 condensator variabil cu aer de 500 cm. (Cv); 1 condensator fix de 2000

posturi europene din gama de 100-1900 mt. lungime de undă. Aparatul fiind bine montat, cu piese de bună calitate, și o antenă bine izolată și degajată, recepționează clar, puternic și foarte selectiv și sensibil, atât în cască cât și în difuzor.

MIȘU CHIRIȚĂ-Argeș

Portret de G. Tătărescu

PORTRETIȘTI DE ODINIOARĂ

Pictorul care impune definitiv la noi genul portretistic, acela care în duritatea acordurilor de culoare pune însuflețire și pătrundere adâncă, interpretare largă și originală, este Constantin Lecca.

Lui i se datoresc o serie de portrete mai puțin inflăcărate de ecourile școalei romantice și mai apropiate de academismul de nuanță italiană pe care-l va introduce și în pictura noastră bisericească.

Mai liber în expresie decât Constantin Lecca, alături de care pictează numeroase biserici, Mișu Popp a lăsat la rândul său câteva portrete de calitate.

Academismul are acum un reprezentant dintre cei mai înzestrați în Gheorghe Tătărescu, ale cărui portrete executate după model viu, iar nu din imaginație cum făceau mulți dintre contemporani și înaintași, mărturisesc o disciplină desăvârșită și o îndelungată experiență tehnică.

În sfârșit, cu Theodor Aman, academismul va dobândi la noi forma cea mai înaltă, în lucrări de superior nivel artistic.

Aman este cel dintâi pictor al nostru care urmărește cu stăruință și înțelegere — atât în tinerețe cât și în anii maturității — întreaga mișcare artistică a puseană.

Intemeietor al primei noastre școli de Belle Arte, în Capitală, pictor recunoscut și adulat al oficialității, Theodor Aman se desprinde cu încetul, din contactul cu pictura franceză, se îndepărtează de inovațiile ei îndrăznețe, rămânând la portretul romantic, cuminte, fără cutezanțe și fără surprize. I se pare firesc, prin urmare, să atace — în fața elevilor săi de la Belle Arte — pictura fluidă, plină de aer și de lumină a lui Nicolae Grigorescu, tânărul „răzvrătit”, care aducea în portretistică un stil nou, un stil ce depășea concepțiile înțelegerea și mijloacele tehnice ale confrăților români contemporani.

E ceasul când portretul capătă în pictura noastră un nou prestigiu.

E perioada rodnică, plină de frământări și de izbânzi, când în cuprinsul artelor plastice de pretutindeni triumfă impresionismul, arta de aer liber, desbărată de clar-obscurul romantic al atelierului și întoarsă către culoarea curată, străvezie, către lumina proaspătă, intensă, aruncată din belșug peste priveliști...

H. BLAZIAN

ORASUL

Orașul este loc al bucuriilor și al sbuciumului nostru. Orașul mare, metropola. Cine n'ar vrea să trăiască în el? Nu există nimic mai atrăgător. Dar miragiile lui te strivesc, te ruinează. Cine însă s'a obișnuit cu el și l-a îndrăgit, nu mai poate pleca — orașul ajunge să fie ca un leac cumplit de rău la gust, dar de care nu te mai poți lipsi.

Suntem legați de oraș prin dedesupturile echivoce, ale noastre și ale lui, prin sinceritatea, păcatele și iubirile noastre. Orașul este majestuos, ordonat, echilibrat, frumos și în același timp nestatornic, înăbușitor, groaznic. Dar unde am putea găsi liman mai nimerit dorințelor contradictorii care ne tulbură? Orașul este vizuină și furnicar; loc de singurătate pentru omul sortit torturilor sufletești; piață pentru omul-insectă; rezervă de mândrie pentru individ; un deliciu al servitudinii pentru turmă.

Orașul a fost întâi sat, pe urmă târg, apoi cetate și astăzi este roi de comune, un ținut, o regiune. Dealungul șanțurilor de altă dată au fost construite căi, artere și drumuri de fier. Tramvae și autobuze gonesc unul după altul, să care cetățenii la treburile și să-i depună apoi în cutiile imenselor blocuri.

Seara, în schimb, pulsația orașului scade; străzile se transformă în alei pustii,

Capitala, văzută din avion

— câteva minute fiind de ajuns pentru ca sgomotului și zarvei să-i urmeze singurătatea și tristețea. Orașul pare atunci un decor care se scufundă.

Cartierele mărginașe, cartierele de lucrători, singure, mai continuă să trăiască închise în ele inele, stăruind în puternicile lor tradiții umane, sociale, politice. Tot restul se îngrămădește în împrejurimi distractive și în localuri melancolice, sau în cinematografe și teatre de vară, cu spectacole mediocre.

Suntem victimele unei tranziții. Orașul de mâine, orașul-ținut, orașul-regiune se desprinde, se îndepărtează de orașul-comună, de orașul-cetate. Ce vom face din atâtea pietre impunătoare, din atâtea palate arogante, din vasta desfășurare de fațade și de apartamente, din îngrămădirea aceasta de amintiri?

TACHE SOROCEANU

DESCHIDEREA STAGIUNII TEATRULUI RADIOFONIC

CONTROLUL GENERAL AL EMISIUNII

G. Iamandi, directorul serviciului,
verificând cronometrajul

Cine nu cunoaște anecdota cu partizantul politic de odinioară, care cerea șefului, ajuns Prim-Ministru, să-l numească capel-maistru al muzicii comunale din urbea natală? „Că doar nu-i cine știe ce să dai dintr'un băț!”

Anecdota aceasta își găsește astăzi ecou în concepția celor cari cred că o emisiune de radio compusă dintr'un concert al maestrului George Enescu, o conferință a subtilului profesor Ion Petrovici, un număr de discuri cu Rosita Seranno și Radio-jurnalul cu știri de pretutindeni nu ar avea nevoie de un conducător căruia i se cer cunoștințe multiple, tact, atenție și nervi de oțel.

Unii cred că acest diriguior există și cad în greșala opusă de a socoti că, pentru emisiunea de radio ca și pentru o orchestră, un om, unul singur, cu o bachetă în mână, este de ajuns.

Emisiunea de radio are un serviciu întreg care își închină truda pentru a da ascultătorilor un tot armonic și unitar.

Se cheamă *Controlul General al Emisiunii* sau, cu o denumire mai scurtă, mai plastică dar mai puțin cuprinzătoare: *Prezentarea*.

Emisiunea este punctul către care converg toate eforturile Societății de Radio.

Radiodifuziunea e *cultură în forme variate*, iar serviciile sale cu preocupări materiale nu sunt decât organizatoare ale mijloacelor sortite să ducă spre acest sfârșit care domină întreaga operă: *Cultura*.

Emisiunea este un „sumum” al activității Societății de Radio. Ea are două elemente aparente și dominante: *Unda și Programul*. Servicii speciale îngrijesc de fiecare dintre aceste elemente, dar contopirea lor în proporția armonică care dă emisiunea, este opera aceluși șef de orchestră care se cheamă *Controlul General* sau *Prezentarea*.

Emisiunea trebuie pregătită, supravegheată, criticată. Pregătită pentru a fi primită și transmisă cât mai bine de această ureche fină și universală, care se cheamă *microfon*; supravegheată pentru ca să se desfășoare și să fie anunțată conform pregătirii ei și a intențiilor acelor cari o concep; și criticată pentru ca greșelile inerente oricărui în-

Personalul serviciului controlului general al emisiunii

O repetiție cu microfon

Controlul tehnic

făptuiri omenești să nu se mai repete. Avem, de aci, repetiții artistice de studiu și repetiții cu microfon, cu tot cortegiul de personal necesar, adică: acompaniatori, controlori muzicali de repetiție ingineri și mecanici. Se adaugă, deasemeni, o problemă de timp. Repetiția se face înainte cu două-trei zile de emisiune; deci, observațiile unei repetiții pentru a fi folosite trebuie să lase o urmă care este fișa de repetiție cu locul stabilit cântărețului față de microfon, cu observații privitoare la mișcările de făcut în fața microfonului și cu poziții de șuruburi ingineresti, corespunzând mișcărilor unui ac, arătător al puterii glasului.

Emisiunea este anunțată. Anunțarea și programul sunt ascultate în timpul producerii lor atât pentru partea vorbită, cu dublu textului în mână.

de către un controlor special; iar pentru partea muzicală de o altă echipă de controlori muzicali de emisie, cu partitura în mână și cu cronometrul pe masă, pentru ca programul să se îndeplinească întocmai.

Cronometrul este instrumentul de tortură al executanților cari au tendința să depășească timpul fixat. Deci, în preocupările Controlului General este și sarcina de a face valabil și pentru radio, dictonul „exactitatea este politeța Regilor”.

Toți acești controlori fac rapoarte cu observații spre a se evita în viitor greșelile supărătoare.

Din tot acest material de fișe se întocmește un raport general de care i-au cunoștință cei interesați.

Materialul fiecărei zile este pregătit de dimineață de un personal special, deoarece controlorii nu-și

Controlul cronometrului

O repetiție de radio-teatru

pot pierde vremea în timpul emisiunii căutând o fișă sau un text, — misiunea lor fiind de-a asculta.

Pregătirea programului unei zile este o muncă de migală, spre a se reduce cât mai mult cu putință neprevăzutul.

Fiecare text este cronometrat. Fiecare piesă muzicală, la fel. Pentru orice schimbare survenită în ultima clipă în program, trebuie făcute corecturi în programele tuturor serviciilor care conlucrează la emisiune, spre a se evita confuziile.

365 de zile din an fără Duminici și fără sărbătoare, emisiunea și slujitorii ei sunt la post.

Stând acasă comod, în jurul unui cămin în care în aceste vremuri de iarnă pâlpâie o flacără leneșă, ascultătorul urmărește emisiia, aplaudă un concert al Filarmoniceii, comentează o telegramă proaspăt sosită din Japonia și uită căta trudă necesită acea emisiie. Uită, sau nu știe cine face această sfortare; Serviciul Controlului General al Emisiunii.

ȘTIINȚĂ POPULARIZATĂ

OGLINDA FERMECĂTĂ

Un inventator din Los-Angeles a fabricat oglinzi, compuse din două plăci de sticlă șlefuită (cristal) între care se găsesc substanțe chimice de o compoziție secretă. Aceste oglinzi reflectează perfect razele luminoase dintr-o parte și le lasă trecere liberă dacă vin din partea opusă. Prin urmare, privită din față, sticla este o oglindă foarte bună, iar cei cari stau în dosul oglinzii, au impresia că stau în fața unui geam, prin care trece lumina și se vede perfect.

Ilustrația arată un deținut în închisoarea „Central Jail” California, în fața oglindei. El nici nu bănuiește că în dosul plăcii de cristal stau doi observatori. Invenția este în fond, un fenomen optic surprinzător — însă de o importanță științifică secundară. Efecte asemănătoare au fost realizate acum patru ani, cu ajutorul difuzării catodice a metalelor.

Încă acum 70 de ani fizicianul Pluecker a observat că în tuburile Crookes evacuate la 0,01 mm. coloana de mercur presiune, se depune un fum metalic pe pereții de sticlă, iar greutatea metalului folosit drept catodă, scade în mod corespunzător. Metalele nobile: aurul, platina, argintul, etc. se dispersează foarte ușor, pe când metalele obișnuite foarte greu, din pricina stratului de oxizi care le acoperă.

Incerările de a dispersa și metale obișnuite în tuburi umplute cu un gaz neutru (hydrogen, argon, etc.) au dat rezultate bune. Metalele cari se topec la temperatură mică, au nevoie de o tensiune electrică mai redusă. Cercetările au dovedit că nu e vorba de pulverizarea, ci de vaporizarea metalelor. Technica a întrezărit viitorul acestei jucării de laborator și azi există industrii, cari exploatează dispersiunea catodică a metalelor. În locul tubului Crookes, se folosește un recipient larg, cuprinzând suportul pentru metalul dispersat, obiectul ce voim să acoperim cu fum metalic, tubul de evacuare și electroda neutră. Folosind o tensiune alternativă de 1000-1500 volți, precum și o presiune de 0,01-0,005 mm. coloană de mercur, asistăm la vaporizarea rece a metalului și depunerea lui pe suprafața obiectivului.

În primul rând, au fost acoperite plăci de cristal cu straturi metalice extrem de subțiri: începând cu grosimea unui atom, adică a cincea parte dintr-un milimicron.

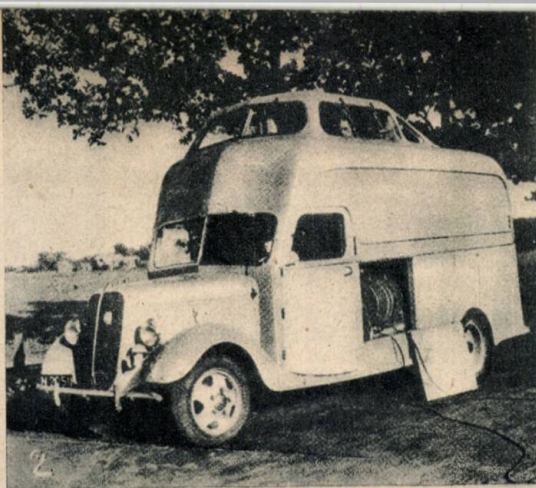
Cele mai interesante experiențe au fost făcute cu aurul. În grosimea de 4 milimicromi, aurul este străveziu și de o culoare roză. La 12 milimicromi, capătă o culoare albastră, însă față de electriceitate este deocamdată o substanță izolatoare perfectă! Abia de la 18 milimicroni în sus, stratul de aur începe să fie conducător de electricitate.

Straturi fine de platină și aur înghit razele ultraviolete, iar stratul de argint de aceeași grosime le lasă trecere liberă. Prin urmare, se pot fabrica ochelari protectori împotriva acestor raze.

Cele mai fine țesături, mătase, etc. pot fi aurite sau argintate, fără să le distrugem. Geamurile de sticlă, preparate cu metal dispersat, lasă să treacă numai razele luminoase, nu și ale căldurii — așa dar vara lumina intră în casă, căldura însă e izolată. Aceaș instalatie poate servi vara ca ecran răcoritor, iar iarna drept calorifer electric.

ACTUALITATI

(1) Curierul unei stații americane pe unde scurte

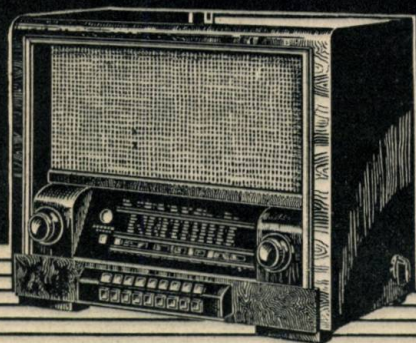
(2) Noul autocamion de înregistrare al Radiodifuziunii norvegiene

(3) O vedere interesantă a unei emisiuni într'un studio din New-York

Melodia Lumii

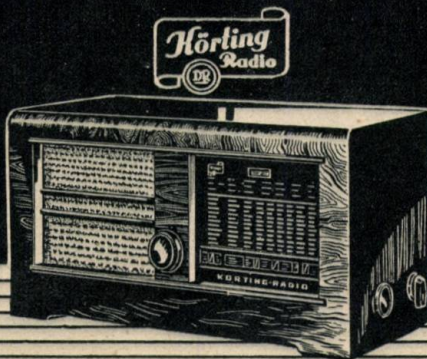
SERIA

1940

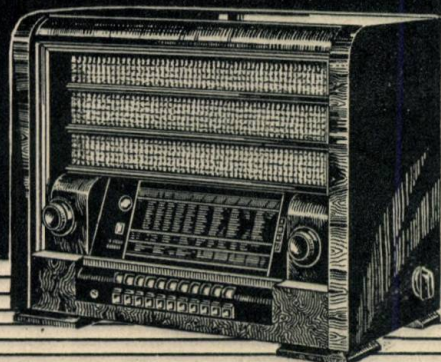
AMATUS 40

Super de mare randament cu 6 lămpi • 3 lămpi duble din oțel • Acordul automatic prin tabulator electric cu 8 butoane • 3 lungimi de unde • Ochiu magic typ nou • Filtru de bandă cu trei circuite • Contrareacție negativă • Relevarea basului • Schimbător dela muzică la vorbă • 7 circuite acordate • Selectivitate variabilă Amatus 40w pt.curent alternativ Amatus 40 GW Universal Furnizabil și fără tabulator electric

NOBILIS 40

Super de selectivitate extraordinară și recepție neîntrecută, cu 4 lămpi • 2 lămpi duble din oțel • 3 lungimi de unde • 6 circuite acordate • Fading control automatic • Contrareacție • Relevare de bas Nobilis 40w pt. curent alternativ Nobilis 40 GW Universal Nobilis 40B pt. Baterie cu 5 lămpi în construcție economică de curent

HONORIS 40

Super de calitate și sonoritate excelentă cu 5 lămpi • 2 lămpi duble din oțel • 3 lungimi de unde • 6 circuite acordate • Amplimetru cu neon • Selectivitate variabilă • Axă de comandă cu rulmenți de bile • Fading control automatic • Contrareacție • Relevarea tonurilor mai joase Honoris 40 pt. curent alternativ Honoris 40 Universal

DOMINUS 40

Super de lux cu 8 lămpi • 5 lămpi duble din oțel • 4 lungimi de unde • 2 vorbitoare permanent dinamice • Acordul automatic prin tabulator electric cu 10 butoane • Ochiu magic typ nou • Fading control accelerat • Selectivitate variabilă • 8 circuite acordate • Tonul colorat Dominus 40 W. pt. curent alternativ

KÖRTING-RADIO

ING. WILHELM VERTES, ARAD, — PIAȚA LUTHER No. 1

REPREZENTANȚA PENTRU BUCUREȘTI:

RADIO-EXCELSIOR

CALEA VICTORIEI 83
TELEFON 5.11.47

REVÂNZĂTOR:

RADIO-MONDIAL

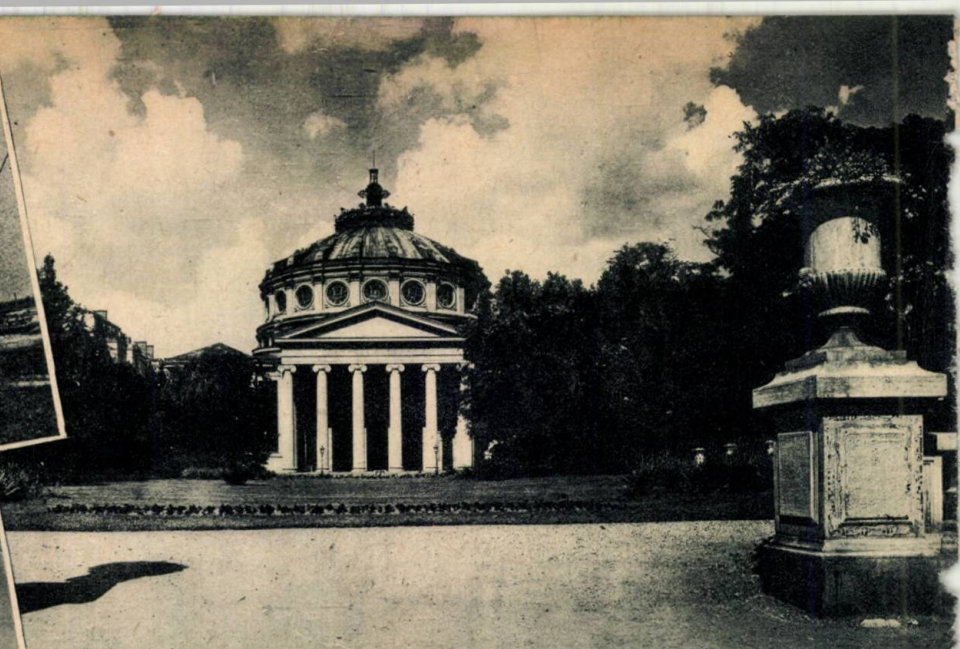
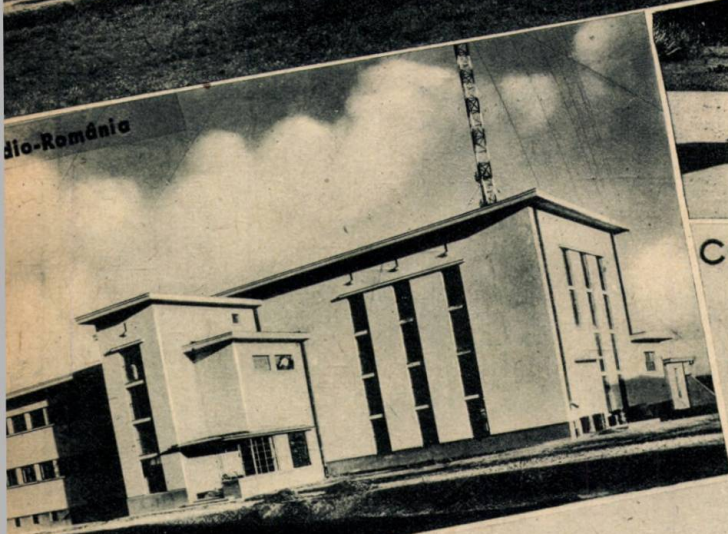
STR. MATEI MILLO 2
TELEFON 4.99.42

Radio - Adevărul

MARELE STRĂJER
de MILITZA PETRAȘCU

(Turnată în bronz, lucrarea a fost
așezată în hallul de onoare al
Postului RADIO BASARABIA)

CONCERTELE POPULARE ALE ORCHESTREI RADIO LA ATENEUL ROMÂN

Valentina Crețoiu
Tassian

Th. Rogalski

Petre Munteanu

Duminică 19 Noembrie a. c. are loc la Ateneul Român primul Concert popular organizat de Societatea Română de Radio-difuziune, consacrat compozitorilor români și cântecelor populare românești.

În scopul propagării gustului pentru muzică și a întregirii educației muzicale a publicului, aceste concerte se dau cu prefuri populare și cu programe totdeauna selecționate. Se va promova muzica românească și muzica cultă străină.

Pentru aceste concerte a fost aleasă Duminică dimineață, pentru ca astfel și tineretul școlar să le poată frecventa.

Concertul inaugural, dat de Orchestra Radio, va fi dirijată de d. Teodor Rogalski. Pe rând se vor perinda la pupitrul d-ilor Alfred Alessandrescu, Ionel Perlea, Jean Bobescu și alții.

Programul primului Concert cuprinde în Partea I:

1. Preludiu la „Petru Rareș” de E. Caudella.

2. Cântece românești: a) Cântec de M. Jora, b) Sârba de C. Brăiloiu, c) Crizanteme de S. Drăgoi și d) Bagă Doamneluna'n nor de T. Brediceanu executate de D-na Val. Crețoiu-Tassian și d. Petre Munteanu.

3. Rapsodia română No. 1 de G. Enacovici.

4. Cântece românești: a) Cine m'aude cântând de T. Brediceanu, b) Doina Stăncuței din „La Secerș” de Brediceanu, c) Trandafir de pe răzoare de S. Drăgoi și d) Bitolianca de T. Brediceanu executate de D-na Valentina Crețoiu-Tassian, d. Petre Munteanu, Corul A. C. T. — solo D. M. Bucium — și Orchestra.

5. Altarul Mănăstirii Putna de C. Porumbescu.

Partea II: 6. Simfonia în Mi bemol de G. Enescu: a) Assez vif et rythmé b) Lent c) Vif et vigoureux.

George Enescu și Orh. Radio la Ateneu

Radio-Adevărul

RADIOFONIE
TELEVIZIUNE
ȘTIINȚĂ PENTRU TOȚI

Redacția și Administrația:
Str. Constantin Mille 5-7-9
Telefon 3.84.30

Director: Tudor Teodorescu-Braniște • Inscrisă sub No. 237 în Registrul
Publicațiilor Periodice la Tribunalul Ilfov, Secția I-a Comercială.
ABONAMENTE: 1 an Lei 200; 6 luni Lei 100; 3 luni Lei 50

EDITURA
„ZIARUL” S. A. R.
BUCUREȘTI

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării No. 15 585/939

RADIO IN SERVICIUL CAUZEI STRĂJEREȘTI

STRAJA ȚĂRII, al
cărei Comandant
Suprem, Majestatea Sa
Regele Carol II, a
definit-o ca o cheazășie
de viitor, s'a desvoltat
în cursul celor cinci
ani de când a luat
ființă, pe temeiul unei
desăvârșite colaborări
între toți factorii de
răspundere ai Statului,
cari au înțeles că de
felul cum vor fi pre-
gătite generațiile ce se
ridică depinde înălța-
rea cât mai sus a țării
și a poporului.

Înțelepciunea Româ-
nului a statornicit un
proverb ce-și are tâlcul
său: „Cum îți vei așter-
ne așa vei dormi!”
Aceasta însemnează că
de felul cum vom ști
să ne îngrijim de cei
ce mâine vor avea să
ne ia locul, de avântul
și idealurile ce vom
ști să le așezăm în
față și de întreaga
etică a unei acțiuni
constructive, atârână
soarta de viitor a
Neamului.

Printre factorii ce
s'au alăturat dela
început mișcării
străjerești și cari au
avut un rol determinant
în cuceririle de până
acum ale armatei albe,
a fost și este Societatea
Română de Radiodifu-
ziune.

Descoperirea acestui minunat mijloc de educație
și cultură, a dus la prefaceri pe cari colectivitățile
le consideră printre cele mai puternice arme ale
spiritului omenesc. Cuvântul bun, care îmbracă în
haina sonorității un gând sau o idee, un sentiment
sau o voință, sboară pe undele nevăzute ale spați-
ului fără de opreliști și picură undeva, departe, în
suflete însetate de lumină, întregul balsam al unor
năzuinți mărețe.

Straja Țării, care nu e o școală de carte, ci
școala caracterelor pentru un Neam întreg, a putut

să fie prezentă în
unghiurile cele mai
îndepărtate ale țării și
chiar în căminurile
fraților de peste hotare;
a putut să transmită
căldura dragostei
Supremului Coman-
dant până și celui mai
micuț străjer și a
reușit să fie în perma-
nentă legătură cu
devotații și vrednicii
ei comandanți de pe
teritoriu, datorită
orelor străjerești la
Radio, în al căror
program se împletesc
și gândurile Marelui
Străjer și lămuriri de
program și îndemnuri
de folos, dar în acelaș
timp și tresăriri de
suflet ori vibrări de
sentimente, prin sce-
narii artistice întocmite
de scriitori talentați.

Sprijinul neprecupe-
țit și statornic pe care
Societatea Română de
Radiodifuziune l-a
dăruit străjerilor, spri-
jin moral și material
în acelaș timp, se dato-
rește deosebitei înțe-
legeri a distinșilor
conducători din fruntea
instituției.

Straja Țării, pentru
care recunoștința nu
e o floare dispărută,
își face o plăcută
datorie ca, în cuprinsul
unui articol de revistă,
să aducă cele mai

calde mulțumiri tuturor celor ce ne-au ajutat să
organizăm orele noastre de radio, cu prilejul
căror am reușit să strângem în jurul aparatelor
de recepție sute de mii de străjeri, spre a urmări
cuvintele încălzitoare de suflete, împărtășite prin
mii de difuzoare.

Căci, după cum spune un mare învățat al vremii,
Societatea care n'a făcut totul pentru ridicarea
tineretului, și-a dus zadarnic existența.

TEOFIL GH. SIDOROVICI
Comandantul Străzii Țării

INCEPUTURILE RADIODIFUZIUNII ROMÂNE

Se împlinesc 15 ani de când această minune a undelor electrice și-a făcut apariția la noi, numindu-se mai întâi Radiotelefonie, apoi Radiofonie. Trei lustri din viața omenească reprezintă o perioadă de timp destul de importantă, dar în viața acestei miraculoase aplicațiuni electrice reprezintă secole, atât de vertiginosă a fost ascensiunea și perfecționarea ei în acest interval. Experimentația în Occident de fizicieni și mai cu seamă cercetată de foști operatori radiotelegraști din timpul războiului, la care se alăturase o serie de amatori entuziaști, Radiofonia devenise o indeletnicire ocultă și tolerată uneori, mai ades urmărită și împiedicată prin dispozițiile care rezervau acest fel de comunicație din timpul războiului numai Statului Major al Armatei.

Fără nicio pledică de acest fel, Radiofonia se desvolta prodigios în Statele Unite ale Americii.

Cu pledicile menționate la început, ea pășește mai încet în Europa, până la anul 1923. Pe măsură ce Radiofonia se propagă în cercuri tot mai largi, în publicul intelectual se produce și o înțelegere mai reală a interesului pentru această invențiune. Societăți și cluburi de amator se înființează în fiecare din țările occidentale: Anglia, Franța, Germania, Elveția.

O colaborare între aceste asociațiuni a fost necesară pentru a-și desemna fiecare undele de emisiune spre a nu se încurca și împiedica reciproc. De aci a eșut Uniunea Internațională a Radiofoniștilor, înțeleasă la Geneva în 1926. Rolul asociațiilor de amatori a fost neprețuit pentru dezvoltarea și perfecționarea Radiofoniei și utilizarea ei în interesul Statului.

La noi, primele recepțiuni au fost realizate cu mijloacele experimentale și prin personalul secțiunilor de Radiotelegrafie a Institutului Electrotehnic Universitar. În anexele laboratorului său (foste grajduri) din strada Victor Emanuel, s'au făcut primele demonstrații de ascultare a unor posturi străine, cel din Viena fiind cel mai bine auzit la București la acea epocă. La ședințele acestea venea mulțimea curioșilor pentru a se convinge de minunea de-a asculta muzica și cuvântul, aduse prin văzduh, de undele electrice, din țări depărtate la mii de kilometri.

Și lumea curioasă, doritoare de a cunoaște acest mister, era atât de numeroasă, încât umplea nu numai sala, dar chiar și curtea din fața laboratorului, în serile destinate ședințelor de recepție.

Prin dările de seamă din ziare, vestea acestor ședințe se răspândise în țară și eram solicitați din diferite orașe să le împărtășim și lor noua descoperire a științei.

Pentru satisfacerea acestor dorinți de cultură, am organizat împreună cu d. Ing. Petrașcu o serie de conferințe în multe orașe ale țării, unde am dus cuvântul științei și am avut bucuria de a întâmpina un entuziast și numeros public recunoscător în progresele tehnice moderne.

Tot la Institutul Electrotehnic s'au făcut și primele emisiuni și s'a difuzat, pentru prima oară în 1926, un concert simfonic dela Ateneul Român, pentru care a fost necesară permisiunea dirijorului, învoirea conducerii Ateneului să se așeze telefonul în sală și să se introducă firele circuitului electric fără nicio stricăciune la clădire și la nobi-

lier, și în sfârșit aprobarea direcțiunii P.T.T. de a instala și a utiliza un circuit electric dela Ateneu la Institutul Electrotehnic, unde se făcea emisiunea undelor. Și toate acestea obținute cu un zâmbet de neîncredere și cu întrebarea: Crezi că se poate? Da, știm că acest lucru se face în străinătate, dar noi avem specialiști?

Au existat însă, un mare număr de amatori entuziaști, grupați și încurajați prin conferințe, prin demonstrații făcute

PROF. DR. HURMUZESCU

ING. E. PETRAȘCU

MARGARETA MARINESCU
prima crainică

în fiecare Duminică în amfiteatrul Facultății de Științe și prin publicațiuni. Societatea amatorilor Radiofoniei Române a adus un aport moral foarte important prin situațiile personale ale membrilor ei, și material, prin contribuția lor. Ceia ce ne-a permis să edităm revista „Radiofonia”, — publicațiune cu care s'au difuzat în masse foloasele acestei descoperiri. S'a arătat importanța sa educativă, recreativă, informativă și socială.

Grație acestei activități a Societății Amatorilor Radiofoniei, s'au determinat principiile legislațiunii române de Radiofonie, modificate mai târziu și trecute în legea Societății Române de Radiodifuziune, și tot atunci s'au pregătit primii abonați contribuabili ai Societății de Radiodifuziune, la înființarea ei, în 1928.

Primele emisiuni ale Societății s'au făcut cu un mic post de 400 de wați, până ce s'a putut echipa postul dela Băneasa de 12 Kw. A fost un emițător bine construit și condus dela înființarea lui; iar până mai acum un an, singurul post din această parte a Europei, ale cărui emisiuni erau ascultate cu mare plăcere în tot Sud-Estul Europei, în Egipt și mai departe.

Cei cari au călătorit în aceste părți au avut ocazia să constate buna reputație a emițătorului dela Băneasa.

Echiparea postului național de 150 Kw. dela Bod, ne-a ridicat și mai mult situația noastră în Radiodifuziunea mondială, în acest colț al Europei, unde am fost până acum un an singurul mare post de emisiune pe unde lungi, merită a deservei cu unda directă întreg teritoriul țării.

Experiența însă a arătat că sunt încă părți din țară unde emisiunile postului național nu sunt destul de clare.

Pentru a completa aceste lipsuri, Societatea Română de Radiodifuziune a instalat un nou emițător de 20 de Kw. la Chișinău și va instala un altul de aceeași putere la Timișoara.

În privința undelor scurte, a căror în-
trebuințare și chiar abuz este foarte ma-

re, mai cu seamă în timpurile critice de acum, și pentru a căror distribuție va fi o mare luptă la masa verde, Societatea noastră a pus stăpânire, prin postul echipat întru început la Institutul Electric de d. Petrașcu, pe o undă de 31,6 cu care se fac zilnic emisiuni experimentale.

De acum 15 ani, de când se vorbește la noi despre rolul undelor electrice, posturile de emisiune s'au înmulțit enorm. Atunci erau vreo 10 emițători pe unde mijlocii în Europa, acum sunt 15 pe unde lungi, 121 de unde mijlocii, iar pe unde scurte mărturisite încă vreo 20.

Putința emițătorilor dela vrea câțiva Kw. — Viena avea 7 Kw. — au ajuns la adevărate uzini. Moscova are unul de 500 Kw. Franța instalează unul de 800 Kw. și ni se spune de un altul de 1000 de Kw.

Iar importanța Radiodifuziunii a devenit tot mai mare, întinzându-se domeniul tot mai mult ca mijloc de recreație, de cultură, de unificare sufletească și bună organizare în Stat, — și ar trebui să servească la buna înțelegere între popoare.

Dar când vine furia războaielor între State, se războiesc și undele...

Prof. Dr. HURMUZESCU

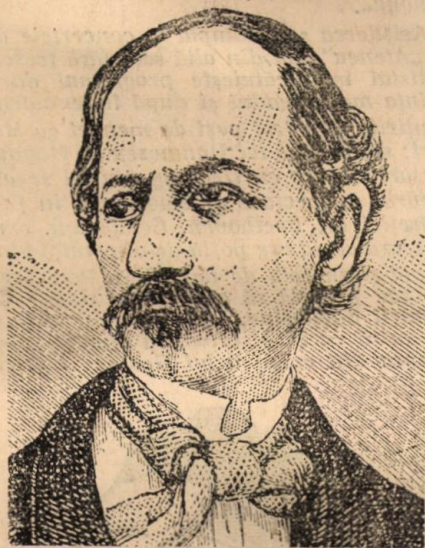
POEZIA LUI DIMITRIE BOLINTINEANU

Ridicat în slavă, adulat chiar ca poet, de entuziasmul exagerat al contemporanilor fermecați de fluiditatea, ușurința și muzicalitatea versului său, Bolintineanu — printr'un fenomen de pendulare, cunoscut în istoria literară de pretutindeni s'a pomenit la sfârșitul vieții, dar mai ales după moarte și până în zilele noastre, nu numai părăsit, dar atacat până la nedreptate de o critică pornită în deosebi să arate partea negativă; lipsa de imaginație în reluarea motivelor, dulceașurile de limbă, abuzul de diminutive, artificialul decorului poetic, dar mai ales tonul declamator și lipsa de adâncire a sentimentului cântat. Privită în perspectiva literară de astăzi, nu mai putem da operei lui Bolintineanu importanța pe care i-o atribuiau contemporanii săi, dar ar fi o greșală tot atât de mare să ne orbim voii și să nu recunoaștem ceiace rămâne luminos și trainic din ea. Pe lângă atâtea scăderi inerente epocii și unui romantism de formulă și de import iesețian, Bolintineanu a adus poeziei române mijloace de exprimare necunoscute până la dânsul, ritmuri noi și plăcute urechii; când gingașe și feminine de suave, când, mai rar e drept, de o reală bărbăție, cu accente puternice și grave. Să nu uităm că la școala lui, mai mult decât la a lui Alecsandri, și-a făcut ucenicia poetică tânărul Eminescu atunci când scria în ritm și stil bolintinian întâile sale versuri: O călărire în zori, Junii corupți și celelalte, publicate în „Familia”. Să nu uităm că înrăurirea lui Bolintineanu asupra epocii a fost imensă, că toți literații români ai vremii întrebuințau, conștient sau nu, versul pe care el îl popularizase. Dacă odată cu apariția „Junimii” dela Iași poezia pe care o reprezenta Bolintineanu s'a demodat, s'a perimat oarecum, față de stilul și de ritmul eminescian, hotărât superior, tot astfel, pe vremuri, poezia bolintiniană înlocuise și ea versul pedestru și greoi al unui Conachi sau chiar al unui Iancu Văcărescu. În lupta pentru existența literară a unei limbi, fiecare creator de expresie nouă poetică apare în același timp și ca novator față de șablonul antic al înaintașilor pe care îl îndepărtează, dar și ca învechit în ochii urmașilor ce vin în numele altei formule literare mai evolute.

De-aceia, criticul prudent nu poate să nu însemne importanța unei poezii a cărei influență se resimte până și în opera, atât de modernă în multe privinți, a lui Al. Macedonski sau chiar în versurile lui G. Coșbuc, ce câteodată parcă au învățat, în privința ritmului și strofei, dela mult citata San-Marina a bardului dela Bolintin. Până și în poezia, de esență atât de diferită, a lui P. Cerna au pătruns formule bolintiniene. Cităm, drept pildă, bunăoară întâile versuri din Poporul. În sfârșit, faimosul Blestem din „Mihnea și Baba” ne anunță Blestemele lui T. Arghezi. O poezie cu astfel de rezonanțe nu e perimată; — ea și-a îndeplinit menirea din plin.

Din opera atât de bogată, de variată și de inegală a lui Bolintineanu, dacă lăsăm de-o parte Povestirile de călătorie, prețioase și azi pentru cunoașterea privilegiștilor, popoarelor și obiceiurilor din Peninsula Balcanică și Orientul mediteranean de atunci, ceiace se desprinde mai pregnant din poezia sa, ceiace — cu toate scăderile amintite mai sus — rămâne totuși în patrimoniul literar al

națiunii, sunt Legende de Istorie. Ele condensează până la sublim, dar și până la absurd câteodată, toate calitățile și toate defectele poeziei lui Bolintineanu.

DIMITRIE BOLINTINEANU

A devenit un loc comun de ironii ieseține de a cita trunchiat cutare pasaj, care astfel izolat, prin ciudățenia situației și anacronismul expresiei, poate ușor produce un efect ridicol, contrar celui propus de autor. Dar nu e mai puțin

Roata în patru colțuri...

de Alex. Hodoș

Povestea morarului, care se întorcea cu fiu-său și cu măgarul dela târg, rămâne mereu valabilă, ori de câte ori vine în discuție taina mijlocului de-a mulumi pe toată lumea. Rețeta făcătoare de minuni nu s'a găsit. În schimb ne-a rămas anecdota. O cunoașteți. La început, mergea morarul călare și fiu-său pe jos. După aceea, băiatul în șea, iar taică-său alături cu drumul. Mai târziu, au încălecat amândoi — bietul urechii! — iar în cele din urmă au lăsat măgarul slobod, că se mirau trecătorii, în bătaie de joc, de ce l-au mai scos la plimbare?... Așa s'ar întâmpla, dacă s'ar pune la vot programul unui concert sau desnodământul unei piese de teatru. (În paranteză fie spus, să nu credeți niciodată pe cuvânt afișele, cari anunță un spectacol după cererea generală; e o farsă, chiar când se reprezintă o tragedie).

Gustul nu se discută, prin urmare totdeauna vor fi nemulțumiți. Trăiesc doi soți într-o casă și adeseori nu sunt de acord. Domnul preferă pe Tânase, iar doamna ar vrea să meargă la un film cu Charles Boyer... (Garry Cooper nu se mai poartă). Dacă familia se completează cu un flăcău între zece și optsprezece ani, se mai iese o controversă: tânărul sportiv nu poate să renunțe la match-ul Venus-Rapid pentru cupa României. Până în cele din urmă, neînțelegerea se rezolvă, într'un fel sau altul, ca un război fără învingători și învinși, scurtat de-o pace, cum se spune, albă. Amândam

(Continuare în pagina 6)

adevărat că aceste mici poeme, bătute în metal nobil, ne apar ca niște medalii antice, păstrând, gravate pe ele, cu liniile cele mai pure, profilul eroic și faptele mari ale trecutului nostru. El ne dau astfel mărturie și învățământ despre străvechile virtuți ale neamului românesc. Ele îndeamnă iar pe nepoți să se înalțe la slava strămoșilor. Sentimentul ce le animă e romantic, dar versul lapidar e clasic. Sună sentențios și strâns ca o inscripție romană. Sună proverbial și profetic. Are pe alocurea o concentrare, o simplitate, o seninătate, o naivitate surprinzătoare, homerică.

Desigur, imaginația lui Bolintineanu nu e mereu la aceiași înălțime, cum nu e nici puterea de reînnoire a subiectelor alese. Toate legendele se pot reduce la 3-4 prototipuri, pe care poetul le repetă însă neconștient cu aproape aceleași expresii. Muma lui Ștefan cel Mare și Daniil Sihuștru, de pildă, sunt aproape două variante ale aceleiași inspirații și, până la un punct, Rossandra e o a treia. Amatorul de comparații edificatoare, va putea singur să-și încerce iscusința completându-ne și ducând la capăt acest joc literar.

Interesant e să vedem și cum Bolintineanu a exploatat izvoarele Legendelor sale, împrumutate istoriei naționale, mai toate dela cronicari. În special Neculce a fost pus la contribuție; și opera sa „O seamă de cuvinte” a slujit în deosebi.

Astăzi, versurile lui Bolintineanu, datorită mai ales declamațiilor epocii și limbajului prea convențional, sunt mai departe de sensibilitatea noastră modernă, mai receptivă, în schimb, față de graiul așezat și sfătos, dar și plin de vlagă în strânsa lui urzeală poporană, a cronicarului de demult.

Allă latură a „Legendelor istorice” asupra căreia ni se pare că nu s'a insistat destul, e felul cum ne apar în ele personajele feminine. Printr'o curioasă inversare a rolurilor firești, Bolintineanu ne arată cu precădere femeii, dar mai ales fecioare (Fata dela Cozia, Maria Putoianca, Fecioara dela Prut și altele) înzestrate cu un caracter oșelii, cu voință și curaj viril, care le fac să încingă paloșul, să îmbrace haina de zale și coiful războinicului, luând parte efectivă la lupte sângeroase, pe când eroii, adesea efeminați, cu cupa benchetuirii în mână, sau descurajați și fugari, au nevoie de îmbărbătarea și de pilda acestor voinice ca să-și revină în fire și să biruiască pe dușmani. Această concepție a femeii-erou, a fecioarei-voinic, cu suflul sălbatec și bărbătesc, dar cu o înfățișare fizică turburător de plăpândă, introdusă de Bolintineanu în poezia română, a înrăurit și pe Alecsandri (în Dan, Căpitan de Plai, tovarășul lui Ursan: Fulga, voinicul ce poartă bușuioc”), precum și pe B. P. Hașdeu (Magda lui Arbure).

Astfel, figura literară a lui Dimitrie Bolintineanu se reliefează deplin cu înfăptuirea Legendelor istorice, concepute în lumină curată, generatoare și astăzi de nobile sentimente. Poezia aceasta cuprinde desigur, deopotrivă, umbrele inerente epocii și inspirației atât de inegale a unui autor cu prea mare facilități ca să nu rămână câteodată superficial, dar al cărui suflul a știut să vibreze cu trecutul și cu slava neamului nostru întreg...

ION PILLAT

cinematograful, sau mai de grabă vom merge la revistă altădată. Prăslea o ia razna spre arena dela Giulești, după pof-ta inimii sale... Se găsește, diplomati-cește, un modus vivendi, ca să nu se ter-mine conflictul cu lacrimi sau cu păru-ială!

În fața aparatului de Radio, metalic măr al discordiei, lucrurile nu merg atât de ușor și litigiul nu se poate rezolva cu satisfacerea tuturor persoanelor din casă. Căpita, cel puțin, trebuie să cedeze, dacă nu toți. În acest din urmă caz, se închid, înșurupându-se în tăcere, toate butoanele cu zimți și toate condensatoarele dină-untrul cutiei luminate... Altminteri nu se poate. Fiindcă eu, cu drepturile mele (destul de limitate) de pater-familias descinzând din Impăratul Traian, vreau să ascult Radio-Jurnalul în limba alba-neză dela Bari; deși nu pricep nimic, mă interesează. Nevastă-mea, păstrăoa-rea unui duos of în inimă, ține să trea-că pe malul drept al Dunării, la Sofia, unde se aude muzică de dans, pe discuri; doamna nu dansează, dar îi plac rum-bele. Nici feciorul meu cel mare nu joa-că foot-ball; știe însă pe dinafară câte goaluri a primit David și de câte ori a tras Baralki peste poartă! (Ah, dacă ar răspunde tot atât de bine la trigonome-trie). Anevoie s'ar putea împăca atâtea preferințe radiofonice în același timp. Dacă te gândești mai bine, nici nu-i po-sibil. Ar trebui să instalez câteun „Tele-funken” în fiecare odaie, un „Philips” în dormitor plus un „Zenith” lângă „Fri-gidaire”, pentru bucătăreasa noastră care e din Bălți și iar greșește mânca-rea, dacă nu-i dau voie să prindă, cu mâna ei pricepută, măcar cinci minute de balalaică, la „Radio-Basarabia”...

Ceeace se petrece, într'un format re-dus, sub pașnicul acoperământ al fiecă-rui cămin, se repetă, pe o scară sonoră neasemănat mai vastă, în familia cea mare, cu părinți, mame și copii, a Ra-diodifuziunii românești. E cazul să nu mai adăugăm vorba din alte timpuri: ca la noi la nimenea, fiindcă pretutindeni e la fel. Răsfoim revistele străine de Ra-dio, ciulim urechea să auzim posturile de peste hotare și ne întâmpină în tot locul aceiași constatare. Oricâtă varie-tate ar interveni în alcătuirea părților de program; cu oricâtă pricepere s'ar rândui împletirea dintre cântec și vor-bă; chiar dacă s'ar difuza muzică infor-mativă și radio-jurnal pe melodii de Ion Vasilescu; chiar dacă s'ar schimba de-corul auditiv din cinci în cinci minute, tot ar rămânea ascultătorii îmbușnași, tot s'ar mai găsi melomani cari ar fi dorit altceva și dușmani declarați ai portati-vului, cari se plâng de grabă intoxicație simfonică... Încercați să pridiți cu o asemenea clientelă capricioasă! E o pro-blemă fără deslegare, ca perpetuum mo-bile și roata'n patru colțuri. N'are egal, nici asemenea.

Judecați după alte pilde. Un director de teatru nu-și consultă spectatorii în privința viitoare premiere, nici nu face plebiscit asupra distribuției: George Vraca în Romeo sau Finteșteanu? Cine să joace'n Patima Roșie? Marioara Zim-niceanu sau Silly Vasiliu? Nimic! Intoc-mește repertoriul, împarte rolurile, li-pește afișele — vorba vine! — și așteaptă aplauzele la scenă deschisă... Poporul năvălește; sau se abține. Aprobă, în fe-lul lui, alegerea piesei și aclamă pe in-terpreți la rampă; sau pleacă nedumerit, nemulțumit, necăjit, regretând banii dați, dacă n'a intrat cumva cu bilete de fa-voare, și timpul pierdut, dacă avea cu adevărat altceva mai bun de făcut... Dar,

niciunul nu se gândește să scrie a doua zi regizorului sau domnișoarei dela casă, o scrisoare furioasă, protestând pe pa-tru pagini de caligrafie mărunță, că nu s'a reprezentat „Doi Sergenți” sau „Fata Aerului”, opere dramatice frumoase, pe care nu le-a mai văzut demult, de când costă cincizeci de bani locul în matineu la galerie și cânta Lucreția Brezeanu pe Azuana...

Așisderea se întâmplă la concertele de la „Ateneu” sau din altă sală fără frescă. Artistul își alcătuiește programul după silința meșteșugului și după îndemnul simfiriei; face trei pași de menuet cu Mo-zart; se închină lui Dumnezeu cu Haydn; tresare nervos cu Debussy sau își scoate pălăria, respectuos și emoționat, în fața măreției lui Beethoven. Cetățeanul, care n'are seara aceia are poftă de-o momită bine friptă și-un solo de nai: Hora Pompieri-lor sau preferă să concerteze singur Cu lăutarii după sine, nu cumpără bilet și nu intră ca în biserică, să asculte rugă-ciunea din arcuș a lui George Enescu.

AL. HODOȘ

Nu-i nicio supărare. Fiecare își astâm-pără cum știe și cum poate aleanul su-fletului doritor de frumuseți și bucurii odihnitoare, ca păsările cerului, cari ci-ripesc slava lui Dumnezeu când au găsit ce să ciugulească...

...Până când se instalează cetățeanul în fața aparatului de Radio! Aici pove-tea se schimbă. De data aceasta, el hotă-rește ce să se joace și ce să se cânte, pe nevăzuta scenă a lumii fermecate. I s'a dat în mâini puteri discreționare. Face ocolul Europei, dela Oslo la Istanbul și dela Odesa la Barcelona cu o simplă su-citură, din trei degete ale mâinei drepte. Intră gratis la „Scala” din Milano, dă o raită pela „Comedia Franceză”, se așea-ză cu țigarii la masă într'o cafenea din Budapesta și dacă nuri place pleacă, îl întrerupe oricând din discurs pe domnul Molotov și, întorcându-se în țară, după un sfert de oră de călătorie pe Con-tinent, prinde tocmai bine ultimele replici din „Ovidiu” de Vasile Alecsandri, în regia domnului Victor Bumbesti...

Fără îndoială, întocmirea unui pro-gram de Radio, care să satisfacă deopot-rivă pe toți ascultătorii, rămâne o ecua-ție cu prea multe necunoscute. N'ar fi în stare s'o deslege nici cei mai iscușiți matematicieni. Această rămâne soarta microfonului. Se închide emisiunea și

totdeauna rămân câțiva protestatori... E drept! Dar ne întoarcem și spunem: nici radiofoniștii n'au o soartă mai bună, când nu se pricep să se împotrivească tentației, care-i chiamă în prea multe locuri de-odată. Drama lui Hamlet, tris-tul prinț al Danemarcei, a fost nehotă-rirea. Iar măgarul lui Buridan, un per-sonaj simbolic, altul decât confratele său din anecdota dela începutul convorbirei noastre, a murit de foame și de sete, la o egală distanță între găleata cu apă și căpița de fân, fiindcă n'a izbutit să re-zolve dilema: ce să facă mai întâi, să mănânce sau să bea? Poate ne vom în-gădui vreodată, din propria noastră ex-periență, să dăm sfaturi altora, fiind di-nainte convinși că nu le vor urma, am ajunge să întocmim un fel de Manual al iubitorilor de Radio, după modelul ghi-durilor tehnice, încercând să deslușim arta de-a asculta, cu cel mai mult folos și în deplină tihnă, emisiunile pe diferite lungimi de undă, ale tuturor posturilor din lume. Știți care-i cea mai de seamă însușire a unui ascultător la Radio? Vă vom spune, spre surprinderea dumnea-voastră: statornicia... Nu trebuie să vă mirați. E singura cheazășie sigură a prie-teniei! Lumea-i plină de oameni. Aveți de unde să vă găsiți tovarăși. Dar, odată ce-ați ales, nu vă schimbați prea lesne...

Suntem în fața aparatului de Radio. Pe ecranul luminos sunt scrise toate nu-mele stațiilor cu faimă mondială, emi-tătoare de melodii fără număr și gânduri fără odihnă. Toate vă chiamă și multe vă ispitesc. Încercați... Londra nu se aude bine în seara aceasta; să renunțăm. Concertul simfonic dela Lipsca nu vă atrage. Să trecem în altă parte. Viena nu se desparte de ritmul valsurilor ușoare. Vienezii au făcut revoluția din 1848 pe-o melodie de Iohann Strauss...

Ați dori o seară de muzică mai gravă? Ei bine, să nu mergem atât de departe. Rămânem la București: transmisiune de la Opera Română, Tosca cu baritonul Mariano Stabile în rolul lui Scarpia. Un oaspe rar. Merită să fie auzit. Păcat, că nu-l vedem jucând. Se ghicește după fra-zare și din expresia cântecului un actor cu însușiri neobișnuite... Ce privire de perfidă finețe trebuie să fi însoțit aceas-tă replică galantă, aruncată în fugă fru-moasei cântărețe... Dar, dacă voți să păstrați o desfătare artistică întreagă, nu rețezați reprezentația înainte de-a se sfârși, pentru a dibui o barcarolă gre-cească, acompaniată de-o gitară la A-tena! Dece să pierdeți grandiosul final al actului I, unde a reușit Giacomo Puc-cini să amestece, cu atâtea măiestrie, în-tr'o vastă armonie de acorduri, accentele solemne ale slujbei din biserică și sata-nica strigare a sbirului torturat de poște lumești...

Se întâmplă foarte des, — și am fost noi înși-ne martorii unor asemenea sce-ne, — ca multe din lucrurile de preț, a-dânc eugelate și înfățișate cu o minuțioasă grijă, să nu fie pe de-a-ntregul gus-tate și înțelese, din pricina unei audiții distrase sau fragmentare. O piesă de tea-tru, difuzată la Radio și urmărită de re-strânsul auditor adunat într'o sufrage-rie, nu poate să izbutească, dacă fiecare vers și tot a doua replică va fi accom-paniată de zgomotul conversației sau de vesela ciocnire a paharelor și-a furculi-țelor... Decât așa, mai bine tăcere abso-lută în aparat sau un taraf de lăutari, a-dunat de undeva de prin văzduh...

ALEX. HODOȘ

GEORGE ENESCU

George Enescu, șeful necontestat al școlii noastre muzicale moderne, și fără îndoială cea mai strălucită întrupare a muzicii românești, s'a născut la Livezi (Dorohoi) la 7/19 August 1881.

În cultura românească, Enescu este o apariție neașteptată, deoarece până la dânsul, tradiția unei muzici simfonice în România era aproape inexistentă, căci rarele și săracele manifestări pe acest tărâm nu s'au putut înălța până la nivelul adevăratei arte apusene.

Din imboldul lui Caudella, Enescu studiază întâi vioara și compoziția la Conservatorul din Viena, cu Bachrich, Hellmesberger și Robert Fuchs, iar la vârsta de 11 ani, pleacă la Paris, unde-și continuă studiile cu profesorii: Marsick, pentru vioară, Gédalge, Massenet și Fauré, pentru compoziție. În 1889, Enescu obține premiul I al Conservatorului din Paris.

El debutează în calitate de compozitor, la Concertele Colonne, la vârsta de 16 ani, când bătrânul Colonne îi dirijează Poema Română.

Urmare apoi: Fantezia pastorală, prima Suită de orchestră, iar în 1906, prima Simfonie în mi bemol. Această lucrare a fost executată în cele mai mari centre muzicale din Europa și din America, unde muzica lui Enescu este foarte prețuită.

Bogata operă a lui George Enescu, cu-

prinde: o lucrare dramatică Edip, reprezentată la Opera din Paris în Martie 1936, trei Simfonii (ultima cu coruri), trei Suite de orchestră, 2 Rapsodii românești, o Simfonie concertantă pentru

violoncel și orchestră, un Quartet și un Octet de coarde, un Dixeriu pentru suflători, 3 Sonate de pian, 3 Sonate de pian și vioară, numeroase piese instrumentale și vocale.

Violonist și șef de orchestră de faimă mondială, Enescu trebuie fără îndoială prețuit deopotrivă pentru creațiile sale muzicale, care se disting prin inspirația lor nobilă și puternică, prin meșteșugul lor tehnic de rară măiestrie, printr'un simț al formei, al construcției muzicale și al echilibrului sonor, care dau lucrărilor sale un aspect de solidaritate și de măreție monumentală.

Simfonia I în mi bemol, pe care o execută Orchestra Radio în Concertul popular de Duminică 19 Noembrie, s'a cântat pentru prima oară în 1906, la Concertele Colonne din Paris. Ea cuprinde trei părți: a) Destul de viu și de ritmat; b) Lent; c) Viu și viguros.

Această simfonie se distinge prin rare calități de avânt, de mișcare și de energie. Un superb elan eroic străbate această lucrare monumentală, în care arhitectura e de o trăinicie de granit, ideile limpezi, de cele mai multe ori scurte, și de un caracter incisiv.

Partea a doua păstrează în schimb o nobleță de expresiune, o abundență melodică, o culoare foarte poetică în tratarea instrumentelor, ce pun acest Lento pe acelaș plan cu cele mai frumoase Adagio-uri de Brahms, autor de care Enescu este vădit înrăurit în această lucrare.

Finalul se desfășoară în aceeași atmosferă avântată și eroică, ca și prima parte.

AUDIȚII PERFECTE CU LĂMPILE DE RADIO

PHILIPS

Minuwatt

PE MARGINEA PROGRAMULUI MUZICAL

SIMFONIA NETERMINATA DE SCHUBERT

Concertul simfonic al Orchestrei Radio, de Marți 21 Noembrie, va fi dirijat de d. J. Bobescu. Programul începe cu „Simfonia în si-minor” de Fr. Schubert, cunoscută în general sub numele de „Simfonia Neterminată”.

Este imposibil de explicat de ce această lucrare măreață a rămas incompletă. În orice caz, nu moartea compozitorului a întrerupt-o.

În 1822 — Schubert care avea atunci 25 de ani — scrisese primele două părți,

CHOPIN

pentru a mulțumi societății de muzică din Graz, că a fost admis în sânul familiei ei. Nu se gândia atunci să-și termine lucrarea, care nu cuprinde astfel decât două mișcări, în locul celor patru, din care el a alcătuit o simfonie. Fără îndoială, el nu-și prețuia îndeajuns valoarea operei sale. Schubert a mai scris încă alte două simfonii — și în special, a zecea în do-major, — chiar în anul morții sale. Muzicianii din Graz de altfel nu s'au arătat prea sensibili la cinstea, pe care le-o făcuse tânărul maestru: ei nici n'au executat cele două bucăți, așa încât Schubert nu le-a auzit niciodată. Abia în 1865 această simfonie neterminată a fost executată pentru prima oară la Viena.

În ceea ce privește structura lucrării, Allegro-ul inițial are două teme, după modelele folosite de Schubert și create de Haydn, Mozart și Beethoven. Aceste două motive sunt foarte deosebite unul de altul. Primul (oboii și clarinet) este melancolic. Al doilea, cântat de glasul sugestiv al violoncelor, este plin de grație și voioșie, dar brusc întrerupt de o tăcere urmată de o explozie tragică cu totul neprevăzută.

Andantele, care urmează, — tot cu două teme, — este o pagină pe care muzicianii o prețuiesc pentru frumusețea sa dialog fermecător între un mic cor de simplă și desăvârșită. La început, un

sufletori și ansamblul corzilor. O meditație adâncă și mângâietoare, care te leagă și te încântă.

CONCERTUL Nr. 1 ÎN MI-MINOR, PENTRU PIAN ȘI ORCH. DE CHOPIN

Joi 23 Noembrie, la ora 19.17 se transmite la plăci muzică de Chopin. Vom auzi cu acest prilej, „Concertul Nr. 1 în mi-minor pentru pian și orchestră” executat de Orchestra Simfonică din Londra, solist fiind celebrul pianist Arthur Rubinstein.

Concertul are următoarele trei mișcări:

I) Allegro maestoso; II) Romanza; Larghetto; III) Rondo: Vivace.

Chopin este creatorul unei noi ritmice, a unei armonii îndrăznețe și a unui nou stil pianistic, care se manifestă în chipul cel mai fericit, mai ales în formele mici (baladă, mazurcă, nocturnă, vals, poloneză, etc.). Din repertoriul operelor pianistice, lucrările lui Chopin sunt cele mai frecvent cântate. Tot ceea ce putem aștepta dela Chopin într'un concert pentru pian e pe deplin realizat; partea pianistică domină partea orchestrei și este o adevărată muzică tip pentru pian.

Mișcarea întâi a concertului în mi-minor începe cu o mare expunere orchestrală, unde auzim, rând pe rând, toate temele dezvoltate și variate apoi de pian. După o temă marțială inițială, urmează o altă de adâncă blândă și apoi cantilene în mi-major, care luminează mai puternic, după accentele minore.

Nu există propriu zis o dezvoltare în sensul beethovenian, ci numai o prelucrare cu variațiuni a diverselor teme. Chopin, fiind mai ales compozitorul melodiilor, el n'a putut să construiască muzică în stil simfonic.

Despre mișcarea doua a concertului — Romanza — Chopin spunea: „Am încercat să comunic impresia ce-o încerci atunci când contemplezi un peisaj drag într-o noapte cu lună, primăvară, când ești răscolit de amintiri fericite”.

Ultima mișcare, strălucită, contează în general, ca cea mai de efect dintre cele trei mișcări ale concertului.

UVERTURA „EURYANTHE” DE WEBER

Joi 23 Noembrie, la ora 21.15 se transmite din sala Aro, un concert simfonic extraordinar, executat succesiv de Orchestra Operei din Frankfurt pe Main, sub conducerea d-lui Fr. Konwitschny și de Orchestra Filarmonică din București, dirijată de d. George Georgescu.

Programul începe cu Uvertura la „Euryanthe” de Weber.

Elementele uverturei sunt împrumutate din diferitele acte ale operei și — întocmai ca și uvertura la „Freischütz” — e organizată în formă de sonată cu două teme principale. Totuș, după o parte inflăcărată, în care sunt expuse cele două motive se produce o acalmie, încetul cu încetul, și intervine o tăcere. Urmează un Largo în 15 măsuri, încredințat viorilor cu surdină, la care se adaugă, dela a 7-a măsură, violele în tremolo.

„SIMFONIA I-a” DE BRAHMS

Urmează „Simfonia I-a în do-minor” de Brahms care cuprinde următoarele mișcări: 1) Poco sostenuto, Allegro; 2) Andante; 3) Scherzo; 4) Finale.

Lucrarea a fost compusă în 1877, într-o vreme când autorul se găsea în deplină stăpânire a maturității sale profesionale și nu aborda, fără oarecare șovăială respectuoasă, forma inaugurată înaintea sa de cele mai înalte genii ale muzicii germane.

Scrisă într-o formă clasică, este orchestrată în mod ingenios și impregnată rând pe rând, când de o tristețe foarte marcată, când de un impetuos avânt ritmic.

„MOARTE ȘI TRANSFIGURAȚIE” DE R. STRAUSS

În partea doua a simfonicii vom asculta „Moarte și transfigurație”, poem simfonic de Richard Strauss.

Lucrarea, scrisă în 1890, tratează un subiect de o înaltă spiritualitate. Un om se află în agonie pe patul de suferință. În prada febrei și a delirului, el își revede viața trecută și orchestra ne zugrăvește lupta sa desnădăjduită cu moartea care se apropie. Din când în când o tresărare de viață îl însuflețește, apoi, cade din nou, strivit sub apăsarea întinerii. În sfârșit, corpul este învins de boală, inima încetează de a mai bate și omul își dă ultima suflare. Sufletul său părăsește pământul și intră în necunos-

JOH. BRAHMS

cut. Descoperirea progresivă a infinitului ne este înfățișată într'un chip extrem de sugestiv în partea doua a acestei compoziții, care se ridică încet și măreț la o seninătate grandioasă. Aci, Richard Strauss zugrăvește, cu resurse orchestrale extrem de bogate, splendoarea și pacea mângâietoare ce domnește dincolo de mormânt.

„INELUL NIBELUNGILOR” DE R. WAGNER

Miercuri 22 și Vineri 24 Noembrie, se transmite dela Opera Română respectiv „Aurul Rinului” și „Walkyria” de R. Wagner, cu ansamblul Operei din Frankfurt am Main.

Aceste lucrări fac parte din tetralogia „Inelul Nibelungilor” care cuprinde „Aurul Rinului”, „Walkyria”, „Siegfried” și „Amurgul Zeilor”.

„Inelul Nibelungilor” reprezintă, sub forma unui mit, o protestare a poetului muzician împotriva domniei aurului în lume și a tiraniei legii.

Tetralogia înfățișează o dublă dramă: moartea zeilor și mântuirea omenirii. Elementele ei sunt împrumutate din vechile legende germanice și scandinave.

Ciprian Porumbescu

Ciprian Porumbescu este unul dintre marii premergători ai școlii muzicale românești.

Autorul cunoscutului marș patriotic „Pe-al nostru steag” s’a născut la 1854, în comuna Stupca din Bucovina. Foarte precoce, el primește primele noțiuni muzicale dela Carol Miculi, directorul Conservatorului din Lvov. Porumbescu urmează apoi cursurile Seminarului teologic din Cernăuți, studiind în același timp armonia și compoziția. În 1879 pleacă la Viena, unde urmează în afară de compoziție, —vioara și contrabasul.

Primele sale compoziții, diferite valsurii, marșuri, hore, polci, n’au vre-o valoare artistică deosebită.

Faima de compozitor a lui Porumbescu i-a făcut-o opereta Crai Nou, reprezentată în Februarie 1882, scrisă deci la vârsta de 28 de ani. Deși meșteșugul tehnic apare destul de puțin rafinat, totuși muzica acestei operele a stârnit o adevărată frenezie, prin bogăția melodiilor populare folosite de autor, prin minunatele hore, cântece bătrânești, române și melodii haiducești cuprinse în această partitură.

CIPRIAN PORUMBESCU

Un an după succesul acestei operele, după câteva călătorii în Italia, unde nădăjduia să-și lecuiească boala de piept, ce i-a rămas de pe urma anului petrecut în închisorile austriace (pentru o manifestare națională), Ciprian Porumbescu moare la Stupca, în 1883, în vârstă de 29 de ani.

Fără îndoială că numele lui Porumbescu va rămânea legal, în afară de cunoscutele marșuri: Pe-al nostru steag (scris pe când studia la Viena și era membru al „României June”) și Tricolorul, — pe însemnata sa producție de muzică religioasă. Liturghiile, psalmii, axioanele, heruvicile, rămase dela Porumbescu sunt azi o pildă de pioasă evocare și de curată simfirie creștinească.

O colecție întreagă de piese corale, imnuri, marșuri, piese instrumentale, muzică de cameră, completează opera bogată, dar neîncheiată, a acestui mare înaintaș, răpit prea de timpuriu artei muzicale românești, care-și pusese cele mai temeinice nădejdi în talentul său robust și plin de multiple posibilități.

În primul concert popular al Orchestrei Radio la Ateneul Român se va executa „Altarul Mănăstirii Putna”, puțin cunoscuta cantată profană a acestui compozitor.

DUMINICĂ 19 XI 1939

9.45: ORA RELIGIOASĂ:

I. Clopote.

II. Serviciul religios transmis dela Biserica Domnița Bălașa.

11.15: Concert simfonic al Societății Române de Radiodifuziune: Orchestra Radio, dirij. de Th. Rogalski; voce: D-na Valentina Crețoiu-Tassian și Petre Munteanu; Corul A. C. T. cond. de Radu Bottez (solist: M. Buciu); (Transmisie dela Ateneul Român):

Preludiu la „Petru Rareș” de Caudella; Rapsodia de Enacovici; Cântece românești (voce: D-na Valentina Crețoiu-Tassian și Petre Munteanu cu orchestră); Două cântece populare (Corul A. C. T. cu orchestră); Altarul Mănăstirii Putna de Ciprian Porumbescu (Corul A. C. T. solo: M. Buciu).

PAUZA.

Simfonia I-a în mi bemol de George Enescu.

13.00: Ora. Cota Dunării și a barei Sulina. Radiofonice, Sport. Diverse.

13.15: Concert de prânz. — Orchestra Petrică Moțoi; voce: Alex. Grozuță.

I. Muzică modernă: Te-am iertat-vals lent de G. Stiplošek; Spune-mi o vorbă dragă-tango de Anghel Midescu; Hai noroc-slow de Ion Vasilescu; Ce-ai făcut din inima mea-tango de Paraschivescu; În seara aceia am plâns-tango de Mălineanu; Meriți tu atâtea lacrimi-tango de Walter Vogel.

II. Romanțe de eri și azi și Dansuri românești: În rariștea de lângă vii și De ce-ți sunt ochii nălăcrămați-romanțe de N. Martini; Tărășelul și Ca la Breaza; Hore și Sârbe.

14.00: Radio-jurnal.

14.20: Continuarea concertului Orchestrei Petrică Moțoi; voce: Alex. Grozuță.

III. Muzică caracteristică: Vis, de Ambrosio (solo vioară: Petrică Moțoi).

Alex. Grozuță

IV. Muzică ardelenască: Bade după D-ia, de Brediceanu (voce: Alex. Grozuță); Arde-mi-te-ai codru des, de Brediceanu (voce: Alex. Grozuță); Mugur, mugurel, de Gh. Dima (voce: Alex. Grozuță); Jocuri din Ardeal și Regat; Moțul la drum, de Vidu (voce: Alex. Grozuță); Barbu lăutaru, de Monția (voce: Alex. Grozuță); Mult mă întreabă inima, de Brediceanu (voce: Alex. Grozuță).

14.50: SPECTACOLE. Știri artistice și culturale. Publicații.

15.00: Vești și sfaturi agricole.

15.15: ORA SATULUI:

I. Semnalul.

II. Învățătura pentru săteni.

III. Al. Lascarov Moldovanu: Cuvânt pentru săteni.

IV. Muzică: Jocuri naționale din toate regiunile țării.

V. Valeriu Măgureanu: Gazeta sătenilor.

Dem. Theodorescu

16.15: ORA PREMILITARĂ:

I. Semnalul orei.

II. Marșul Pregătirii Premilitare.

III. Orchestra Pregătirii Premilitare, cond. de Slt. de rezervă Dan Cristescu: Parada premilitară-marș de Radu Gheorghiu; Fantezie din „Studentul cerșetor” de Millöcker; Codrul-potpuriu național de Al. Marian.

IV. Declamație: Indemn premilitar, de Decebal Florescu.

V. Din viața premilitară, scenariu radiofonic de At. Mitric.

VI. Semnalul orei.

17.15: ORA „MUNCA ȘI VOE BUNĂ”: I. Idei despre muncă în trecut și acum, de Prof. Ion Zamfirescu.

II. Orchestra Petre Naidin: Muzică variată.

III. Un sfert de oră de glume.

IV. Din viața marilor descoperitori: Jacquard, prezentat de Teodor Scarlat.

V. Jurnalul muncitorului.

18.15: Ora. Mersul premii.

18.17: Fanfara Gardienilor Publici, cond. de Lt. Const. Carețaș Vermont: Vulturii Olteniei-marș de Cpt. C. Georgescu; Fetele din Praga-vals de Johann Strauss; Uvertură la „Nabucodonosor” de Verdi; Dela Tisa pâna la mare — potpuriu național de Lucio Vecchi; Victoria, marș de Lt. col. Midescu.

19.00: ȚARA: Prahova pitorească de I. A. Basarabescu.

19.15: Cântecele popoarelor: românești d-na Valentina Crețoiu-Tassian și Șerban Tassian:

I. Șerban Tassian: Brediceanu: a) Păsărică mută-ți cuibul; b) Cine m’aude cântând.

II. D-na Valentina Crețoiu-Tassian: a) Bade dragotele noastre de Brediceanu; b) Aseară fusei pe coastă, de Sabin Drăgoi.

III. Șerban Tassian: a) Bea și dumneata părinte de Ivela; b) Foaie verde didițel de Kiriac.

IV. D-na Valentina Crețoiu-Tassian: Kiriac: a) Unde aud cucul cântând; b) Necredinciosul.

V. Șerban Tassian: Doină de Nicodim Ganea.

VI. D-na Valentina Crețoiu-Tassian: a) Bolnava mierla, de Brăiloiu; b) Toarce puică de Borgovan.

RADIO ROMANIA

19.50: Radio-jurnal în limba maghiară.

RADIO ROMANIA și RADIO BUCUREȘTI

20.00: Radio-jurnal (I); Sport. (Rezultate tehnice).

Tricentenarul lui RACINE.

20.15: Secolul lui Ludovic XIV, de Horia Furtună.

20.30: Muzică din sec. lui Ludovic XIV (discuri):

21.00: „Jean Racine”, de Dem. Theodorescu.

21.15: TEATRU: „ANDROMACA”, de Racine, adaptare radiofonică.

Ion Manolescu

DISTRIBUȚIA

Oreste	N. Brancimir
Pyrrhus	I. Manolescu
Pylade	V. Crețoiu
Phoenix	At. Mitric
Hermiona	Marioara Zimniceanu
Andromaca	Sorana Topa
Cleona	Aura Glăjaru
Cefiza	Margareta Dumitrescu
Crainicul	Mihail Zirra

Regia artistică: Victor Bumbesti.

Regia tehnică: Alex. Lohan.

22.10: Radio-jurnal (II); Rezultate sportive.

22.30—24.00: Muzică de dans și variații (discuri): Dans țigan de Font; Melodie de Romberg și Serenadă de Kreuder (voce: Rauta Waara); Pony și Melodie de Rixner; Un vis de Bartlett și Melodie de MacMurrrough (voce: John Mac Cormack); Ploaie de aur, vals de Waldteufel; Melodie de Rudolpe; Serenadă de Roland și Isola Bella, romanță de Lincke (voce: Karl Schmitt-Walter); Poezie, tango de Rixner); Polca de Fischer; Tabu de Lecuona și Rumbă de Simon; Selecțiuni de melodii; Licurici de Brogi (voce: Maria Gentile); Vieneza, fox de Carste și Ore și zile, tango de Kaschubec; Hora stacato; A fost cea mai frumoasă noapte și Drum bun, tangouri de Dendrino (voce: Gică Petrescu); Potpuriu de cântece rusești de Mihailowsky.

LUNI

20 XI 1939

12.00: Ora. Cota Dunării și a barei Sulina. Sfaturi gospodărești și igienice.

12.10: Concert de prânz. — Orchestra Sandu Marcu: Desătinuire-romanță de Basile Lupu și Arie naționale; O seară de vară-vals de Waldteufel; Spune drept nu-ți pare rău-tango de Roman; Tu nu știi ce mult am plâns-vals de Dendrino; Menuet de Bolzony; Rusticanele de Cortopassi; Primăvară de Grieg; Rose-Mouse de Bosc; Arie naționale.

13.00: Ora. Radiofonice. Sport. Di-verse.

13.10: Continuarea concertului Orchestrei Sandu Marcu: Să dansăm-fox de Covadilo; Milioanele lui Arlechin de Dri-go; Era o zi ca toate celelalte de Roman; Romanța și Fox de Loubé; Arie naționale.

13.35: Orchestra de muzică Traian „Naidin” (Robert-ghitară și Marcu-hawaiană): Vals din opereta „Silvia” de Kalman; Tango bolero de Llossas; Un fox de Irwing Berlin; O romanță de Manzatti; Un tango argentin de Tr. Naidin; Potpuriu de muzică de jazz aranjat de Robert.

14.00: Radio-jurnal.

14.20: D-ra Doina Suchici-acordeon acomp. de taraf și N. Cucu-xilofon:

I. D-ra Doina Suchici-acordeon: Hora dela Baia de Aramă, Leliță cârciumărea-să și Brăulețu dela Gorj.

II. N. Cucu-xilofon: Fantezie de virtozitate (în prima audiere).

III. D-ra Doina Suchici-acordeon; Nae, Nae, Niculae, Hora Severinenilor și O sârbă.

IV. N. Cucu-xilofon: Fantezie spaniolă aranjată de N. Cucu.

V. D-ra Doina Suchici-acordeon: O în-vârtită de Brediceanu și O hațegană.

Steve Bernard

VI. N. Cucu-xilofon: Fantezie din o-pera „Wilhelm Tell” de Gerard.

VII. D-ra Doina Suchici-acordeon: La urechea podului, Pe deal pe la Cornățel și Ce mai fată frumuseală.

15.00: Spectacole. Știri artistice și cul-turale. Publicații.

RADIO ROMANIA

19.00: Ora. Mersul vremii.

19.02: Cronica literară.

19.17: Corul A. C. T. cond de Radu Botez: Pârâiaș cu apă lină de E. Elenescu (solo voce: Emil Fanea); Baladă de Hegar; Bitolianca de Brediceanu; Vin, femei și cântec de J. Strauss.

19.50: Radio-jurnal în limba maghiară.

RADIO ROMANIA și RADIO BUCUREȘTI

20.00: Dobrogea sub Justinian, de Prof. Radu Vulpe.

20.15: Muzică de dans oferită de Casa de parfumerie „RICHARD HUDNUT” Jazzul „Melody”, cond. de Steve Bernard; voce: D-rele Sandovici și Gruia; Abba Dabba-foxtrot de Larry Clinton; nedrept uitat de contemporanii săi

EDUARD CAUDELLA

Eduard Caudella descinde dintr-o ve-chie familie de origină italiană, stabilită încă dela începutul veacului trecut mai întâi la Cernăuți, iar în urmă la Iași.

Născut în Capitala Moldovei la 3 Iu-nie 1841, Eduard este fiul lui Francisc Caudella, compozitor, pianist și violon-celist, iar mai târziu director al Con-servatorului din Iași.

Manifestând de timpuriu o vădită a-plecare către muzică, la vârsta de 12 ani, e condus de către tatăl său la Ber-lin, unde studiază vioara cu Hubert Ries, și pianul cu fiul acestuia.

După ce atrage atenția cercurilor mu-zicale berlizeze prin concertele sale, Caudella se duce la Paris, unde-și desă-vârșește studiile cu marii violoniști Al-lard și Massart. Însă adevărata perfec-ționare o cunoaște mai târziu, luând lecții cu celebrul Vieuxtemps, care locuia într-un orașel lângă Frankfurt pe Main.

Cu o serie de concerte date în Capi-tala Franței, tânărul virtuoz își atrage elogiile cele mai vii ale presei pari-ziene.

Reîntors în țară, în 1861, ocupă cate-dra de vioară la Conservator, precum și funcțiunea de șef de orchestră al Teatrului din Iași. În această calitate, Caudella a avut prilejul să-și arate ma-reia sa dragostea pentru muzica româ-nească, desul de oroposită pe acea vre-me din pricina gusturilor înstrăinate ale unei anumite păături a societății moldovene.

Caudella trebuie socotit fără îndoială printre marii precursori ai școalei mu-zicale românești, care avea să înflo-rească mai târziu cu atâtea strălucire. Sprijinitor al muzicii naționale, Cau-della caută în numeroasele sale compo-ziții să întrebuițeze melodiile popu-lare, prezentându-le cu o simplitate de mijloace, care dacă nu desvâlue o per-sonalitate originală, nu le stîrbește totuși nimic din parfumul și frăgezimea lor.

Printre nenumăratele lucrări rămase dela Caudella, cităm nouă opere și ope-rete, dintre care cele mai cunoscute sunt: Petru Rareș, prima operă româ-nească (al cărei Preludiu e cântat de Orchestra Radio în Concertul popular de Duminică), Fata Răzeșului (1881), Hatmanul Baltag (1882), Beizade Epa-minonda (1883), Romanii și Dacii, Tra-ian și Dochia. Adevărul și Minciuna, Olteanca, ș. a.

Ca muzică simfonică, cităm: 2 con-certe pentru vioară, uvertura Moldova, o Idilă câmpenească, apoi o serie foarte bogată de uverturi naționale, balade, fantezii pentru orchestră, valsuri, polci, cadriluri, scrise sub înrăurirea modei de pe acea vreme, un Quintet pentru coarde, precum și nenumărate cântece, scrise pe versuri de Carmen Sylva, Alecsandri, Matilda Cugler-Poni, etc.

În 1900, Caudella se retrage la pensie din funcțiunea de Director al Conserva-torului ieșan, închinându-și întreaga ac-tivitate, compoziției.

Impovărat de greutatea vârstei, pre-cum și de nevoile din ce în ce mai grele în urma războiului mondial, Caudella moare la Iași, în vârstă de 83 de ani, în Mai 1924, strămtorat materialicește și pe nedrept uitat de contemporanii săi